

WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA w Poznaniu

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport Samooceny

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 61-895 Poznań

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Turystyka i Rekreacja

1. Poziomy studiów: I stopnia (licencjackie), II stopnia (uzupełniające magisterskie)
2. Formy studiów: stacjonarne (I stopnia), niestacjonarne (I stopnia, II stopnia¹)
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek:
 - Dziedzina nauk społecznych: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna
 - Dziedzina nauk społecznych: nauki o zarządzaniu i jakości

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Poziom studiów	Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
		liczba	%
I stopnia	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	101	55
II stopnia	nauki o zarządzaniu i jakości	63	51

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Poziom studiów	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
I stopnia	nauki o zarządzaniu i jakości	38	21
I stopnia	Inne	45	24
II stopnia	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	49	40
II stopnia	Inne	11	9

¹Na studiach II stopnia od kilku lat nie są uruchamiane studia stacjonarne (brak kandydatów). Ta forma nie została opisana w raporcie.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia I stopnia (licencjackie)

Symbol efektu	Kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego dla kwalifikacji na poziomie VI	Efekty
Wiedza		
Absolwent zna i rozumie:		
TiR_I_W01	P6S_WG	historyczną ewolucję form wypoczynku oraz genezę zjawiska turystyki i rekreacji
TiR_I_W02	P6S_WG	podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pomocy przedmedycznej
TiR_I_W03	P6S_WG	systematykę turystyki i rekreacji (rodzaje, formy, funkcje) i związki turystyki i rekreacji z innymi dziedzinami wiedzy
TiR_I_W04	P6S_WG	typowe rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w Polsce
TiR_I_W05	P6S_WG	typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata
TiR_I_W06	P6S_WK	wybrane uwarunkowania rozwoju turystyki i rekreacji (psychologiczne, prawne, organizacyjne, przyrodnicze i antropogeniczne, społeczno-kulturowe, ekonomiczne, fizjologiczne)
TiR_I_W07	P6S_WG	podstawowe zasady organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych w zależności od ich rodzaju
TiR_I_W08	P6S_WG	główne regiony turystyczne Polski i główne kierunki międzynarodowych podróży turystycznych
TiR_I_W09	P6S_WG P6S_WK	wzajemne relacje i zależności ekonomiczne jakie zachodzą między podmiotami rynku turystycznego w tym również oddziaływanie sektora publicznego na rynek turystyczny
TiR_I_W10	P6S_WG P6S_WK	czynniki rozwoju turystyki i rekreacji i jednocześnie ich wpływ na aktywność ruchową człowieka
TiR_I_W11	P6S_WG P6S_WK	społeczne aspekty ochrony przyrody oraz ich wpływ na życie człowieka
TiR_I_W12	P6S_WG	metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w turystyce i rekreacji
TiR_I_W13	P6S_WK	zagadnienia prawne dotyczące obiektów turystycznych
TiR_I_W14	P6S_WG	trendy występujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym i-tendencje społeczne, demograficzne, ekonomiczne, prawne, polityczne, przyrodnicze, technologiczne i kulturowe
TiR_I_W15	P6S_WK	podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej w obszarze nowoczesnych technologii wykorzystywanych na rynku turystycznym i rekreacyjnym
TiR_I_W16	P6S_WK	podstawowe zasady dotyczące uruchamiania, prowadzenia i rozwoju przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego
TiR_I_W17	P6S_WG	budowę organizmu człowieka, w szczególności układu ruchu, procesy energetyczne i fizjologiczne zachodzące w organizmie człowieka podczas wysiłku i wypoczynku oraz objaśnia znaczenie aktywności turystycznej i rekreacyjnej dla zdrowia człowieka
TiR_I_W18	P6S_WG	podstawowe pojęcia i mechanizmy psychospołeczne, metody pedagogiczne związane z kształtowaniem zachowań człowieka oraz psychiczne mechanizmy wykonywanych czynności, a także procesy i czynniki kształtujące styl życia współczesnego człowieka z uwzględnieniem żywienia

Umiejętności		
Absolwent potrafi:		
TiR_I_U01	P6S_UW	na poziomie podstawowym opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące w turystyce i rekreacji
TiR_I_U02	P6S_UW	ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego oraz wskazać czynniki stanowiące o atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej
TiR_I_U03	P6S_UW	organizować różne formy turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego
TiR_I_U04	P6S_UW	przygotować dobrze udokumentowane opracowania pisemne z zakresu turystyki i rekreacji w oparciu o własne działania, wiedzę i przemyślenia
TiR_I_U05	P6S_UW	prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym i wykorzystywać te analizy w procesie prowadzenia działalności gospodarczej
TiR_I_U06	P6S_UW	wskazać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów
TiR_I_U07	P6S_UW P6S_UK	udzielić fachowej porady odnośnie organizacji wydarzenia turystycznego i rekreacyjnego
TiR_I_U08	P6S_UW	posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji
TiR_I_U09	P6S_UW	stosować w praktyce przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, sanitarne, ocenić sytuację i reagować w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia
TiR_I_U10	P6S_UW	opracować program imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy
TiR_I_U11	P6S_UW	prezentować ofertę obiektu turystycznego lub rekreacyjnego oraz przeprowadzać analizę porównawczą oferowanych usług przez wybrane obiekty turystyczne i rekreacyjne
TiR_I_U12	P6S_UW	stosować instrumenty marketingu, a w szczególności prowadzić rozmowę sprzedażową
TiR_I_U13	P6S_UW	posługiwać się mapą i innymi źródłami informacji w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych
TiR_I_U14	P6S_UW	analizować zjawiska społeczno-ekonomiczne występujące w gospodarce turystycznej i na rynku turystycznym
TiR_I_U15	P6S_UW	korzystać z wybranych systemów informatycznych wykorzystywanych w praktyce gospodarczej przez podmioty turystyczne i rekreacyjne do obsługi konsumentów
TiR_I_U16	P6S_UK	w sposób zrozumiały, w mowie i na piśmie, sformułować podstawowe polecenia i zarządzenia stosowane w obsłudze obiektu turystycznego i rekreacyjnego
TiR_I_U17	P6S_UK	posługiwać się podstawową nomenklaturą turystyczno-rekreacyjną w jednym z nowożytnych języków obcych, czytać ze zrozumieniem opracowania i publikacje sporządzone w tym języku oraz przygotowywać wystąpienie ustne dotyczące wybranych aspektów turystyki i rekreacji w języku polskim i obcym
TiR_I_U18	P6S_UU	samodzielnie zdobywać i doskonalić wiedzę i umiejętności zawodowe przez całe życie oraz uwzględniać w swoich działaniach nowe pomysły i rozwiązania
TiR_I_U19	P6S_UK	zajmowania stanowiska w aktualnych debatach na kontrowersyjne tematy
TiR_I_U20	P6S_UO	wskazywać pozytywne aspekty pracy zespołowej, współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
Kompetencje społeczne		
Absolwent jest gotów do:		
TiR_I_K01	P6S_KR	rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego
TiR_I_K02	P6S_KK P6S_KO	krytycznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, zarówno pełniąc rolę konsumenta lub przedsiębiorcy turystycznego i

		rekreacyjnego, a także pracownika przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego lub administracji turystycznej i rekreacyjnej
TiR_I_K03	P6S_KR	okazywania szacunku wobec klienta oraz troski o jego satysfakcję poprzez przestrzeganie norm funkcjonujących w społeczeństwie
TiR_I_K04	P6S_KR	postępowania zgodnego z przepisami prawa zapewniając bezpieczeństwo sobie oraz osobom powierzonym jego opiece, udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia
TiR_I_K05	P6S_KR	dbania o poziom aktywności fizycznej niezbędny do wykonywania zadań właściwych dla podjętej działalności zawodowej

Studia II stopnia

Symbol efektu	Kod uniwersalnej charakterystyki dla kwalifikacji na poziomie VII	Efekty
Wiedza Absolwent zna i rozumie:		
TiR_II_W01	P7S_WK	nowoczesne formy turystyki i rekreacji oraz współczesne trendy w ich rozwoju, znaczenie turystyki i rekreacji dla rozwoju społeczno-ekonomicznego i przemian cywilizacyjnych
TiR_II_W02	P7S_WG	uwarunkowania (przesłanki) stylu życia współczesnego człowieka oraz rolę aktywności rekreacyjnej i turystycznej w modelach zachowań prozdrowotnych, rekreacyjnych podejmowanych przez człowieka
TiR_II_W03	P7S_WG	w pogłębionym stopniu wpływ czynników społecznych, geograficznych, ekonomicznych, biologicznych, prawnych i technologicznych na zjawisko turystyki i rekreacji
TiR_II_W04	P7S_WG P7S_WK	akty prawne krajowe i międzynarodowe (UE) regulujące funkcjonowanie podmiotów gospodarczych w turystyce i rekreacji oraz zasady przepływu towarów, usług i ludzi na rynku europejskim, wpływ regulacji prawnych na możliwość podejmowania przedsięwzięć turystyczno-rekreacyjnych
TiR_II_W05	P7S_WG	specyfikę funkcjonowania i podział regionów turystycznych Polski i świata oraz ich atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną dla różnych grup odbiorców
TiR_II_W06	P7S_WG	oddziaływanie środowiska przyrodniczego i antropogenicznego, w którym realizowana jest turystyka i rekreacja, na organizm człowieka, efekty oddziaływania aktywności ruchowej o różnej intensywności oraz zabiegów terapeutycznych na organizm człowieka
TiR_II_W07	P7S_WG P7S_WK	zasady etyczne obowiązujące w biznesie turystyczno-rekreacyjnym, podstawowe reguły protokołu dyplomatycznego oraz zasady savoir-vivre ze szczególnym uwzględnieniem różnic kulturowych
TiR_II_W08	P7S_WG	założenia polityki UE, państwa oraz władz samorządowych w zakresie turystyki i rekreacji
TiR_II_W09	P7S_WG	zasady tworzenia strategii rozwoju produktu turystycznego i rekreacyjnego w skali krajowej, regionalnej i lokalnej
TiR_II_W10	P7S_WG	potrzeby odbiorców usług turystyczno-rekreacyjnych oraz odpowiednie sposoby oddziaływania na nich poprzez narzędzia marketingowe
TiR_II_W11	P7S_WG	współczesne koncepcje zarządzania systemami gospodarczymi i organizacjami w turystyce i rekreacji oraz narzędzia kooperacji i konkurencji między nimi
TiR_II_W12	P7S_WG P7S_WK	zagadnienia ekonomiki i organizacji przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego
TiR_II_W13	P7S_WG	działania organizacji krajowych i międzynarodowych w sektorach publicznym, społecznym i prywatnym w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji oraz ich rolę na rynku turystyczno-rekreacyjnym
TiR_II_W14	P7S_WG	współczesne koncepcje organizacji pracy w sektorze turystyki i rekreacji wraz z ich zastosowaniem praktycznym, znaczenie społecznej

		odpowiedzialności biznesu i jej przejawy w praktyce oraz współczesne formy zarządzania zasobami ludzkimi
TiR_II_W15	P7S_WG	podstawy metodologii badań naukowych i zasady tworzenia instrumentów badawczych stosowanych w naukach społecznych, naukach przyrodniczych, naukach medycznych, naukach o zdrowiu i kulturze fizycznej
TiR_II_W16	P7S_WG	międzynarodową terminologię statystyczną, zakres i metody badań nad czasem wolnym, aktywnością turystyczną i rekreacyjną człowieka wraz z ich zastosowaniem praktycznym, wybrane metody statystyczne wspomagające procesy podejmowania decyzji
TiR_II_W17	P7S_WG P7S_WK	zasady organizacji imprez turystycznych i sportowo-rekreacyjnych, także tych o charakterze masowym oraz o podwyższonym stopniu ryzyka
TiR_II_W18	P7S_WG	środki, formy i metody stosowane w promocji zdrowia grup społecznych, także w różnych miejscach pracy
TiR_II_W19	P7S_WG	kulturotwórczą rolę turystyki oraz znaczenie edukacji i wychowania do kultury czasu wolnego dla różnych grup wiekowych i społecznych.
Umiejętności Absolwent potrafi:		
TiR_II_U01	P7S_UW	planować działalność gospodarczą w ramach różnych form prawno-organizacyjnych przedsiębiorstwa
TiR_II_U02	P7S_UW	opracowywać koncepcje przedsięwzięć (w tym produktów) turystycznych i rekreacyjnych posługując się wiedzą z różnych dziedzin
TiR_II_U03	P7S_UW	interpretować czynniki społeczne, kulturowe, geograficzne, ekonomiczne, biologiczne, prawne i technologiczne oraz określać ich wpływ na turystykę i rekreację oraz na zarządzanie własnym biznesem turystycznym lub rekreacyjnym
TiR_II_U04	P7S_UW	planować pobyty turystyczne zwracając uwagę na wartości zdrowotne środowiska geograficznego i ich wpływ na turystę, oceniać wpływ na organizm człowieka aktywności ruchowej o różnej intensywności oraz zabiegów terapeutycznych
TiR_II_U05	P7S_UW	posługiwać się zasadami etycznymi oraz innymi normami i regułami obowiązującymi w biznesie w swojej działalności turystyczno-rekreacyjnej z uwzględnieniem różnych kręgów kulturowych
TiR_II_U06	P7S_UW	stosować krajowe i regionalne strategie rozwoju produktu turystycznego i rekreacyjnego dla działalności na szczeblu lokalnym oraz opracowywać strategię dla działalności własnego biznesu turystyczno-rekreacyjnego
TiR_II_U07	P7S_UW	przygotowywać odpowiednie narzędzia marketingowe na potrzeby prowadzonej działalności turystycznej i rekreacyjnej
TiR_II_U08	P7S_UW	poddawać krytycznej analizie i diagnozie problemy społeczne i środowiskowe pojawiające się w turystyce i rekreacji, proponować rozwiązania i je wdrażać
TiR_II_U09	P7S_UW	dobierać metody badawcze do problemu badań w zakresie czasu wolnego, aktywności turystycznej i rekreacyjnej człowieka, realizować badania oraz dokonywać ich statystycznej interpretacji w celu wspomagania procesów decyzyjnych.
TiR_II_U10	P7S_UK	komunikować się z otoczeniem oraz przekazywać swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu (zarówno w języku polskim jak i obcym), prowadzić negocjacje i rozwiązywać konflikty w różnych środowiskach (także interkulturowych) z efektywnym wykorzystaniem komunikacji interpersonalnej
TiR_II_U11	P7S_UW	dokonywać analizy (finansowej, organizacyjnej, strategicznej) przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego
TiR_II_U12	P7S_UW	wykorzystywać metody i instrumenty zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym i obszarem recepcji turystycznej
TiR_II_U13	P7S_UW P7S_UK	doradzać kierunki wyjazdów turystycznych pod kątem oczekiwań i możliwości turystów

TiR_II_U14	P7S_UW	wskazywać główne czynniki decydujące o atrakcyjności regionu i na ich podstawie kreuje propozycje nowych atrakcji i regionów turystycznych
TiR_II_U15	P7S_UW	posługiwać się aktami prawa krajowego oraz międzynarodowego (w tym wybierać odpowiednie źródła finansowania) w działalności turystycznej i rekreacyjnej
TiR_II_U16	P7S_UW	planować wykorzystanie współczesnych form rekreacji ruchowej i turystyki we własnej działalności gospodarczej
TiR_II_U17	P7S_UW	samodzielnie modyfikować i programować różne formy aktywności ruchowej i turystycznej w zależności od warunków środowiskowych i klimatycznych, realizować zajęcia rekreacyjne i wyjazdy turystyczne
TiR_II_U18	P7S_UW	tworzyć koncepcje programowo-funkcjonalno-przestrzenne zagospodarowania rekreacyjnego i turystycznego.
TiR_II_U19	P7S_UK	posługiwać się językiem obcym, w tym w zakresie specjalistycznej nomenklatury turystycznej i rekreacyjnej, na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
TiR_II_U20	P7S_UU	samodzielnie planować poprawę poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz kształtować własne kompetencje niezbędne dla sylwetki menedżera turystyki i menedżera rekreacji, a także ukierunkowywać innych w tym zakresie
TiR_II_U21	P7S_UO	określić swoją rolę w specyficznych grupach ludzi (pracowników sektora turystycznego i rekreacyjnego oraz osób korzystających z ich usług), współdziałać i pracować w grupie, zarządzać nią, oceniać pracę indywidualną i grupową, rozwiązywać sytuacje konfliktowe, motywować do pracy, wyznaczać cele i zadania, negocjować itp.
Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do:		
TiR_II_K01	P7S_KR P7S_KO	prowadzenia działalności gospodarczej w turystyce i rekreacji oraz pracy w sektorze państwowym, prywatnym i społecznym a także adaptowania się do zmian w dalszej karierze zawodowej
TiR_II_K02	P7S_KK P7S_KO	wykazywania się kreatywnością i przedsiębiorczością w działaniu, samodzielnością, krytycznym myśleniem i oceną posiadanej wiedzy oraz elastycznością w podejmowaniu decyzji jako przedsiębiorca branży turystycznej i rekreacyjnej
TiR_II_K03	P7S_KR P7S_KO	odpowiedzialnego wypełniania obowiązków wynikających z zajmowania stanowisk odpowiedzialnych za rozwój turystyki i rekreacji w administracji rządowej i samorządowej oraz branży turystycznej i rekreacyjnej
TiR_II_K04	P7S_KR P7S_KO	wzięcia odpowiedzialności za osoby jemu podlegające oraz za powierzone mu zadania.
TiR_II_K05	P7S_KR	promowania zdrowia, podjęcia aktywności fizycznej oraz aktywności społecznej.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Roman Łosiński	dr/Dziekan Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu
Edyta Wojtyła	dr/Prodziekan ds. Dydaktyki WFiB w Poznaniu
Iwona Werner	dr/Prodziekan ds. Studentów WFiB w Poznaniu
Jacek Połczyński	dr/Prodziekan ds. Jakości Kształcenia WFiB w Poznaniu
Agata Dondajewska	Menedżer kierunku Turystyka i Rekreacja
Piotr Dawidziak	dr/Dyrektor Międzywydziałowego Centrum Akredytacji i Jakości Kształcenia
Julia Wiśniewska	Kierownik Biura Karier i Praktyk
Katarzyna Kocik	Kierownik Dziekanatu
Barbara Urbańska	Kierownik Działu Organizacji Dydaktyki
Krzysztof Sajon	Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą
Judyta Wielgos	Asystentka Dziekana

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	34
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	44
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	49
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	53
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	62
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	64
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	66
Część III. Załączniki	69
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	69

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu to uczelnia z trzema wydziałami z grupy największych niepublicznych szkół wyższych w Polsce. Została utworzona w 1994 r. z inicjatywy Towarzystwa Edukacji Bankowej SA i działa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o nauce i szkolnictwie wyższym.

Zgodnie z decyzjami Ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego, ogólny kierunek działalności Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, na którym kształcą się obecnie ponad 12 tysięcy studentów, obejmuje obecnie:

- prowadzenie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunkach: Finanse i rachunkowość, Informatyka, Turystyka i rekreacja, Logistyka, Psychologia w biznesie i Zarządzanie;
- prowadzenie studiów pierwszego stopnia na kierunkach: Administracja, Bezpieczeństwo wewnętrzne, Filologia, Finanse i rachunkowość, Handel międzynarodowy, Informatyka, Inżynieria zarządzania, Logistyka, Prawo w biznesie, Psychologia w biznesie, Marketing i sprzedaż;
- prowadzenie studiów jednolitych magisterskich na kierunku Prawo;
- prowadzenie studiów podyplomowych na ponad 70 kierunkach oraz dwóch ścieżek studiów typu MBA, polskojęzycznej (we współpracy z Franklin University (USA)) i angielskojęzycznej;
- na mocy decyzji Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów nr BCK-II-U/dr-497/15 z dnia 19 grudnia 2016 r. Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu otrzymał uprawnienie do nadawania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Zasady funkcjonowania uczelni reguluje Statut, który przyjęto w dniu 02.07.2019 r. przez Zarząd Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia, założyciela Uczelni, uchwałą nr 6/26/2019 i nadano Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu z mocą obowiązywania od 01.10.2019. W dniu 28.02.2020 r. Zarząd Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia, uchwałą nr 2/8/2020 wprowadził zmiany w Statucie z mocą obowiązywania od 01.03.2020 r. Innym dokumentem regulującym funkcjonowanie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jest Regulamin Studiów nadany na podstawie § 24 pkt 3 lit. f) Statutu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Senat Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na mocy uchwały nr 51/2020 z dnia 24 marca 2020 uchwalił regulamin studiów wyższych obowiązujący od roku akademickiego 2020/2021.

WSB jako jedna z niewielu uczelni biznesowych w Polsce może poszczycić się dwiema akredytacjami międzynarodowymi: IACBE i ACCA. Warto dodać, że oceniana Uczelnia współtworzy pierwszą w Polsce Federację Naukową WSB - DSW.

WSB kształcą około 20 tysięcy studentów i słuchaczy, w tym Wydział Finansów i Bankowości ponad 12 tysięcy.

Oceniany kierunek Turystyka i rekreacja powstał wskutek przyłączenia z dniem 01.10.2013 roku Wielkopolskiej Wyższej Szkoły Turystyki i Zarządzania w Poznaniu do Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Na Wydziale Finansów i Bankowości prowadzone są studia I i II stopnia. Studia te cechują się interdyscyplinarnym charakterem, wpisującym się w zapotrzebowanie współczesnego rynku pracy. Głównym wyróżnikiem kierunku jest nauka dwóch języków obcych, ćwiczenia terenowe, podczas których studenci poznają praktyczne tajniki pracy w branży turystycznej i zbiór wykładowców praktyków, którzy nadają wielu przedmiotom ich praktyczny wymiar.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku jest zgodna z misją, wizją i strategią rozwoju Uczelni i Wydziału. Ustanowiona Uchwałą nr 40/1017 Zarządu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 14.03.2017 roku Strategia Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu do roku 2020 określa:

- misję Uczelni: Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej,
- wizję Uczelni: Regionalny lider w kształceniu studentów łączących naukę i pracę.

Szczególne znaczenie w założeniach strategicznych WSB w Poznaniu ma doskonalenie procesu kształcenia pod kątem praktyczności i przyjazności. Praktyczność rozumiana jest jako dopasowanie kształcenia do wymagań rynku pracy. Program studiów i koncepcje poszczególnych przedmiotów opracowywane są we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym Uczelni. Omawiane treści merytoryczne są na bieżąco aktualizowane o najnowsze trendy, zjawiska i metody identyfikowane w przedmiotowych obszarach. Oferta specjalności przygotowywana jest ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań otoczenia i potrzeb interesariuszy. Zajęcia na kierunku prowadzone są przez doświadczonych nauczycieli akademickich i praktyków, z wykorzystaniem nowoczesnego oprogramowania. Duży nacisk w koncepcji kształcenia kładziony jest na kształtowanie i rozwój kompetencji społecznych, które w opinii pracodawców są kluczowe w zawodach sektora usług turystycznych i rekreacyjnych. Studenci w praktyce uczą się m.in. współpracy w grupie, wyrażania własnych poglądów, prezentowania efektów swojej pracy oraz poszanowania różnic kulturowych. Wydział współpracuje ściśle zwłaszcza z partnerami biznesowymi kierunku Turystyka i rekreacja. Należą do nich: Port Lotniczy Poznań-Ławica sp. z o.o., Poznań. Travel Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna, PURO Poznań Sp. z o.o., Termy Maltańskie sp. z o.o., Wielkopolska Izba Turystyczna, Grupa MTP.

Najbardziej pożądane kompetencje i umiejętności na rynku, podkreślane przez pracodawców to:

- umiejętność swobodnego porozumiewania się w języku obcym
- wysokorozwinięte umiejętności interpersonalne, w tym komunikatywność, umiejętność pracy w zespole, umiejętność prezentowania oferty
- umiejętność przygotowania oferty turystyczno-rekreacyjnej dla różnych grup odbiorców, z uwzględnieniem ich indywidualnych wymagań
- podstawowa znajomość programów komputerowych używanych w turystyce i rekreacji, w tym głównie systemów rezerwacyjnych
- umiejętność optymalnego planowania wykorzystania zasobów w gastronomii i hotelarstwie
- umiejętność analizy rynku i identyfikacji trendów wraz ze zdolnością zaprojektowania rozwiązań odpowiadających zapotrzebowaniu klientów.

Partnerzy biznesowi zainteresowani są pozyskaniem specjalistów:

- w zakresie organizacji pracy w działalności gastronomicznej
- wykwalifikowany personel hotelu, m.in. specjalistów obsługi recepcji ze znajomością oprogramowania rezerwacyjnego
- specjalistów do obsługi klienta biznesowego w zakresie organizacji spotkań, konferencji, wyjazdów integracyjnych (turystyka biznesowa)
- menedżerów eventów

- personelu naziemnego do obsługi pasażerskiej w porcie lotniczym.

Branża turystyczna została głęboko dotknięta restrykcjami związanymi z ochroną zdrowia w kraju i na świecie. Pandemia wymusiła na przedsiębiorcach poszukiwanie nowych obszarów działania z zakresu turystyki i rekreacji, które mogłyby zostać zaplanowane lub nawet w całości zrealizowane online. Większy nacisk położono na bezpieczeństwo i zdrowie klientów, co zmieniło zasady działalności transportu turystycznego hoteli czy restauracji. Aktualnie najbardziej poszukiwanymi kompetencjami na rynku są kreatywność, elastyczność oraz umiejętności z zakresu IT. Odbudowa rynku dzieje się na nowych zasadach i aby być konkurencyjnym należy jak najszybciej się dostosować do aktualnej rzeczywistości.

Przyjazność kształcenia, rozumiana jest jako zapewnienie studentom przyjaznej organizacji i warunków studiowania. Plan zajęć umożliwia studentom łączenie nauki z pracą. System wyboru przedmiotów specjalnościowych pozwala na indywidualne projektowanie ścieżki studiów, zgodnej z zainteresowaniami i celami zawodowymi studentów. Dostępność platform wspierających przepływ informacji i wspomagających proces kształcenia (np. Ekstranet, MS Teams, Moodle) bezpośrednio zwiększa komfort studiowania i usprawnia proces komunikacji pomiędzy studentami, wykładowcami i działami administracyjnymi Uczelni.

Treści programowe dostosowane są do przyjętych kierunkowych efektów uczenia opracowanych na podstawie Polskiej Ramy Kwalifikacji. W projektowaniu i wprowadzaniu zmian w koncepcji kształcenia i treściach programowych, czynny udział biorą interesariusze wewnętrzni (władze Wydziału, menedżer kierunku, nauczyciele akademicki, studenci) i zewnętrzni (przedstawiciele pracodawców, partnerzy biznesowi, absolwenci) kierunku. Szczególną rolę w opracowywaniu programu kształcenia na kierunku pełni powoływana przez Dziekana Rada programowa. Jest to około 10 osobowy zespół specjalistów (doświadczonych wykładowców akademickich, przedstawicieli pracodawców) oraz przedstawicieli studentów i absolwentów kierunku, któremu przewodniczy menedżer kierunku. Rada regularnie opiniuje i modyfikuje program studiów oraz harmonogram jego realizacji, w szczególności pod kątem jego praktyczności i użyteczności w aspekcie zapotrzebowania rynku pracy.

Oferta przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych jest na bieżąco weryfikowana i adaptowana do potrzeb lokalnego rynku pracy. Nowe specjalności wprowadzane są po szeroko zakrojonej analizie otoczenia biznesowego, ofert pracy i pojawiających się kierunkowych trendów. Formalne i nieformalne konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego pozwalają na zidentyfikowanie wymaganych na rynku pracy kompetencji i umiejętności. Istotny wpływ na zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia ma angażowanie do prowadzenia zajęć dydaktycznych praktyków biznesu. Kontakt ze specjalistami z branży pozwala studentom na poznanie praktycznych zagadnień studiowanego obszaru.

Wpływ na charakter koncepcji kształcenia mają również studenci, którzy dokonują semestralnej oceny kadry dydaktycznej oraz biorą udział w Badaniu Atrybutów Marki (opisu BAM dokonano w Kryterium 5). Dzięki temu, możliwa jest identyfikacja mocnych i słabych stron programu i realizowanych zajęć oraz podjęcie działań doskonalących.

Głównym założeniem programu kształcenia na studiach pierwszego stopnia jest przygotowanie absolwentów do pracy w przedsiębiorstwach turystycznych i rekreacyjnych oraz organizacjach branżowych na stanowiskach specjalistycznych i wykonawczych. Absolwent posiada zakres podstawowej wiedzy i umiejętności pozwalających na uruchomienie oraz prowadzenie własnej działalności gospodarczej w branży turystycznej i rekreacyjnej. Program studiów, stworzony we współpracy z praktykami biznesu, dopasowany jest do aktualnego zapotrzebowania rynku pracy.

Absolwent kierunku potrafi samodzielnie zidentyfikować i przeanalizować zjawiska i trendy na rynku oraz przygotować ofertę usługi turystycznej lub rekreacyjnej dopasowanej do bieżących potrzeb konsumentów. Studenci nabywają wiedzę na temat najważniejszych regionów turystycznych i poznają praktyczne metody prezentacji produktów turystycznych. W trakcie zajęć, studenci uczą się programowania i organizacji zajęć rekreacyjnych zgodnych z bieżącymi trendami. Absolwent przygotowany jest do kompleksowej obsługi klienta i ponoszenia odpowiedzialności, w tym prawnej, za realizowane usługi turystyczne i rekreacyjne. Warto również dodać, że w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, program kształcenia obejmuje praktyczną naukę projektowania usług dla tej grupy odbiorców. Studenci poznają dobre praktyki w zakresie dostosowywania programów i obiektów do potrzeb niepełnosprawnych. Szczegółowe zestawienie wybranych celów kształcenia na przedmiotach kierunkowych, przedstawiono w załączniku A.

Głównym założeniem studiów II stopnia jest przygotowanie absolwentów do pracy na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych w organizacjach branży turystycznej i rekreacyjnej. Celem procesu kształcenia jest przygotowanie studentów do świadomego i nowoczesnego zarządzania organizacjami w branży. Dominującą dyscypliną na tym poziomie są nauki o zarządzaniu i jakości. W związku z tym, studenci nabywają zestaw specjalistycznej wiedzy i umiejętności pozwalających na identyfikowanie i ocenę potencjału rozwoju regionów, przedsiębiorstw i produktów turystyczno-rekreacyjnych oraz projektowanie strategii ich rozwoju. Poznają narzędzia marketingowe wspierające procesy komunikacji z rynkiem oraz podstawowe metody zarządzania różnorodnością kulturową wśród interesariuszy. Absolwenci posiadają wiedzę niezbędną do zrozumienia zależności pomiędzy polityką państwa a branżą turystyczno-rekreacyjną oraz praktyczne umiejętności pozyskiwania funduszy na rozwój przedsięwzięć. Studenci otrzymują również kompleksowe przygotowanie pozwalające na zarządzanie własnym przedsiębiorstwem. Zestawienie wybranych celów kształcenia na przedmiotach kierunkowych przedstawiono w załączniku B.

Dążąc do lepszego dopasowania oferty przedmiotów do indywidualnych celów zawodowych studentów, od roku akademickiego 2019/2020 wdrożono na WFiB w Poznaniu możliwość indywidualnego kształtowania ścieżki studiów. Przed semestrami IV, V i IV każdy student dokonuje wyboru odpowiednio dwóch, czterech oraz sześciu przedmiotów specjalnościowych (zestawienie przedmiotów w załączniku C). Przedmiotom przydzielane są punkty dla danej specjalności. Liczba przypisanych punktów zależy od związku przedmiotu z problematyką specjalności (1 albo 2 punkty). Ukończenie studiów z wpisem specjalności do dyplomu jest możliwe po zdobyciu 14 punktów dla jednej specjalności.

Na studiach I stopnia oferowanych jest 5 specjalności:

- **Gastronomia i dietetyka (stacjonarne i niestacjonarne)** – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwentów do pracy w charakterze pracownika/kierownika restauracji, specjalisty ds. obsługi cateringowej, doradcy żywieniowego, dietetyka. Studenci nabywają również wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia własnej działalności gastronomicznej i dietetycznej.
- **Hotelarstwo (stacjonarne i niestacjonarne)** – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwentów do pracy w charakterze m.in. specjalisty lub kierownika w obiekcie hotelarskim (np. w obszarze rezerwacji, obsługi piętra, recepcji), concierge, specjalisty ds. organizacji konferencji i szkoleń, specjalisty ds. obsługi klienta biznesowego. Studenci nabywają również wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia własnego, niewielkiego obiektu hotelarskiego.

- Obsługa ruchu lotniczego (niestacjonarne) – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwenta do pracy w charakterze m.in. agenta obsługi pasażerskiej, koordynatora obsługi naziemnej, specjalisty obsługi operacyjnej i administracyjnej lotniska, pracownika spedycji lotniczej, kasjera lotniczego. Ukończenie specjalności może być również uzupełnieniem kompetencji w zawodzie stewarda/stewardessy.
- Obsługa ruchu turystycznego i pilotaż wycieczek (niestacjonarne) – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwenta do pracy w charakterze m.in. organizatora krajowych i zagranicznych wyjazdów turystycznych, specjalisty ds. sprzedaży imprez turystycznych i rekreacyjnych, kierownika biura podróży, konsultanta ds. turystyki w międzynarodowych organizacjach turystycznych. Studenci nabywają również wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia własnego biura podróży.
- Usługi SPA& Wellness (stacjonarne i niestacjonarne) – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwenta do pracy m.in. w obiektach SPA&Wellness w charakterze doradcy ds. usług, kierownika obiektu, a także specjalisty ds. organizacji i obsługi turystyki zdrowotnej, specjalisty lub kierownika działu SPA&Wellness w hotelu. Studia na tej specjalności mogą być uzupełnieniem kompetencji w zawodzie m.in. terapeuty, masażysty lub kosmetyczki w obiektach SPA&Wellness.

Analogicznie do studiów I stopnia, na II stopniu studenci mają możliwość indywidualnego kreowania ścieżki studiów poprzez wybór interesujących ich przedmiotów. W semestrze II studenci realizują dwa, w semestrze III – cztery, a w semestrze VI- sześć przedmiotów, którym przyporządkowano punkty dla danej specjalności (szczegóły w załączniku D). Ukończenie studiów z wpisem specjalności do dyplomu jest możliwe po zdobyciu 14 punktów dla specjalności.

Na podstawie zidentyfikowanego zapotrzebowania na rynku pracy, we współpracy ze środowiskiem biznesowym, na studiach II stopnia przygotowano ofertę 3 specjalności:

- Menedżer SPA & Wellness – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwenta do pracy w charakterze menedżera, m.in. obiektu SPA&Wellness, działu SPA&Wellness w hotelu lub ośrodka sportowo-rekreacyjnym oraz produktów i usług kosmetycznych.
- Menedżer hotelarstwa – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwenta do pracy na stanowiskach kierowniczych w obiektach hotelarskich, np. na stanowisku menedżera hotelu.
- Menedżer eventów i turystyki biznesowej – Głównym założeniem specjalności jest przygotowanie absolwenta do pracy w charakterze m.in. event managera, kierownika agencji eventowej, organizatora wydarzeń sportowych i rekreacyjnych, menedżera sportu oraz organizatora MICE.

Do najważniejszych wyróżników studiów na kierunku Turystyka i rekreacja należą:

- interdyscyplinarny charakter – Studia prowadzone są w dziedzinie nauk społecznych w dwóch dyscyplinach: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (dyscyplina wiodąca dla I stopnia, dyscyplina dodatkowa dla II stopnia) oraz nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca dla II stopnia, dyscyplina dodatkowa dla II stopnia).
- nauka dwóch języków obcych – W odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku i specyfikę pracy w sektorze usług turystycznych, program kształcenia na studiach I stopnia przewiduje

naukę dwóch języków obcych: angielskiego oraz (do wyboru) niemieckiego lub hiszpańskiego.

- realizacja ćwiczeń terenowych – Ćwiczenia terenowe to zajęcia realizowane w formie wyjazdów studyjnych, podczas których studenci poszerzają swoją wiedzę specjalistyczną i doskonałą umiejętności praktyczne. Umożliwiając studentom realizację różnych efektów uczenia na poszczególnych etapach kształcenia, wyodrębniono trzy moduły tematyczne na studiach I stopnia (moduł I: ogólny, moduł II: turystyki aktywnej, moduł III: obsługi turystycznej i rekreacyjnej) oraz dwa moduły na studiach II stopnia (infrastruktura w regionie turystycznym, moduł II: region jako produkt turystyczny).

W koncepcji kształcenia wyodrębniono kierunkowe efekty uczenia się, które w bezpośredni sposób wpisują się w zapotrzebowanie na rynku pracy i najnowsze trendy branżowe. Efekty zgodne są z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w obszarze turystyki i rekreacji, co potwierdzone jest w procesie opiniowania efektów uczenia przez przedstawicieli pracodawców.

Do kluczowych efektów uczenia się na studiach I stopnia należą:

A) w zakresie wiedzy – absolwent zna i rozumie:

- TiR_I_W04: typowe rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w Polsce
- TiR_I_W05: typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata
- TiR_I_W06: wybrane uwarunkowania rozwoju turystyki i rekreacji (psychologiczne, prawne, organizacyjne, przyrodnicze i antropogeniczne, społeczno-kulturowe, ekonomiczne, fizjologiczne)
- TiR_I_W08: główne regiony turystyczne Polski i główne kierunki międzynarodowych podróży turystycznych

B) w zakresie umiejętności - *absolwent potrafi*:

- TiR_I_U02: ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego oraz wskazać czynniki stanowiące o atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej
- TiR_I_U10: opracować program imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy
- TiR_I_U11: prezentować ofertę obiektu turystycznego lub rekreacyjnego oraz przeprowadzać analizę porównawczą oferowanych usług przez wybrane obiekty turystyczne i rekreacyjne
- TiR_I_U12: posługiwać się mapą i innymi źródłami informacji w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych

C) w zakresie kompetencji społecznych – *absolwent jest gotów do*:

- TiR_I_K02: krytycznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, zarówno pełniąc rolę konsumenta lub przedsiębiorcy turystycznego i rekreacyjnego, a także pracownika przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego lub administracji turystycznej i rekreacyjnej
- TiR_I_K03: okazywania szacunku wobec klienta oraz troski o jego satysfakcję poprzez przestrzeganie norm funkcjonujących w społeczeństwie
- TiR_I_K04: postępowania zgodnego z przepisami prawa zapewniając bezpieczeństwo sobie oraz osobom powierzonym jego opiece, udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia

Do najważniejszych efektów uczenia się na studiach II stopnia należą:

A) w zakresie wiedzy – *absolwent zna i rozumie*:

- TiR_II_W01: nowoczesne formy turystyki i rekreacji oraz współczesne trendy w ich rozwoju, znaczenie turystyki i rekreacji dla rozwoju społeczno-ekonomicznego i przemian cywilizacyjnych
- TiR_II_W05: specyfikę funkcjonowania i podział regionów turystycznych Polski i świata oraz ich atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną dla różnych grup odbiorców
- TiR_II_W09: zasady tworzenia strategii rozwoju produktu turystycznego i rekreacyjnego w skali krajowej, regionalnej i lokalnej
- TiR_II_W11: współczesne koncepcje zarządzania systemami gospodarczymi i organizacjami w turystyce i rekreacji oraz narzędzia kooperacji i konkurencji między nimi

B) w zakresie umiejętności – *absolwent potrafi*:

- TiR_II_U02: opracowywać koncepcje przedsięwzięć (w tym produktów) turystycznych i rekreacyjnych posługując się wiedzą z różnych dziedzin
- TiR_II_U06: stosować krajowe i regionalne strategie rozwoju produktu turystycznego i rekreacyjnego dla działalności na szczeblu lokalnym oraz opracowywać strategię dla działalności własnego biznesu turystyczno-rekreacyjnego
- TiR_II_U12: wykorzystywać metody i instrumenty zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym i obszarem recepcji turystycznej
- TiR_II_U17: samodzielnie modyfikować i programować różne formy aktywności ruchowej i turystycznej w zależności od warunków środowiskowych i klimatycznych, realizować zajęcia rekreacyjne i wyjazdy turystyczne

C) w zakresie kompetencji społecznych – *absolwent jest gotów do*:

- TiR_II_K01: prowadzenia działalności gospodarczej w turystyce i rekreacji oraz pracy w sektorze państwowym, prywatnym i społecznym a także adaptowania się do zmian w dalszej karierze zawodowej
- TiR_II_K02: wykazywania się kreatywnością i przedsiębiorczością w działaniu, samodzielnością, krytycznym myśleniem i oceną posiadanej wiedzy oraz elastycznością w podejmowaniu decyzji jako przedsiębiorca branży turystycznej i rekreacyjnej
- TiR_II_K03: odpowiedzialnego wypełniania obowiązków wynikających z zajmowania stanowisk odpowiedzialnych za rozwój turystyki i rekreacji w administracji rządowej i samorządowej oraz branży turystycznej i rekreacyjnej.

Przedstawione powyżej efekty są kluczowe z punktu widzenia realizacji koncepcji i celów kształcenia na kierunku Turystyka i rekreacja na poziomie studiów II stopnia. Nabycie kluczowych efektów uczenia się przygotowuje absolwentów do rozwoju kariery zawodowej w branży turystyczno-rekreacyjnej na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych.

Należy również podkreślić, że kluczowe efekty uczenia się dla obu ocenianych poziomów studiów:

- są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie dziedziny nauk społecznych, w tym:
- na studiach I stopnia dyscypliny wiodącej (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna) i dyscypliny dodatkowej (nauki o zarządzaniu i jakości),
- na studiach II stopnia dyscypliny wiodącej (nauki o zarządzaniu i jakości) i dyscypliny naukowej (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna)

co potwierdzone jest przez bieżące monitorowanie i opiniowanie efektów uczenia się przez pracowników naukowo-badawczych rozwijających swój dorobek w wymienionych wyżej dyscyplinach,

- są zgodne z aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności w branży turystyczno-rekreacyjnej i sektorach pokrewnych (np. gastronomicznym, hotelarskim), ponieważ zostały stworzone i są na bieżąco monitorowane przy udziale przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego,
- są zgodne z praktycznym profilem studiów, ponieważ zostały opracowane we współpracy z pracodawcami, a także są bezpośrednią odpowiedzią na zapotrzebowanie zgłaszane przez rynek pracy, co potwierdzone jest w procesie opiniowania efektów uczenia się przez przedstawicieli pracodawców.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Kierunkowe efekty uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści programowych, ich usytuowania w przedmiotach i sekwencyjności przedmiotów. Matryca efektów uczenia się, stanowiąca integralną część programu studiów wskazuje efekty realizowane w ramach poszczególnych przedmiotów.

Za opracowanie, coroczną weryfikację oraz aktualizację programu studiów na kierunku odpowiada menedżer kierunku. Do jego obowiązków należy uaktualnienie listy zawartych w programie przedmiotów, ze szczególnym uwzględnieniem związanych z nimi efektów uczenia się. Znacząca większość decyzji programowych wynika z ustaleń i rekomendacji po spotkaniach Rady programowej.

Po zatwierdzeniu przez Senat programu studiów na kolejny rok akademicki, menedżer kierunku powołuje koordynatorów, którzy odpowiedzialni są za opracowanie koncepcji poszczególnych przedmiotów. Treści programowe dla każdego z realizowanych przedmiotów, określone zostały w kartach przedmiotów. Autorem koncepcji i jednocześnie karty przedmiotu, jest wyznaczony przez menedżera kierunku i zaakceptowany przez Dziekana koordynator przedmiotu. Koordynator przedmiotu powoływany jest według kryterium posiadania specjalistycznej wiedzy z danej dziedziny oraz wysokorozwiniętych kompetencji dydaktycznych. Dzięki temu, projektowana koncepcja przedmiotu uwzględnia aktualny stan wiedzy i metodyki badań w danym obszarze. Zadaniem koordynatora jest opracowanie treści programowych, określenie zakresu pracy indywidualnej studenta, zaprojektowanie sposobów zaliczenia oraz wskazanie obowiązkowej i uzupełniającej literatury. Po akceptacji podstawowych założeń przez menedżera kierunku, trafiają one do dalszej weryfikacji przez Dział Metodyki Nauczania. W ścisłej współpracy z metodykiem nauczania, koordynator:

- opisuje wymagania wstępne do realizacji przedmiotu,
- określa podstawowe założenia i cele kształcenia,
- formułuje szczegółowe efekty uczenia się przedmiotu z podziałem na wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne i określa ich odniesienia do treści programowych,
- wskazuje odniesienia przedmiotowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się,
- dobiera metody dydaktyczne umożliwiające realizację sformułowanych efektów uczenia się,

- określa metody sprawdzania realizacji sformułowanych efektów uczenia się.

Karta przedmiotu jest zatem kluczowym dokumentem regulującym przebieg procesu dydaktycznego w ramach każdego przedmiotu. Wieloetapowość procesu powstawania karty przedmiotu gwarantuje wysoką jakość czynionych założeń oraz ich zgodność ze stanem bieżącej wiedzy merytorycznej oraz metodycznej. Aby zapewnić możliwie wysoki stopień aktualności i praktyczności poruszanych zagadnień, przed rozpoczęciem każdego semestru, metodyk nauczania dokonuje przeglądu wszystkich kart przedmiotów, a koordynatorzy w porozumieniu z menedżerem kierunku wprowadzają ewentualne modyfikacje w zakresie treści programowych.

Warto zaznaczyć, że dobór kluczowych treści programowych opiera się na założeniu praktyczności procesu kształcenia. Jest ona osiągnięta dzięki bieżącemu monitorowaniu zgodności treści z aktualnym zapotrzebowaniem rynku pracy poprzez konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku. Dużą wagę przykładają się również do aktualizacji treści stanowiących podbudowę teoretyczną przedmiotów, które opracowywane są we współpracy z pracownikami naukowymi na podstawie dogłębnej analizy dostępnej literatury. Dzięki temu, treści kształcenia są bezpośrednio związane z praktycznym zastosowaniem wiedzy z zakresu dyscyplin: geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz nauk o zarządzaniu i jakości.

Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia dla przedmiotu Turystyka i Rekreacja w polityce państwa, przedstawiono w załączniku E.

Dobór metod kształcenia dokonywany jest pod kątem umożliwienia studentom zdobycia wszystkich przewidzianych efektów uczenia się. Na kierunku Turystyka i rekreacja, zgodnie z określonym profilem praktycznym Uczelni, dominują metody pozwalające na realizację efektów uczenia się poprzez aktywne działanie. Duży nacisk kładziony jest na aktywizację studentów w procesie nauczania, m.in. poprzez zachęcanie ich do udziału w dyskusjach przedmiotowych i prezentowania wyników swojej pracy. Do najczęściej wykorzystywanych metod dydaktycznych podczas zajęć należą: wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, wykład konwersatoryjny, dyskusja problemowa, praca w grupach, analiza i interpretacja tekstów źródłowych oraz danych empirycznych, analiza studium przypadku, rozwiązywanie zadań problemowych, zajęcia warsztatowe, ćwiczenia praktyczne, zadania projektowe. Na wybranych przedmiotach realizowane są wyjścia studyjne. Metody kształcenia dobierane są ze szczególnym uwzględnieniem możliwości nabywania umiejętności praktycznych. Przeważająca część z nich, nabywana jest przez studentów w trakcie zajęć w formie ćwiczeń, ćwiczeń terenowych, praktyki zawodowej i laboratoriów komputerowych. Kształtowanie umiejętności posługiwania się językami obcymi realizowane jest na zajęciach w formie tradycyjnych lektoratów (przewidujących kontakt grupy z lektorem) oraz z aktywnym wykorzystaniem internetowej platformy Moodle. Na administrowanych przez nauczycieli e-kursach, studenci mają dostęp do zadań i quizów umożliwiających doskonalenie i sprawdzanie swoich umiejętności oraz monitorowanie ich rozwoju.

Wyjątkową w skali Uczelni i specyficzną dla kierunku formą zajęć dydaktycznych umożliwiających zdobywanie umiejętności praktycznych są ćwiczenia terenowe, realizowane w charakterze wyjazdów studyjnych w najciekawsze regiony kraju. W okresie pandemii, ćwiczenia terenowe realizowane były w dwóch formach:

- wycieczek po Poznaniu i najbliższych okolicach (wrzesień 2020), z zachowaniem reżimu sanitarnego, m.in. z pominięciem wspólnych przejazdów, posiłków, noclegów,
- zajęć w formie zdalnej (maj, listopad, grudzień 2020) z zastosowaniem metod kształcenia na odległość umożliwiających studentom osiągnięcie efektów uczenia się dla poszczególnych modułów.

Założeniem programu kształcenia na I stopniu ocenianego kierunku jest kształtowanie silnych kompetencji i umiejętności językowych studentów. Założenie to, realizowane jest poprzez oferowanie w programie studiów nauki dwóch języków obcych:

- języka angielskiego – w wymiarze 240 godzin na studiach stacjonarnych i 92 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 60h z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość)
- do wyboru: języka niemieckiego lub hiszpańskiego – w wymiarze 120 godzin na studiach stacjonarnych i 92 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 60h z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość).

W ciągu 2 semestrów nauki, studenci zdobywają przyrost kompetencji językowych o 1 poziom wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Studenci osiągają zatem poziom B2 z języka angielskiego. Dzięki intensywnej nauce języków obcych, ze szczególnym nastawieniem na naukę języka biznesowego, oraz realizacji przedmiotów w języku angielskim studenci znają również słownictwo branżowe.

Studenci kontynuują rozwój umiejętności językowych na studiach II stopnia dzięki realizacji przedmiotów w języku angielskim. Umożliwia im to osiągnięcie poziomu B+ z języka angielskiego.

Z uwagi na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, przeważająca część zajęć dydaktycznych w ocenianym okresie realizowana była w formie kształcenia na odległość z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych. Począwszy od roku 2020/2021, decyzją Założyciela wprowadzono ujednolicone, w skali Holdingu, narzędzie do nauki zdalnej MS Teams. Każdy student i wykładowca otrzymał licencję do użytkowania MS Office365, dzięki czemu wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone są z wykorzystaniem wspólnej platformy. Proces dydaktyczny wspierany jest również przez platformę e-learningową Moodle, która umożliwia kompleksowe administrowanie realizacji zajęć przez wykładowcę, m.in. poprzez wymianę materiałów dydaktycznych i organizację zaliczeń. Poza okresem pandemii, w programach studiów przewidziano realizację określonej liczby godzin za pomocą metod kształcenia na odległość, np. podczas zajęć z języków obcych, Metodyki pracy projektowej czy Metodyki pracy magisterskiej.

Harmonogram realizacji programu studiów określony jest w programach studiów opracowanych i corocznie aktualizowanych we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz akceptowanych przez Senat Uczelni. Realizacja programu studiów odbywa się poprzez następujące formy zajęć:

- wykłady – realizowane w grupach do 100 osób,
- ćwiczenia – realizowane w grupach do 35 osób, z wyjątkiem lektoratów językowych, realizowanych w grupach ok 15 osobowych,
- laboratoria – realizowane w grupach do 24 osób,
- projekty,
- e-learning,
- zajęcia realizowane poza Wyższą Szkołą Bankową w Poznaniu, w tym Wychowanie fizyczne, Ćwiczenia terenowe i Praktyki zawodowe.

Szczegółowy rozkład godzin do realizacji na poszczególnych semestrach studiów z podziałem na formy zajęć, przedstawiono w tabelach poniżej.

Studia I stopnia

Studia I stopnia na ocenianym kierunku trwają 3 lata i są podzielone na 6 semestrów. Realizacja programu studiów I stopnia zakłada nabywanie wiedzy i umiejętności począwszy od zagadnień ogólnych, wprowadzających studentów do zagadnień z obszaru dyscyplin przypisanych do kierunku.

W kolejnych semestrach poziom szczegółowości i praktyczności treści programowych jest stopniowo zwiększany. Od czwartego semestru studiów, studenci rozpoczynają realizację indywidualnie wybranych przedmiotów specjalnościowych.

Semestr	ECTS	studia stacjonarne I stopnia						
		Liczba godzin łącznie	W	C	L	P	E	S
1	25	311	131	88	0	40	52	0
2	28	379	90	181	0	60	32	16
3	28	592	60	180	30	20	32	270
4	34	621	65	220	0	50	0	286
5	33	556	70	140	20	70	0	256
6	36	514	85	119	0	70	0	240
Razem	184	2973	501	928	50	310	116	1068
Udział % w łącznej liczbie godzin		100%	17%	31%	2%	10%	4%	36%

Legenda: W – wykłady, C – ćwiczenia, L – laboratoria, P – projekty, E – E-learning, S – godziny realizowane poza WSB, np. WF, ćwiczenia terenowe, praktyki zawodowe

			Semestr IV					Semestr V					Semestr VI				
	Liczba godzin	ECTS	W	C	L	P	ECTS	W	C	L	P	ECTS	W	C	L	P	ECTS
Przedmioty specjalnościowe	290	36	20	20		10	6	40	20	20	20	12	40	80		20	18

Semestr	ECTS	studia niestacjonarne I stopnia						
		Liczba godzin łącznie	W	C	L	P	E	S
1	25	246	93	56	0	32	65	0
2	25	248	64	88	0	48	32	16
3	31	500	48	88	16	16	92	240
4	37	518	56	104	0	42	60	256
5	30	442	48	56	16	66	0	256
6	36	458	56	96	0	66	0	240
Razem	184	2412	365	488	32	270	249	1008
Udział % w łącznej liczbie godzin		100%	15%	20%	1%	11%	10%	42%

Legenda: W – wykłady, C – ćwiczenia, L – laboratoria, P – projekty, E – E-learning, S – godziny realizowane poza WSB, np. WF, ćwiczenia terenowe, praktyki zawodowe

			Semestr IV					Semestr V					Semestr VI				
	Liczba godzin	ECTS	W	C	L	P	EC TS	W	C	L	P	EC TS	W	C	L	P	EC TS
Przedmioty specjalnościowe	242	36	16	16		10	6	32	16	16	20	12	32	64		20	18

a) studia II stopnia – niestacjonarne

Studia II stopnia na akredytowanym kierunku trwają dwa lata i są podzielone na cztery semestry. Realizacja programu studiów zakłada stopniowe pogłębianie wiedzy i rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych. Uwzględniono w nich stopniowe pogłębianie poziomu zaawansowania, szczegółowości i praktyczności treści programowych. Od drugiego semestru studiów studenci rozpoczynają realizację indywidualnie wybranych przedmiotów specjalnościowych.

Semestr	ECTS	studia niestacjonarne II stopnia						
		Liczba godzin łącznie	W	C	L	P	E	S
1	29	352	77	62	0	64	29	120
2	29	322	56	88	0	42	0	136
3	35	372	72	64	16	68	16	136
4	30	284	48	64	0	52	0	120
Razem	123	1330	253	278	16	226	45	512
Udział % w łącznej liczbie godzin		100%	19%	21%	1%	17%	3%	38%

Legenda: W – wykłady, C – ćwiczenia, L – laboratoria, P – projekty, E – E-learning, S – godziny realizowane poza WSB, np. WF, ćwiczenia terenowe, praktyki zawodowe

			Semestr II					Semestr III					Semestr IV				
	Liczba godzin	ECTS	W	C	L	P	EC TS	W	C	L	P	EC TS	W	C	L	P	EC TS
Przedmioty specjalnościowe	242	30	16	16		10	5	32	32		20	10	48	48		20	15

Program studiów dostosowany jest do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych. Wszyscy studenci realizują obowiązkową liczbę godzin z przedmiotów kierunkowych. Jak wspomniano powyżej, studenci od IV (studia I stopnia) lub II (studia II stopnia) realizują wybrane przez siebie przedmioty specjalnościowe. Dzięki przyjętemu rozwiązaniu, student nie jest ograniczony narzuconymi modułami i może rozwijać swoją wiedzę i umiejętności w obszarach swoich realnych zainteresowań naukowych i zawodowych. Student może konsekwentnie realizować przedmioty przypisane do wybranej specjalności (z wpisem o ukończonej specjalności na dyplomie) lub ukończyć studia bez żadnej specjalności.

Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry po 15 tygodni w każdym. Zajęcia na studiach stacjonarnych planowane są od poniedziałku do piątku co do zasady w godzinach 8.00-16.30. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w zjazdach: piątek wieczorem (seminaria), sobota i niedziela w godzinach 8.00-20.00. W ciągu roku akademickiego odbywa się 8-12 zjazdów

Zgodnie z Regulaminem studiów ustanowionym Uchwałą nr 51/2020 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 24 marca 2020 roku, za zgodą Dziekana, w uzasadnionych przypadkach dopuszczona jest realizacja indywidualnego toku studiów, który udzielany jest na wniosek studenta. Przydzielony ITS zwalnia studenta z obowiązku uczestniczenia w zajęciach oraz umożliwia dokonywania indywidualnych ustaleń dotyczących termin zaliczeń i egzaminów w ramach sesji zwykłej i poprawkowej.

Program i organizacja studiów uwzględnia również potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Sposoby dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością opisano w Kryterium 8.

Integralną część programu studiów stanowią praktyki zawodowe, co zgodnie z wymaganiami programowymi dla studiów o praktycznym profilu kształcenia jest odzwierciedleniem zawodowego charakteru studiów. Realizacja zawodowych praktyk studenckich ma na celu praktyczną weryfikację wiedzy zdobytej podczas studiów, pozyskanie nowych wiadomości i umiejętności. Praktyka obejmuje obserwację oraz czynne uczestnictwo w różnych formach działań realizowanych przez dane przedsiębiorstwo lub instytucję.

Celem praktyk zawodowych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu jest nabycie przez studenta doświadczenia związanego z podstawowymi zasadami i procedurami powiązanych z wybranym kierunkiem studiów. Ponadto praktyki mają służyć studentom do promocji własnej wiedzy i umiejętności przed potencjalnym pracodawcą. Podczas trwania praktyki studenckiej studenci, w zależności od miejsca odbywania praktyki, powinni zapoznać się m.in.:

- z zakresem zadań i kompetencji jednostki organizacyjnej, w której odbywa się praktyka;
- ze strukturą organizacyjną instytucji oraz podziałem zadań między jej jednostkami organizacyjnymi;
- z obiegiem dokumentacji w danej jednostce;
- ze statutem oraz regulaminami funkcjonowania jednostki organizacyjnej;
- z zasadami pracy danej jednostki;
- z infrastrukturą informatyczną i logistyczną;
- z polityką bezpieczeństwa danych osobowych i systemów informatycznych.

Zgodnie z regulaminem praktyk zatwierdzonym Zarządzeniem Rektora nr 28/2019 z dnia 23 września 2019 r. praktyki zawodowe są obowiązkowe i każdy student jest zobowiązany do ich odbycia lub zaliczenia w trakcie trwania nauki. Wymiar praktyk, dla studentów ocenianego kierunku, rozpoczynających naukę w roku akademickim 2020/21 wynosi:

- na I stopniu studiów: 960 godzin (32 ECTS), figurujących w programie studiów w podzielonych częściach po 240 godzin na III, IV, V i VI semestrze studiów;
- na II stopniu studiów: 480 godzin (20 ECTS), figurujących w programie studiów w podzielonych częściach po 120 godzin na II, III i IV semestrze studiów.

Studenci trybu niestacjonarnego realizują praktyki zawodowe w takim samym wymiarze, jak studenci trybu stacjonarnego, w terminach indywidualnie dobieranych w taki sposób, aby nie kolidowały z pracą zawodową oraz realizacją zajęć dydaktycznych.

Studenci mają możliwość realizowania praktyk zawodowych w całości lub w części. Student może ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej, indywidualnie zorganizowanej praktyki lub stażu. Do przedmiotowego podania składanego do Dziekana Wydziału, studenci dołączają dokumentację potwierdzającą ich doświadczenie zawodowe (zaświadczenie o odbyciu praktyk, staży lub o zatrudnieniu od pracodawcy lub samozatrudnieniu z zakresem obowiązków i oceną efektów uczenia się dla praktyki zawodowej, kartę samooceny efektów uczenia się, program praktyk zaopiniowany przez stażodawcę / pracodawcę). Od roku akademickiego 2019/20 zebrany zestaw dokumentów przed podjęciem decyzji przez Dziekana o zaliczeniu doświadczenia w poczet praktyk, opiniuje merytoryczny opiekun praktyk z ramienia uczelni wyznaczony przez Dziekana.

Należy podkreślić, że Uczelnia jest świadoma stanowiska Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie zaliczania praktyk zawodowych na podstawie wcześniejszego doświadczenia, aktywności zawodowej z VII 2020 roku. Grupa Wyższych Szkół Bankowych wystąpiła do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o stanowisko w tym zakresie. Większość studentów Uczelni to studenci pracujący, którzy korzystają z tego uprawnienia. Na etapie rekrutacji w VII 2020 roku Uczelnia nie była w stanie zmienić Regulaminu praktyk, a tym samym poinformować kandydatów na etapie rekrutacji, że będzie możliwe zaliczenie praktyki zawodowej (po spełnieniu odpowiednich warunków – udostępnienie kompletu dokumentów potwierdzających doświadczenie kierunkowe) na podstawie doświadczenia zawodowego.

Funkcjonujące na Wydziale Biuro Praktyk i Karier (dalej: BKIP) wspiera studentów w organizacji praktyk zawodowych poprzez:

- udzielanie informacji o obowiązku i przyjętych procedurach realizacji praktyk,
- pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca praktyk,
- przygotowanie wymaganej dokumentacji,
- nadzór przebiegu realizowanych praktyk,
- kompletowanie i weryfikację dokumentów po zakończonej praktyce,
- bieżące monitorowanie realizacji praktyki zawodowej z uwzględnieniem wsparcia w rozwiązywaniu ewentualnych problemów.

Podstawą organizacji praktyk zawodowych jest modułowy program praktyk zawodowych, zdefiniowany nie tylko dla kierunku kształcenia, ale także posiadający warianty dopasowane do rodzaju instytucji i miejsca praktyki. Tak przygotowane programy modułowe są wskazówkami dla zakładowych opiekunów praktykantów, którzy są odpowiedzialni za zorganizowanie i przebieg praktyki zgodnie z zawartymi porozumieniami, stanowiącymi podstawę do odbycia praktyki zawodowej według modułowego programu praktyk.

W poniższych tabelach przedstawiono modułowy program praktyk dla studiów I i II stopnia na ocenianym kierunku.

Moduły obowiązkowe – Student obowiązkowo powinien zrealizować wszystkie moduły

<p>Podstawy prawne i zakres działalności instytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> • status prawny • przedmiot i zakres działalności • misja organizacji • strategia organizacji
<p>Organizacja instytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktura organizacyjna • uprawnienia decyzyjne i zakres odpowiedzialności komórek organizacyjnych

<ul style="list-style-type: none"> funkcje/zadania poszczególnych działów/komórek organizacyjnych
<p>Dokumentacja organizacyjna instytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> umowa/statut rodzaje stosowanych dokumentów przez instytucję: regulaminy, instrukcje, umowy itp. zasady obiegu dokumentów odpowiedzialność za dokumentację
<p>Obsługa klientów/petentów instytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> organizacja obsługi obsługa pośrednia i bezpośrednia <p>standardy i kultura obsługi klienta/petenta</p>

Moduły do wyboru – Student obowiązkowo powinien zrealizować co najmniej 4 moduły

<p>Działalność marketingowa instytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> system pozyskiwania informacji o otoczeniu współpraca z agencjami marketingowymi przygotowanie i promocja ofert tradycyjnych i specjalnych strategie i kampanie PR sieć dystrybucji produktu
<p>Sprzedaż i doradztwo klienta</p> <ul style="list-style-type: none"> organizacja sprzedaży rozmowa sprzedażowa i doradztwo mailing współpraca z pośrednikami, agentami i innymi instytucjami pozostałe formy kontaktu z klientem
<p>Działania z zakresu aktywizacji sprzedaży</p> <ul style="list-style-type: none"> kampanie reklamowe (kryteria doboru mediów), programy lojalnościowe współpraca z mediami dobór i współpraca z agencją reklamową i public relations organizacja wydarzeń motywacyjnych (dla otoczenia zewnętrznego i pracowników) telemarketing
<p>Technologie i systemy informatyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> oprogramowania informatyczne wykorzystywane w działalności instytucji obsługa systemu rezerwacyjnego wykorzystywanego w instytucji (przygotowanie oferty, publikowanie oferty, zakładanie rezerwacji, przygotowanie umowy) znajomość i zarządzanie turystyczną bazą danych wykorzystanie serwisu internetowego i mediów społecznościowych w udostępnianiu informacji
<p>Finansowe ramy działalności instytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> sposób ustalania ceny produktu, kalkulacja marży lub prowizji ewidencja sprzedaży kontrola jakości (system, normy jakości, weryfikacja jakości) dokumenty finansowe stosowane z instytucji pozyskane środki zewnętrzne współpraca z instytucjami finansowymi
<p>Programowanie i organizacja imprezy turystycznej krajowej lub zagranicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> pozyskanie informacji dot. potrzeb i wymagań klienta przygotowanie programu imprezy i jego prezentacja przygotowanie umowy z klientem współpraca i umowy z kontrahentami, ubezpieczycielem przygotowanie teczki imprezy rozliczenie imprezy
<p>Programowanie i organizacja imprezy rekreacyjnej lub sportowej</p> <ul style="list-style-type: none"> procedury organizacji imprez zwykłych i masowych

<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie programu, scenariusza i regulaminu organizacyjnego imprezy • przygotowanie umowy z klientem i partnerami • współpraca ze sponsorami, partnerami, wolontariuszami, mediami itp. • materiały promocyjne imprezy • realizacja imprezy (środki bezpieczeństwa, ubezpieczenia, współpraca ze służbami porządkowymi),
rozliczenie imprezy
<p>Obsługa przewodnicka lub pilocka grupy turystycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie oferty dla klienta • przygotowanie się pilota/przewodnika do imprezy turystycznej • metody i techniki pilotowania różnych grup turystycznych • metody i techniki przewodnictwa turystycznego • współpraca z organizatorem wyjazdu i kontrahentami • selekcja informacji oraz interpretacja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego • obsługa pilocka lub przewodnicka grupy • najnowsze trendy w pilotażu i przewodnictwie
<p>Obsługa podróżnicza pasażerów</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie się z zasadami sprzedaży biletów krajowych i zagranicznych • posługiwanie się rozkładami lotów, rejsów • zapoznanie się z systemami rezerwacyjnymi • informacja podróżnicza • odprawa podróżnych • obsługa naziemna i pokładowa pasażerów • współpraca z służbami bezpieczeństwa, porządkowymi, celnymi, granicznymi
<p>Obsługa recepcji</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja pracy w recepcji • informowanie i obsługa klienta • przyjmowanie rezerwacji • systemy rezerwacyjne i informatyczne • współpraca z innymi działami
<p>Służba pięt - housekeeping</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania służby pięt • układ funkcjonalny i komunikatywny obiektu hotelarskiego • system i technika sprzątanía • przepisy bhp i p. poż.
<p>Moduł realizowany w biurach podróży</p> <ul style="list-style-type: none"> • rezerwacja i sprzedaż biletów autokarowych, lotniczych, promowych • obsługa systemu rezerwacyjnego • ubezpieczenia turystyczne • umowy turystyczne • obsługa klienta indywidualnego • obsługa klienta grupowego
<p>Moduł realizowany w portach lotniczych, lotniskach</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa, strukturą przestrzenną oraz zasadami funkcjonowania portu lotniczego • posługiwanie się rozkładami lotów, rejsów • zapoznanie się z systemami informatycznymi wykorzystywanymi w porcie lotniczym • informacja podróżnicza • odprawa podróżnych • obsługa naziemna pasażerów
współpraca z służbami bezpieczeństwa, porządkowymi, celnymi, granicznymi
<p>Moduł realizowany w obiektach noclegowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • informowanie i obsługa klienta • przyjmowanie rezerwacji

<ul style="list-style-type: none"> • systemy rezerwacyjne i informatyczne • infrastruktura obiektu i podział zadań personelu • przygotowanie oferty dla klienta indywidualnego i grupowego • sieć dystrybucji i promocja
<p>Moduł realizowany w obiektach gastronomicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z układem funkcjonalnym kuchni i restauracji • wymogi sanitarne w organizacji żywienia zbiorowego • zakres obowiązków pracowników kuchni i restauracji • zasady żywienia grup turystycznych • organizacja bankietów i przyjęć
<p>Moduł realizowany w punktach informacji turystycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • system informacji turystycznej w Polsce • zakres tematyczny udzielania informacji • źródła pozyskiwania informacji • metody i techniki przekazywania informacji • materiały promocyjne i ich ekspozycja (foldery, przewodniki, aplikacje mobilne, materiały POS itp.) • mobilne punkty informacji
<p>Moduł realizowany w ośrodkach sportu i rekreacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktura organizacyjna • zakres działalności i oferta • infrastruktura sportowo-rekreacyjna • przepisy bhp i zasady bezpieczeństwa • działalność marketingowo-promocyjna
<p>Moduł realizowany w centrach i obiektach rekreacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakres działalności i oferta zajęć rekreacyjnych • przepisy bhp i zasady bezpieczeństwa • infrastruktura i sprzęt rekreacyjny • przygotowanie i promocja oferty • sieć dystrybucji • współpraca z instruktorami i kontrahentami
<p>Moduł realizowany w obiektach uzdrowiskowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie ze statusem uzdrowiska • kierunki lecznicze uzdrowiska i rodzaje wykonywanych zabiegów • informowanie i obsługa klienta • przyjmowanie rezerwacji • systemy rezerwacyjne i informatyczne • współpraca z innymi działami • obsługa klienta uzdrowiskowego - specyfika pracy z osobami niepełnosprawnością i osobami starszymi
<p>Moduł realizowany w obiektach SPA & Wellness</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z rodzajem świadczonych usług i specyfiką obiektu • przygotowanie oferty dla klienta indywidualnego i grupowego • obsługa klienta • współpraca z otoczeniem biznesowym • działalność marketingowo-promocyjna
<p>Moduł realizowany w parkach narodowych i krajobrazowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcje obszarów chronionych • dopuszczalne formy aktywności turystycznej i rekreacyjnej na obszarach przyrodniczo cennych • obsługa ruchu turystycznego • zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne na obszarach chronionych • współpraca z instytucjami otoczenia lokalnego i regionalnego

<p>Moduł realizowany w jednostkach samorządu terytorialnego lub instytucjach administracji państwowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • uprawnienia decyzyjne i zakres odpowiedzialności komórek organizacyjnych ds. turystyki lub rekreacji • funkcje/zadania działów/komórek organizacyjnych ds. turystyki lub rekreacji • działania w zakresie rozwoju turystyki lub rekreacji • źródła finansowania rozwoju turystyki lub rekreacji • współpraca z organizacjami pozarządowymi i branżą turystyczną/rekreacyjną
<p>Moduł realizowany w organizacjach turystycznych lub rekreacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • rola i miejsce organizacji w systemie zarządzania turystyką lub rekreacją w Polsce • cele działalności organizacji • źródła finansowania inwestycji turystycznych i rekreacyjnych • zakres działalności instytucji i jej promocja • zrealizowane projekty turystyczne lub rekreacyjne <p>współpraca z samorządem lokalnym, organizacjami pozarządowymi i branżą turystyczną/rekreacyjną</p>

Dodatkowe moduły do wyboru dla studentów II stopnia TiR

<p>Współpraca w grupie i zarządzanie zespołem</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodyka budowania zespołu • obowiązki i prawa członków zespołu • motywowanie członków zespołu • techniki menedżerskie • rola lidera • zarządzanie konfliktem
<p>Planowanie i zarządzanie projektami</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodyka planowania projektu • tworzenie rozwiązań w zależności od specyfiki problemu • opracowanie harmonogramu realizacji problemu • tworzenie budżetu projektu • dobór zespołu do specyfiki projektu • ew. realizacja projektu i ocena jego wdrożenia

Zgodnie z ramowym program praktyk zawodowych dla studiów na kierunku Turystyka i rekreacja, praktyki mogą być realizowane następujących podmiotach: biura podróży, hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, schroniska, kempingi, pola namiotowe, ośrodki sportowe, ośrodki rekreacyjne, ośrodki sportu i rekreacji, punkty informacji turystycznej, obiekty spa i wellness, porty lotnicze, lotniska, uzdrowiska, parki narodowe i krajobrazowe, urzędy administracji rządowej i samorządowej (urzędy gmin, powiatowe, marszałkowskie), branżowe i samorządowe organizacje turystyczne (pot, rot-y, lot-y, pttk), organizacje rekreacyjne (tkkf, stowarzyszenia rekreacyjne), firmy świadczące usługi transportowe, linie lotnicze, agenci handlingowi). Czynniki, które decydują o wyborze miejsca praktyki dla studenta to: kierunek studiów, uzyskane przez niego wyniki w nauce, predyspozycje studenta oraz jego preferencje. BKiP w ramach realizacji praktyk zawodowych na ocenianym kierunku współpracuje z ponad 30 organizacjami, co umożliwi studentom realizację praktyk zgodnych z kierunkiem studiów.

Student może wybrać praktykodawcę samodzielnie lub z katalogu firm współpracujących z Uczelnią. Po ustaleniu szczegółów, student dostarcza potwierdzony przez firmę program praktyki z wybranymi modułami. Pod względem formalnym, procedura organizacji praktyki obejmuje następujące elementy:

Skierowanie na praktykę - student otrzymuje indywidualne skierowanie na praktykę określające miejsce i czas trwania praktyk oraz informacje dotyczące opiekuna praktykanta,

Porozumienie w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych wraz z modułowym programem praktyk - na czas trwania praktyki uczelnia zawiera ze studentem i wybraną firmą porozumienie w sprawie organizacji praktyki zawierające zasady regulujące proces przebiegu praktyki oraz obowiązki praktykanta,

Dziennik praktyk - student otrzymuje druk wzór dziennika, który uzupełnia w trakcie realizacji praktyk,

- Zaświadczenie o odbyciu praktyk wraz z oceną efektów uczenia dokonywaną przez zakładowego opiekuna praktyk - student otrzymuje indywidualny druk zaświadczenia, wystawiany przez praktykodawcę, studentowi na zakończenie praktyki,
- Raport po praktyce wraz z drukiem samooceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta – student otrzymuje druk raportu, który wypełnia po zakończeniu praktyki zawodowej.

Poprawność realizowanej praktyki nadzorowana jest przez Zakładowego Opiekuna Praktyk po stronie przedsiębiorstwa, a następnie weryfikowana przez Prodziekana odpowiedzialnego za rozliczanie studentów z tego obowiązku oraz merytorycznego opiekuna praktyk z ramienia Uczelni jako osoba odpowiedzialna za weryfikację merytoryczną złożonych dokumentów.

Przykłady powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się obrazuje załącznik nr 10. Przykłady powiązań metod kształcenia z przedmiotowymi efektami uczenia się zawiera załącznik nr 11.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Oceniany kierunek w ostatniej edycji (2020) Rankingu Szkół Wyższych kształcących kadry dla turystyki, organizowanym przez *Wiadomości Turystyczne*, zdobył IV miejsce w Polsce (I w Wielkopolsce) w kategorii *Profil praktyczny*. Przedmiotem oceny było m.in. przygotowanie zawodowe studentów, potencjał naukowy i warunki studiowania.

W załączniku nr 8 zawarta jest kompleksowa informacja o sposobie przejścia na nauczanie zdalne na Wydziale w dobie pandemii.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2020/2021 w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu reguluje uchwała nr 24/2019 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 3 czerwca 2019 r. Przyjęcie na studia następuje poprzez rekrutację, potwierdzenie efektów uczenia się lub przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. Zgodnie z art. 4 §7. wspomnianej uchwały, warunkiem przyjęcia do WSB w Poznaniu jest: złożenie kompletu dokumentów rekrutacyjnych (w tym m.in. kopię świadectwa dojrzałości (rekrutacja na I stopień) lub kopię dyplomu ukończenia studiów (rekrutacja na II stopień), kwestionariusz zawierający podanie o przyjęcie na studia). Kandydaci na studia przyjmowani są do wyczerpania określonych przez Senat limitów miejsc na poszczególnych kierunkach i formach studiów na dany rok akademicki.

Przyjęcia na studia wyższe, na semestry inne niż semestr pierwszy, zarówno I stopnia jak i II stopnia, następują na podstawie dokumentacji przebiegu studiów z innej uczelni, według kilku wypracowanych w praktyce zasad. Pierwszą i najważniejszą z nich jest ocena stopnia zgodności pomiędzy efektami uczenia się osiągniętymi w uczelni, która dokumentuje osiągnięcia kandydata na

studia w WSB w Poznaniu, a efektami uczenia się przewidzianymi w programie (planie) studiów tejże uczelni dla danego rocznika. Dopuszczalny zakres różnic programowych nie powinien przekraczać liczby przedmiotów przypadających na jeden semestr studiów przy założeniu, że uzupełnienie braków z nich wynikających nastąpi w ciągu dwóch semestrów. Drugą zasadą związaną z przyjmowaniem studentów z innych uczelni na wyższe semestry studiów na WFiB WSB w Poznaniu, jest zakaz ich przyjmowania na ostatni semestr studiów albo na ostatni rok studiów w przypadku studiów inżynierskich. Reguła ta wynika wprost z Zarządzenia Dziekana WFiB nr 2/02/2015 w sprawie zaliczeń semestrów realizowanych w innych uczelniach. Dobrą praktyką stosowaną w przypadku przyjęć na studia na wyższe semestry na kierunku Turystyka i Rekreacja, jest możliwość spotkania z dedykowanym do kierunku prodziekanem, który wstępnie ocenia możliwości przyjęcia kandydata na dany semestr na podstawie przedstawionej dokumentacji.

Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów określa Uchwała Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej nr 102/2015 z dnia 30 czerwca 2015 oraz Zarządzenie Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nr 12/2017 z dnia 19 czerwca 2017. Zgodnie z zawartymi tam regulacjami wnioskodawca powinien posiadać określony staż zawodowy, nie krótszy niż 5 lat w przypadku osób ubiegających się o uznanie efektów uczenia się na studiach licencjackich bądź nie krótszy niż 3 lata w przypadku osób ubiegających się o uznanie efektów uczenia się na studiach magisterskich. Potwierdzanie efektów uczenia się dotyczy określonych przedmiotów kierunkowych, z których na mocy szczegółowych regulacji zawartych w Zarządzeniu Dziekana, wyłączono przedmioty, które są niezbędne w procesie kształcenia. Są nimi między innymi przedmioty związane z nabywaniem wiedzy i umiejętności wymaganych w procesie pisania prac dyplomowych i magisterskich (np. Metodyka projektu dyplomowego, czy seminaria).

Liczba punktów ECTS związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się dla danego wnioskodawcy nie może przekroczyć 50% puli punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia, natomiast liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku. Powołanie imienne Komisji następuje po wpłynięciu wniosku studenta o potwierdzenie efektów uczenia się i wniesieniu opłaty. W skład komisji wchodzi właściwy dla danego kierunku prodziekan, menedżer kierunku oraz wskazany przez dziekana nauczyciel akademicki. Decyzję o potwierdzeniu efektów uczenia się podejmuje dziekan. W przypadku uzasadnionej wątpliwości dziekan może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu weryfikującego efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów. Od decyzji dziekana przysługuje odwołanie do rektora. Zaliczenie zajęć w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się dokumentowane jest w protokołach zaliczenia zajęć oraz w karcie okresowych osiągnięć studenta. Opisany formalizm nie został jeszcze zastosowany z braku wniosków. Dobrą praktyką stosowaną w odniesieniu do części kandydatów są spotkania kandydatów z dedykowanym prodziekanem, który wstępnie ocenia możliwość uznania określonych efektów uczenia się. O uznaniu certyfikatów językowych decyduje prodziekan na podstawie opinii właściwego Koordynatora Języka Obcego. Szczegółową listę certyfikatów językowych potwierdzających znajomość nowożytnego języka obcego zawierają wskazane wcześniej przepisy. W praktyce ta ostatnia forma uznawania efektów uczenia się ma największe znaczenie.

Zasady zaliczenia poszczególnych przedmiotów określone zostają w karcie przedmiotu Zadaniem koordynatora przedmiotu jest zaproponowanie sposobów weryfikacji efektów uczenia się, które następnie podlegają ocenie pod kątem trafności i rzetelności przez metodyka nauczania. Kryteria uzyskania zaliczenia podawane są do wiadomości studentów na początku semestru. Każdy z przedmiotowych efektów uczenia się posiada odrębnie przyporządkowaną metodę weryfikacji jego

osiągnięcia, która jest spójna z określonymi w karcie przedmiotu sposobami zaliczenia. Przykładowe powiązania efektów uczenia się z metodami ich weryfikacji, przedstawiono w **załączniku F**.

Do wykorzystywanych na ocenianym kierunku metod weryfikacji efektów uczenia należą:

- w zakresie wiedzy: egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, prace pisemne, quizy na platformie Moodle,
- w zakresie umiejętności: projekty indywidualne i grupowe, zadania realizowane podczas zajęć (np. case study), aktywność studentów podczas zajęć (np. udział w merytorycznej dyskusji)
- w zakresie kompetencji społecznych: aktywność na zajęciach (np. gotowość do wyrażenia własnych poglądów), ocena prezentacji wyników pracy, ocena zaangażowania w pracę zespołu.

Dodatkowo, ocena osiągania efektów uczenia w zakresie umiejętności praktycznych dokonywana jest:

- w zakresie kompetencji językowych, za pomocą następujących metod: odpowiedź ustna (w formie m.in. prezentacji na określony temat, krótkiej odpowiedzi na pytanie z puli), zadania na platformie Moodle (w tym w formie quizów), kolokwium cząstkowe, kolokwium zaliczeniowe
- w przypadku praktyk zawodowych: na podstawie analizy dokumentacji, w tym: dziennika praktyk (w którym opisane są wykonywane przez studenta zadania), zaświadczenia o odbyciu praktyk (wraz z oceną efektów uczenia dokonywaną przez opiekuna praktyki z ramienia przedsiębiorstwa), raportu po praktyce (zawierającego samoocenę studenta w zakresie osiągnięcia efektów uczenia)
- w przypadku ćwiczeń terenowych: na podstawie przygotowanego przez studenta sprawozdania z realizacji ćwiczeń, zawierającego rozwiązania zadań i opis wykonywanych czynności, wraz z dokumentacją fotograficzną.

Tematyka prac etapowych dostosowana jest do obszaru tematycznego danego przedmiotu. Spełnienie przesłanki praktyczności programu kształcenia, wymaga wykorzystania rodzajów aktywności, dzięki którym studenci wykorzystują nabytą wiedzę w kontekście praktycznego projektowania rozwiązań. W związku z tym, do najczęściej wykorzystywanych rodzajów prac etapowych należą: analiza praktycznych przykładów (studia przypadków), rozwiązywanie zadań problemowych (np. projekty), referaty, których celem jest kształtowanie umiejętności doboru, weryfikacji i analizy informacji.

Praktyczność procesu kształcenia determinuje również ograniczenie ilości klasycznych sprawdzianów wiedzy na rzecz aktywizowania studentów do indukcyjnego, nierzadko grupowego, rozwiązywania problemów z danego obszaru tematycznego. Kolokwia zaliczeniowe i egzaminy realizowane są z wykorzystaniem pytań otwartych długiej i krótkiej odpowiedzi, zamkniętych jedno- i wielokrotnego wyboru oraz innych form testowych (np. wyboru prawda/fałsz, uzupełnianie luk, łączenie definicji z pojęciem). W okresie nauczania zdalnego, wszystkie zaliczenia i egzaminy odbywają się za pośrednictwem platformy Moodle, która umożliwia zaprojektowanie quizów zawierających pytania pozwalające na weryfikację osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia.

Zgodnie z ideą włączania studentów w ciągłość procesu dydaktycznego, zachęceni są oni do zdobywania punktów zaliczeniowych w trakcie całego semestru – a nie tylko na jego końcu. Dzięki temu, student we współpracy z wykładowcą może na bieżąco monitorować rozwój swoich kompetencji i umiejętności. Celem ujednolicenia sposobów oceniania, na każdym z przedmiotów student otrzymuje możliwość zdobycia 100 punktów w różnych formach aktywności. Na Wydziale obowiązuje skala ocen

określona w Zarządzeniu nr 4/2012 Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 18 czerwca 2012 roku:

0 – 49	niedostateczny (2,0)
50 – 59	dostateczny (3,0)
60 – 69	dostateczny plus (3,5)
70 – 79	dobry (4,0)
80 – 89	dobry plus (4,5)
90 – 100	bardzo dobry (5,0).

Uzyskanie pozytywnej oceny wymaga zdobycia minimum 50% punktów przewidzianych dla danego przedmiotu.

Wszelkie prace etapowe i zaliczeniowe są archiwizowane przez prowadzącego przedmiot przez okres roku od dnia, w którym stanowiły podstawę do wystawienia oceny studenta. Prace etapowe, zaliczenia i egzaminy realizowane w formie quizów lub zadań na platformie Moodle zostają zachowane w systemie, dzięki czemu interesariusze mają możliwość ich przeglądu.

Model dyplomowania na studiach pierwszego stopnia, zakłada prace dyplomowe w formie projektu przygotowanego przez zespoły studentów. W kolejnych latach akademickich, w wyniku zdobywanych doświadczeń, proces dyplomowania był systematycznie modyfikowany, m.in. poprzez doskonalenie form sprawdzania efektów uczenia (zmiana formularzy recenzji prac; obron i algorytmu oceniania, digitalizacja całego procesu) na takie, które są bardziej obiektywne. Zarządzenie Dziekana Wydziału z 3.04.2017r. w sprawie zasad przygotowania i oceny projektu dyplomowego reguluje te kwestie. Pracę dyplomową, złożoną w uczelnianym Elektronicznym Systemie Obron (ESO), akceptuje promotor po uprzednim zatwierdzeniu raportu z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, co określa Zarządzenie Rektora WSB w Poznaniu z dn. 25.01.2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury antyplagiatowej w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. Promotorami prac dyplomowych są głównie osoby łączące doświadczenia praktyczne z wiedzą akademicką, co sprzyja realizacji zaleceń sformułowanych przez Komisję ds. Jakości Prac Dyplomowych dla kierunku oraz wychodzi naprzeciw oczekiwaniom samych studentów. Przyjęty model dyplomowania sprzyja terminowemu zakończeniu procesu dydaktycznego i rozwojowi kompetencji miękkich przydatnych w pracy zawodowej absolwentów.

Projekt dyplomowy na studiach I stopnia przygotowujący jest przez studentów w zespołach i z założenia zawiera koncepcję rozwiązania problemu praktycznego lub teoretycznego z zakresu studiowanego kierunku. Realizacja celów szczegółowych pracy oparta jest na analizie literatury przedmiotu oraz przeprowadzeniu postępowania badawczego. Na bazie wiedzy pozyskanej na podstawie powyższych działań oraz w toku studiów, dyplomanci realizują cel nadrzędny pracy, jakim jest autorska propozycja rozwiązania zidentyfikowanego problemu. W przypadku prac na ocenianym kierunku, efektem może być powstanie m.in. koncepcji imprez rekreacyjnych (np. festynów, zawodów, zajęć animacyjnych), projektu wytyczenia szlaku rekreacyjnego (np. szlaku turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej lub do uprawiania nordic-walking), projektu wytyczenia specyficznego szlaku turystycznego (np. turystyki kulinarnej, nocnej, slow-tourism), projektów źródeł informacji turystyczno-rekreacyjnej dla wybranych grup odbiorców (np. informatorów, prospektów, przewodników lub aplikacji mobilnych dla rodzin z dziećmi, osób z niepełnosprawnościami itp.), koncepcji metod aktywizacji grupy docelowej (np. poprzez gry miejskie lub questy). Nadrzędną cechą proponowanego rozwiązania jest jego praktyczność, użyteczność i możliwość wprowadzenia w życie. Adresatem koncepcji jest zawsze wybrana grupa docelowa, np. dzieci, seniorzy, miłośnicy wybranej

formy turystyki, mieszkańcy danego regionu. Przykładowe obszary tematyczne projektów dyplomowych na ocenianym kierunku przedstawiono w załączniku G (dotyczy I i II stopnia studiów).

Warunkiem zakończenia studiów II stopnia jest przygotowanie i złożenie pracy magisterskiej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Temat pracy magisterskiej wraz z jej problematyką i celami promotor przekazuje do akceptacji Komisji ds. Jakości Prac Dyplomowych nie później niż do końca sesji poprawkowej po pierwszym semestrze seminarium (sem. 2 studiów), czyli na rok przed złożeniem pracy. Tematyka prac magisterskich jest spójna z przedmiotem seminarium magisterskiego i specjalizacją naukową promotora. Ogólne zasady procesu dyplomowania określa Regulamin Studiów, natomiast szczegółowa procedura przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest publikowana w Extranecie/Intranecie z odpowiednim wyprzedzeniem. Pracę magisterską, złożoną w uczelnianym Elektronicznym Systemie Obron (ESO), akceptuje promotor po uprzednim zatwierdzeniu raportu z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Prace dyplomowe na studiach II stopnia przygotowywane są przez studentów indywidualnie pod kierunkiem wybranego promotora. Przedmiotem prac magisterskich realizowanych na ocenianym kierunku są zagadnienia związane z aktywnością różnych podmiotów w zakresie turystyki i rekreacji. W ramach prac magisterskich studenci m.in. analizują i oceniają uwarunkowania aktywności turystycznej i rekreacyjnej człowieka, jakość produktów turystycznych i rekreacyjnych, atrakcyjność i regionów, zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne. Dyplomanci dążą do zrealizowania w pracy magisterskiej trzech głównych grup celów: poznawczych, metodycznych oraz praktycznych. Praca składa się z następujących części:

- wstępu, w którym dyplomant określa problematykę badawczą, uzasadnia wybór tematu pracy, a także wskazuje cele, problemy i hipotezy badawcze,
- teoretycznej, w której dyplomant, po dokonaniu pogłębionej analizy dostępnych źródeł i literatury, omawia aktualny stan wiedzy w obszarze tematycznym pracy,
- empirycznej, w której dyplomant opisuje metodykę, tok oraz otrzymane wyniki zaprojektowanego i przeprowadzonego postępowania badawczego; ważnym elementem tej części pracy jest również analiza wyników i sformułowanie wniosków szczegółowych,
- zakończenia, w której dyplomant konfrontuje otrzymane wyniki z wynikami innych autorów, a także formułuje całościowe uogólnienia i wnioski.

Na Wydziale podejmowane są działania w zakresie monitorowania i oceny postępów studentów. Nadzór nad przebiegiem procesu rekrutacji (realizowanym przez Biuro Rekrutacji i Komisję Rekrutacyjną) sprawuje Dziekan, który monitoruje i kontroluje liczbę przyjętych kandydatów w zakresie limitów przyjętych na dany rok akademicki. Proces odsiewu studentów, ze szczególnym uwzględnieniem studentów pierwszego roku, wśród których wskaźnik ten jest najwyższy, monitoruje prodziekan ds. jakości kształcenia. Stany liczbowe studentów pierwszego roku studiów weryfikowane są cotygodniowo (tabela retencyjna), co pozwala na bieżące śledzenie skali odsiewu w stosunku do przyjętych na dany rok prognoz i celów. Na życzenie Dziekana bądź menedżera kierunku właściwy prodziekan przygotowuje raport za dany okres wskazujący poziom odsiewu studentów I roku. Od roku akademickiego 2018/19 możliwy jest również dostęp do syntetycznych raportów generowanych na dany dzień oraz wskazujących poziom odsiewu w minionych latach akademickich w przekroju wszystkich kierunków i stopni studiów (raporty bazujące na aplikacji Power BI). Studenci skreśleni z listy studentów i rezygnujący ze studiów na pierwszym roku studiów, bądź latach wyższych, są dodatkowo ankietowani w celu identyfikacji przyczyn skreślenia z listy studentów na danym kierunku. Działania takie prowadzone są od wielu lat. Wśród przyczyn rezygnacji ze studiów dominują sprawy rodzinne (29%), problemy finansowe (25%) i sprawy służbowe (20%). Jakość kadry dydaktycznej, jako

przyczynę rezygnacji wskazuje niewielka grupa studentów (3%). Na niezadowolenie z oferty dydaktycznej wskazało 14% rezygnujących. Informacje te przyczyniły się do wypracowania dobrej praktyki jaką jest preferencyjne traktowanie wniosków studentów pierwszego roku wniosków związanych z ich problemami finansowymi.

Wyniki nauczania studentów, w tym wyniki uzyskane z zaliczeń i egzaminów, są na bieżąco monitorowane przez Dziekana, Prodziekanów i menedżera kierunku w konsultacji z kadrą dydaktyczną i Radą programową. Na tej podstawie podejmowane są decyzje o wdrażaniu modyfikacji do procesu i programu kształcenia, w tym np. o zwiększeniu ilości wybranej formy zajęć, optymalizacji treści merytorycznych, zmianie metod weryfikacji osiągania efektów uczenia.

Uczelnia prowadzi badanie losów absolwentów ukazujące stopień przydatności efektów uczenia na rynku pracy. Badanie to obejmuje każdy rocznik absolwentów opuszczających mury Uczelni, poczynając od 2012 roku i jest częścią Badania Atrybutów Marki (BAM Absolwent), co oznacza, że w przypadku ocenianego kierunku badanie objęło wszystkie roczniki absolwentów, którzy ukończyli ten kierunek w Wyższej Szkole Bankowej. Sytuacja zawodowa badana jest do roku od ukończenia studiów.

Cele badania obejmują:

- gromadzenie informacji dotyczących otoczenia gospodarczo-społecznego absolwenta poszukującego pracy,
- określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy,
- określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów,
- badanie marki WSB w Poznaniu.

W założeniu badanie ma charakter wyczerpujący (pełny), w praktyce jednak nie jest spełnione założenie badania pełnej populacji absolwentów, gdyż zwrotność ankiet wynosi ok. 10%, a ponadto ok. 20 – 30 % z danego rocznika absolwentów nie wyraża zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby badania.

Realizacja założonych celów badania losów absolwentów pozwala na:

- uzyskanie przez Władze Wydziału szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy znajdującego się w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni,
- uzyskanie informacji przez pracowników Biura Karier i Praktyk pomagających w wyborze kariery zawodowej dla studentów,
- uzyskanie informacji o lukach kompetencyjnych absolwentów, informacje te są bazą do przygotowywania oferty szkoleń dodatkowych oferowanych studentom WSB, organizowanych przez Biuro Karier i Praktyk.

Wyniki badania BAM w zakresie opinii ogółu absolwentów Wydziału Finansów i Bankowości za rok 2019 wskazują, że odsetek zadowolonych z ukończenia studiów jest wysoki (30% oceniło studia bardzo dobrze, dobrze 63%). Zdecydowana większość absolwentów uczelni to osoby pracujące na podstawie umowy o pracę (95%). Pełne bądź znaczące związki wykonywanej pracy zawodowej z ukończonymi studiami zadeklarowało około 40% badanych. Ponadto 90% absolwentów, to osoby, które nie miały problemu ze znalezieniem pracy, ponieważ 60% z nich znalazło ją przed już ukończeniem studiów.

Osoby, które poszukiwały pracy po studiach w około 80% przypadków znajdowały ją dość szybko (w czasie do 3-mcy). Dla ponad 20% z nich istotną pomoc okazało Biuro Karier i Praktyk. Prawie połowa badanych pracuje w zawodzie zgodnym z profilem studiów. Podobny odsetek absolwentów stwierdził, że studia na Wydziale FiB przyczyniły się do wzrostu ich wynagrodzeń bądź awansu w miejscu pracy.

Jedna trzecia badanych dzięki studiom mogła zmienić stanowisko pracy w swojej firmie. Najczęściej były to firmy średniej wielkości zatrudniające od 10 -49 pracowników.

Szczegółowe wyniki badania losów absolwentów TiR rocznika 2018/2019 przedstawiono w tabeli.

WSB Poznań		Ogółem WSB			Turystyka i rekreacja		
		Ogółem	LIC	SUM	Ogółem	LIC	SUM
		%	%	%	%	%	%
W jakim stopniu ukończone studia pokrywają się z wykonywaną pracą?	w pełni się pokrywają	0,7	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	pokrywają się w wysokim stopniu	41,2	43,2	38,3	53,3	58,8	46,2
	pokrywają się w średnim stopniu	50,9	48,5	54,3	16,7	5,9	30,8
	pokrywają się w niewielkim stopniu	7,3	7,2	7,4	30,0	35,3	23,1
	w ogóle się nie pokrywają	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	brak odpowiedzi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Suma (w pełni się pokrywają, pokrywają się w wysokim stopniu)	41,8	44,3	38,3	53,3	58,8	46,2
Czy pracuje Pan(i) w zawodzie zgodnym z profilem ukończonych studiów?	tak	41,2	34,0	51,3	40,0	29,4	53,8
	nie	58,8	66,0	48,7	60,0	70,6	46,2

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Na Wydziale Finansów i Bankowości WSB w Poznaniu, ogromną wagę w procesie dydaktycznym, przykładają do starannego doboru kadry prowadzącej zajęcia. W skład kadry wchodzi nauczyciele akademicy (w tym etatowi nauczyciele zatrudnieni w WSB w Poznaniu oraz nauczyciele akademicy zatrudnieni w innych uczelniach z otoczenia WSB) oraz wykładowcy-praktycy z otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni.

Na studiach I i II stopnia na kierunku Turystyka i rekreacja, zajęcia prowadzi 70 nauczycieli akademickich i wykładowców-praktyków, spośród których wyróżnić można 10 osób ze stopniem doktora habilitowanego (15%), 29 osób ze stopniem doktora (41%) oraz 31 osób z tytułem zawodowym magistra (44%). Ich zestawienie, przedstawiono w tabeli poniżej.

dr hab.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bernaciak Arnold 2. Kall Jacek 3. Komorowski Józef 4. Kubiak Jarosław 5. Mackiewicz Maciej 6. Nowacki Marek 7. Sokołowski Marek 8. Springer Agnieszka
---------	---

	<p>9. Szyszko Magdalena</p> <p>10. Borowiec Arkadiusz</p>
dr	<p>11. Ambukita Kiekie Eric</p> <p>12. Bajon Paweł</p> <p>13. Banasiak Piotr</p> <p>14. Basińska-Zych Agata</p> <p>15. Brzuskiewicz Katarzyna</p> <p>16. Byrt Andrzej</p> <p>17. Gazda Jakub</p> <p>18. Hołderna-Mielcarek Bernadeta</p> <p>19. Igliński Hubert</p> <p>20. Kaczor Beata</p> <p>21. Kaiser Alicja</p> <p>22. Królikowska-Tomczak Anna</p> <p>23. Kuźmar Sławomir</p> <p>24. Lewandowski Tomasz</p> <p>25. Łuczak Joanna</p> <p>26. Łuczak Miłosz</p> <p>27. Machnik Aleksandra</p> <p>28. Maruszewska Katarzyna</p> <p>29. Narożniak Agnieszka</p> <p>30. Pawłowska Marta</p> <p>31. Skommer Jarosław</p> <p>32. Staś Lena</p> <p>33. Stefański Artur</p> <p>34. Styperek Jarosław</p> <p>35. Szafer Piotr</p> <p>36. Tabert Marek</p> <p>37. Tanaś Justyna</p> <p>38. Zamelska Maria</p> <p>39. Ziemkiewicz-Gawlik Ilona</p>
mgr	<p>40. Alagierska Katarzyna</p> <p>41. Brenk Agnieszka</p> <p>42. Brzezińska Magdalena</p> <p>43. Dondajewska Agata</p> <p>44. Falborska Agnieszka</p> <p>45. Fijoł Marcin mgr</p> <p>46. Gibadło-Słomian Sylwia</p> <p>47. Jerzynek Agnieszka</p> <p>48. Klóskowski Maciej</p> <p>49. Kocik Marek</p> <p>50. Krzyńska Agnieszka</p> <p>51. Majda Krzysztof</p> <p>52. Mikucka Adriana</p> <p>53. Ordowska-Peła Monika</p> <p>54. Pawlik Paweł</p> <p>55. Preisler Michał</p>

	56. Radecki Adam 57. Rostowska Elwira 58. Smyrek-Appel Dagmara 59. Stawińska Hanna 60. Stefanowska Magdalena 61. Sumowska Ewa 62. Sworowska Maja 63. Urbaniak Marlena 64. Urbański Waldemar 65. Waszak Marcin 66. Wesołowski Jakub 67. Wiśniewska Katarzyna 68. Wojdyło Maciej 69. Zapała Magdalena 70. Żymierska Sabrina
--	--

Nazwiska zaznaczone pogrubioną czcionką to osoby zatrudnione na WFiB na podstawie umowy o pracę. Taka liczba pracowników etatowych, umożliwi realizację przez nich 50% zajęć na kierunku dla danego cyklu kształcenia.

Nauczyciele akademicy wykazują się dużą aktywnością naukową i dydaktyczną, przejawiającą się m.in. w:

- udziale w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych
- organizacji konferencji i seminariów międzynarodowych (w tym w aspekcie ocenianego kierunku warto wspomnieć o cyklicznej organizacji Międzynarodowej Konferencji z cyklu *Turystyka i rekreacja w obszarach metropolitarnych* w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu (ostatnia edycja w dniach 20-21.11.2019))
- przygotowywaniu publikacji naukowych w języku polskim i angielskim
- opracowywaniu ekspertyz
- udziale w projektach badawczych
- autorstwie podręczników i materiałów dydaktycznych
- realizacji gościnnych wykładów w innych uczelniach, w tym także zagranicznych
- pracy w Wydawnictwie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu przy redakcji czasopisma *Studia Periegetica* (ISSN: 1897-9262, E-ISSN: 2658-1736, ICV: 100, MNiSW: 20 pkt)

Dodatkowo, pracownicy Zakładu Dydaktycznego Turystyki i rekreacji posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, m.in. poprzez prowadzenie własnych organizacji turystycznych, przygotowywanie analiz i strategii dla jednostek administracji publicznych, prowadzenie szkoleń przewodnickich PTTK, a także pracę w charakterze pilota wycieczek, przewodnika turystycznego, instruktora rekreacji i fitness.

Oprócz wspomnianych pracowników zakładu Turystyki i rekreacji, na ocenianym kierunku zajęcia prowadzą również pracownicy etatowi z innych zakładów dydaktycznych (m.in. Zarządzania oraz Finansów i Rachunkowości) oraz nauczyciele związani z Uczelnią na podstawie umów cywilnoprawnych i porozumień. Pośród nich wyróżnić można liczną grupę praktyków biznesu (m.in. dyrektora hotelu, kierownika sekcji obsługi płytowej poznańskiego lotniska, właściciela organizacji turystycznej, menedżera biura podróży, dietetyków, fizjoterapeutę), których doświadczenie zawodowe jest znaczącą wartością determinującą praktyczny charakter procesu dydaktycznego.

Proces doboru obsady zajęć przebiega w sposób transparentny i uwzględnia posiadane przez prowadzącego kwalifikacje, kompetencje lub doświadczenie zawodowe w obszarze danego przedmiotu. Propozycję obsady zajęć przygotowuje menedżer kierunku, a Dziekan Wydziału ją weryfikuje i akceptuje.

Proces nawiązywania współpracy i wdrażania nowych wykładowców jest prowadzony systemowo i wieloetapowo oraz obejmuje:

- wstępną rozmowę kwalifikacyjną z menedżerem kierunku, podczas której oceniane są predyspozycje i kompetencje niezbędne do prowadzenia zajęć z danego przedmiotu; po rozmowie menedżer decyduje o zaprezentowaniu sylwetki kandydata Dziekanowi Wydziału
- rozmowę kwalifikacyjną z Dziekanem Wydziału, który po weryfikacji kandydata podejmuje ostateczną decyzję o nawiązaniu z nim współpracy
- udział nowego wykładowcy w cyklu szkoleń w tym w szkoleniu wprowadzającym do zasad funkcjonowania Uczelni i Wydziału, obsługi narzędzi informatycznych oraz metodycznych podstaw kształcenia

Poszczególne komórki Wydziału, a w szczególności Dział Metodyki Nauczania, oferują wsparcie dla wykładowców na każdym etapie procesu dydaktycznego. Cyklicznie organizowane są m.in. szkolenia z obsługi platformy Moodle i MS Teams i panele dyskusyjne o nowoczesnej dydaktyce. Nauczyciele mają dostęp do materiałów wspomagających projektowanie zajęć, zarówno w warstwie metodycznej (np. w formie przewodnika wykładowcy *Standardy metodyki kształcenia zdalnego* opracowanego w 2020 roku) jak i warstwie technologicznej (np. w formie tutoriali dostępnych na dedykowanym kursie na platformie Moodle).

Polityka nakierowana na budowanie jakości kadry realizuje się w różnego rodzaju regulacjach. To przede wszystkim Regulamin oceny pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, dydaktycznych i bibliotekarzy dyplomowanych wprowadzony Uchwałą Konwentu Uczelni 64 / 2016 z 20 kwietnia 2016 r. określający kompleksowo system oceny i nagradzania kadry, który opisano w załączniku H.

Polityka kadrowa Uczelni odnosi się zarówno do kadry etatowej, jak i pracowników prowadzących zajęcia na podstawie umowy – zlecenia.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu od samego początku swego istnienia założyła, iż podstawowym celem w zakresie polityki kadrowej powinno być tworzenie i kształtowanie własnej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej, zatrudnionej na pełnym etacie, dla której Uczelnia będzie pierwszym i podstawowym miejscem zatrudnienia. Uczelnia konsekwentnie realizując powyższe założenia wprowadziła tryb konkursowy jako formę poszukiwania i zatrudniania nowej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej, wymagając tym samym pierwszo-etatowości zatrudnienia. Podstawowym celem realizowanym w ramach polityki kadrowej w Uczelni jest zagwarantowanie wysokiej jakości kształcenia. Cel ten realizowany jest poprzez zatrudnienie: – pracowników badawczo – dydaktycznych posiadających odpowiednie kwalifikacje, dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne, – pracowników dydaktycznych mających bogate doświadczenie zawodowe zdobyte w przedsiębiorstwach i instytucjach. Taki dobór pracowników gwarantuje przekazanie studentom wiedzy na wysokim poziomie oraz zachowanie praktycznego profilu charakteru Uczelni.

Metody i sposoby rekrutacji nauczycieli akademickich określa szczegółowo Zarządzenie nr 5/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015 roku w sprawie wdrożenia procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. W Uczelni wprowadzono też procedurę adaptacji nowych nauczycieli akademickich. Procedura została

wdrożona na podstawie Zarządzenia nr 6/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015. W okresie od marca 2020, ze względu na konieczność nauczania w formie zdalnej, procedura wdrażania nowych dydaktyków została uzupełniona o szkolenia związane z metodami i narzędziami do nauki zdalnej. Szkolenia dodatkowe są oferowane w każdym semestrze studiów wszystkim dydaktykom (np. w sem. zimowym 2020/21 z obsługi TEAMS). W pierwszym semestrze pracy wykładowca jest obowiązkowo hospитowany. Podczas hospitacji sprawdzany jest między innymi pod kątem:

- predyspozycji dydaktycznych, na które składają się między innymi - pewność w sytuacji ekspozycji społecznej - orientacja na studenta (udzielanie odpowiedzi, nawiązywanie relacji) - miła prezencja, poprawna dykcja
- komunikatywności, w tym -poprawności dykcji; poprawności językowej - jasnego formułowania komunikatów - monitorowania zrozumienia przez studentów przekazywanych treści - spójności werbalnej i niewerbalnej - kontroli zrozumienia treści cudzych wypowiedzi
- umiejętności zarządzania sytuacjami trudnymi rozumianej jako korzystanie z modeli komunikacyjnych (np. model „Gdy ty, wówczas ja...” lub model Fakty-Uczucia-Konsekwencje-Oczekiwania), a także dbanie o siebie, studentów i efekty kształcenia poprzez postawę mediacyjną a nie konfrontacyjną
- umiejętności angażowania studentów w zajęcia Przedmiotem hospitacji jest także ocena, czy wykładowca prowadzi zajęcia zgodnie z kartą przedmiotu oraz czy komunikuje oraz realizuje efekty kształcenia.

Na wielu przedmiotach, jednym z kryteriów zaliczenia jest wykonanie przez studenta prac projektowych. Tutaj szczególnie przydają się doświadczenia zawodowe wykładowców, którzy często sugerują studentom ciekawą tematykę projektów.

Stałym elementem polityki kadrowej jest także ocena kadry prowadzącej zajęcia, zatrudnionej zarówno w oparciu o umowę o pracę, jak i umów cywilnoprawnych. Ocena odbywa się poprzez:

- semestralny system oceny wykładowców realizowany online (Ocena Kadry Dydaktycznej).
- ocena kadry w badaniach BAM (biorą udział również absolwenci),
- głosowanie absolwentów w konkursie na najlepszego wykładowcę.

Ocena ogólna studiów na kierunku **Turystyka i Rekreacja** wynikająca z Oceny Kadry Dydaktycznej w semestrze zimowym 2019/20 wyniosła 4,53 (I st.) i nie odbiegała od średniej oceny całego wydziału (4,53). Wyższą ocenę odnotowano na studiach II st. 4,56. W semestrze kolejnym, który cechowało nauczanie zdalnie wyniosła ona odpowiedni 4,32 (I st.) i 4,71 (II st.), co w kontekście szybkości wdrażanych zmian w sferze dydaktyki należy uznać sygnał uznania starań kadry dydaktycznej i uczelni ze strony studentów tego kierunku. Ocena wydaje się bardziej wiarygodna, ze względu na większą zwrotność ankiet OKD na kierunku TiR (19%).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu może poszczycić się infrastrukturą i bazą dydaktyczną dostosowaną do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów kierunku Turystyka i rekreacja zarówno na

pierwszym, jak i drugim stopniu kształcenia. Studenci mają możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem uczelnianych zasobów lokalowych, materiałów dydaktycznych. oprogramowania i specjalistycznych narzędzi komunikacyjnych oraz informatycznych. Cała baza jest przystosowana i dostępna zarówno do pracy na zajęciach jak i indywidualnego rozwoju, online i w budynkach Wyższej Szkoły Bankowej.

Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu dysponuje komfortową bazą dydaktyczną, w której skład wchodzi 5 budynków:

- Budynek GG przy ul. Powstańców Wlkp. 5,
- Budynek PW przy ul. Powstańców Wlkp. 1,
- Budynek BR przy ul. Powstańców Wlkp. 2a,
- Budynek CP przy ul. Ratajczaka 5/7,
- Budynek CR przy ul. Różanej 17.

Wszystkie budynki zlokalizowane są w centrum Poznania i w bliskiej odległości od siebie, co przyczynia się do zwiększenia komfortu studentów i pracowników Uczelni. Dostępna w budynkach baza dydaktyczna obejmuje sale wykładowe, ćwiczeniowe i seminaryjne, a także laboratoria komputerowe. Wszystkie sale wyposażone są w projektory multimedialne, tablice suchościeralne i flipcharty, a wybrane pomieszczenia posiadają zautomatyzowany system nagłośnienia, regulacji oświetlenia i klimatyzacji. We wszystkich budynkach studenci i pracownicy Uczelni mają stały dostęp do Internetu za pośrednictwem zabezpieczonej sieci WiFi (dostępnej po zalogowaniu wyłącznie dla członków organizacji).

- Zespole Szkół Budownictwa nr 1 przy ul. Rybaki 17,
- Zespole Szkół Komunikacji im. Hipolita Cegielskiego przy ul. Fredry 13,
- Szkole Podstawowej nr 75 przy ul. Powstańców Wlkp. 3,
- Conference Center przy ul. Ogrodowej 12,
- Liceum Ogólnokształcącym nr VIII przy ul. Cegielskiego 1,
- Zespole Szkół Zawodowych im. Lelewela przy ul. Działyńskich 4/5,
- Zespole Szkół Odzieżowych przy ul. Kazimierza Wielkiego 17.

We wszystkich salach umożliwia się studentom i wykładowcom przyłączenie się do sieci WiFi.

W budynkach należących do kampusu WSB w Poznaniu znajdują się 23 laboratoria komputerowe, których zestawienie przedstawiono w poniższej tabeli.

Budynek	Nr pracowni	Liczba stanowisk studenckich + liczba stanowisk dla wykładowców
BR	202	24+1
	203	24+1
	204	24+1
	205	24+1
	207	24+1
CP	210	24+2
	211	24+1
	302	47+2
PW	202	12+1
	205	12+1
	206	12+1
	207	12+1
	208	12+1

	209	12+1
	211/213	48+1
	212	25+1
	214	24+1
	215	24+1
	216	24+1
	302	24+1
	307	24+1
	311	24+1
	315	25+1

Zajęcia w laboratoriach komputerowych na ocenianym kierunku umożliwiają studentom kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Praktyczny charakter programu studiów przewiduje naukę zagadnień z wybranych przedmiotów z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania, znajdującego zastosowanie w rzeczywistości branżowej. W tabeli przedstawiono zestawienie posiadanych licencji programów komputerowych ze wskazaniem przedmiotów, na których są one wykorzystywane.

Nazwa programu	Krótką charakterystyka	Przedmiot, na którym program jest wykorzystywany
Dietetyk PRO	program przeznaczony do tworzenia zaawansowanych jadłospisów dietetycznych	Planowanie żywienia i układanie diet, Podstawy dietetyki, Systemy informatyczne w gastronomii i dietetyce
MerlinX	wielofunkcyjny system rezerwacyjny, wykorzystywany głównie w biurach podróży	Systemy rezerwacyjne w turystyce
KW Hotel Standard	kompleksowe oprogramowanie do zarządzania działalnością hotelu	Systemy rezerwacyjne w hotelu
SPSS	program do prowadzenia analiz statystycznych	Podstawy analizy statystycznej
Pakiet MS Office	pakiet aplikacji biurowych	Technologia informacyjna
Revas	Branżowe symulacje biznesowe w formie gier edukacyjnych wspierających kompetencje przedsiębiorcze	wspomagająco na przedmiotach związanych z przedsiębiorczością i zarządzaniem

Posiadane zasoby oprogramowania są na bieżąco monitorowane i rozwijane w zależności od bieżących potrzeb wynikających w programie kształcenia i oferty specjalności na kierunku. Dobór oprogramowania realizowany jest z udziałem praktyków biznesu, a jego zakup poprzedzony jest szczegółową analizą dostępnych na rynku rozwiązań edukacyjnych i komercyjnych.

Warto dodać, że w latach 2017 – 2020 w budynku przy ul. Powstańców Wlkp. 1 powstało pięć specjalistycznych laboratoriów inżynierskich dostępnych dla studentów w ramach zajęć praktycznych:

- Laboratorium Inżynierskie
- Laboratorium Badania Materiałów
- Laboratorium Nowych Technologii
- Laboratorium Ergonomii/Metrologii

- Laboratorium Towaroznawstwa .

W 2020 roku w budynku przy ul. Powstańców Wlkp. 2a została utworzona nowoczesna multimedialna sala hybrydowa w której możliwe jest jednoczesne prowadzenie zajęć na trzech wydziałach (Poznań, Szczecin, Chorzów). Zamontowane urządzenia umożliwiają prowadzenie zajęć zdalnych równocześnie w kilku lokalizacjach tj. bez konieczności przebywania w jednej sali uczestników i prowadzącego.

Studenci Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na kierunku Turystyka i rekreacja mają dostęp do wielu narzędzi informacyjno-komunikacyjnych i platformy e-learningowej. Podstawowym i najważniejszym, zwłaszcza w okresie nauki zdalnej jest Extranet, który umożliwia studentom dostęp do informacji, takich jak: plan zajęć, harmonogram roku akademickiego, linki do zajęć zdalnych czy dane kontaktowe do wykładowców oraz działów wspierających proces dydaktyczny, m.in. Dziekanatu, Biura Karier i Praktyk, Działu Metodyki Nauczania. Kolejnym istotnym narzędziem edukacyjnym jest udostępniana studentom przez Extranet platforma e-learningowa Moodle. Na Moodle studenci mają ciągły dostęp do kursów online dla swoich przedmiotów. Po każdym semestrze zasoby kursów są nadal w zasięgu studenta, może do nich wracać przez cały okres studiowania. Wykładowcy i koordynatorzy przedmiotów udostępniają tam informacje dotyczące treści nauczania w ramach przedmiotu, form zaliczenia przedmiotu, dane kontaktowe do prowadzących oraz kartę przedmiotu. W kursach na Moodle jest ponadto forum do dyskusji oraz przestrzeń, w której wykładowcy mogą dzielić się ze studentami materiałami do zajęć, przygotowywać dla studentów quizy powtórkowe czy przekazywać linki do ciekawych artykułów i wyroków związanych z prowadzonym przedmiotem. Każdy wykładowca administruje kursem do prowadzonego przez siebie przedmiotu. Za stworzenie kursu odpowiada koordynator przedmiotu, a zgodność ze standardami metodycznymi weryfikowana jest przez Dział metodyki nauczania. Kurs składa się z:

- informacji o tematach i celach uczenia się,
- plików z materiałami do czytania,
- linków do zasobów internetowych,
- zadań powtórkowych,
- zadań sprawdzających (zaliczeniowych),
- dziennika ocen.

Od roku akademickiego 2020/21 decyzją Założyciela wprowadzono ujednolicone w skali Holdingu narzędzie do nauki zdalnej MS Teams. Każdy student i wykładowca posiada swoje konto w aplikacji, które jest przypisane do zespołów odpowiadających poszczególnym grupom ćwiczeniowym i wykładowym. W planach zajęć w Extranecie, studenci znajdują linki do spotkań (zajęć), na których na żywo spotykają się z wykładowcą i pozostałymi członkami grupy. Aplikacja pozwala na wykorzystanie ciekawych narzędzi, które nie tylko wzbogacają procesy kształcenia na odległość, lecz także wspierają kształtowanie umiejętności praktycznych, m.in. tablicę Whiteboard umożliwiającą studentom współtworzenie wizualizacji zagadnień (np. w formie mapy myśli), narzędzia Microsoft 365, pozwalające m.in. na równoczesną pracę nad dokumentami przez różnych członków grupy oraz kanały przeznaczone do realizacji zadań w podgrupach. Całość pracy na Moodle i w zespole Teams jest zorganizowana zgodnie z programem nauczania w karcie przedmiotu. Kurs daje studentom wskazania dotyczące sposobów przygotowania się do zajęć, informacje o zadaniach niezbędnych do wykonania w trakcie i po zajęciach oraz jest podstawowym medium wymiany materiałów pomiędzy wykładowcą a studentami. Oprócz zbiorów na platformach e-learningowych na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu w budynku CP znajduje się nowoczesna biblioteka o powierzchni 400 m². W czytelni i salkach projektowych, użytkownicy mają do dyspozycji 42 miejsca siedzące oraz 10 stanowisk komputerowych.

Księgozbiór stanowią książki, czasopisma i zbiory elektroniczne. Biblioteka pracuje w oparciu o system komputerowy Prolib, który umożliwia przeglądanie księgozbioru, także według kart przedmiotów (kolekcji), oraz zamawianie książek przez zarejestrowanych użytkowników. Zbiory są dostosowane do profilu kształcenia i badań prowadzonych w Uczelni. Dużą część stanowią podręczniki zalecane w kartach przedmiotów, przygotowywanych przez koordynatorów. Obecnie zbiory biblioteki liczą prawie 58 tys. egzemplarzy i ponad 100 tytułów czasopism. Biblioteka oferuje dostęp do baz danych przez system Han (Ebsco, Prolib, Lex Omega, Legalis, Infor Lex, Ibuk, Nasbi, Scopus, Pearson, Elsevier, Wiley, Nature, Web of Science, Emerald, Taylor&Francis).

Uczelnia ustawicznie rozwija swoje działania w zakresie dostosowania posiadanych zasobów i infrastruktury do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Działania te, koncentrują się na sukcesywnej likwidacji barier architektonicznych i urbanistycznych oraz wyposażaniu sal dydaktycznych w sprzęt wspierający aktywne uczestnictwo w zajęciach osób z różnymi dysfunkcjami.

Do udogodnień infrastrukturalnych dla studentów z niepełnosprawnościami w budynkach Wydziału Finansów i Bankowości w WSB w Poznaniu należą:

- budynek CP, ul. Ratajczaka:

zjazd/podjazd dla wózków w holu budynku na parterze, obniżona wysokość blatu w szatni i punkcie ksero, automatycznie otwierające się drzwi do czytelnicy/biblioteki, szyb windy z platformą dźwigową dla wózków umożliwiającą wjazd 1 i 2 piętro, kontrastowe stopnice pierwszego i ostatniego stopnia schodów prowadzących na poszczególne piętra, wyznaczone 2 miejsce dla studenta z niepełnosprawnością ruchową, poruszającego się na wózku w auli 107 CP na parterze, toalety dostosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnością usytuowane na 1 i 2 piętrze budynku, a także bezprogowe wejścia do sal dydaktycznych i pozostałych pomieszczeń administracyjnych, szerokie ciągi korytarzowe w holu i na 1 piętrze;

- budynek BR ul. Powstańców Wielkopolskich:

automatyczne drzwi wejściowe otwierane za pomocą przycisku, obniżona wysokość blatu w szatni/punkcie ksero, winda z rozsuwanymi drzwiami, informacją głosową oraz panelem dotykowym w języku Braille'a, umożliwiająca swobodny wjazd wózka, cztery aule na parterze 03, 04, 05 i 06 BR z wydzielonymi miejscami dla studenta poruszającego się na wózku, toalety dla osób z niepełnosprawnościami na każdym z pięter budynku, bezprogowe wejścia do sal dydaktycznych, szerokie ciągi korytarzowe na wszystkich piętrach;

- budynek GG, ul. Powstańców Wielkopolskich

możliwość wjazdu wózkiem na teren budynku od ul. Kościuszki i wejście do budynku do Działu Rekrutacji z wykorzystaniem platformy schodowej.

Obecnie na wydziałach Wyższej Szkoły Bankowej (w Poznaniu, Chorzowie i Szczecinie) realizowany jest projekt: „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych), którego celem jest pomoc i wsparcie studentów z niepełnosprawnościami. Nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla tej grupy oraz udział w projektowaniu wsparcia w kontekście jej potrzeb, pełni Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami na każdym z trzech wydziałów.

W ramach powyższego projektu, działania skoncentrowane wokół niwelowania barier dostępności infrastruktury i wyposażenia, realizowane są w obszarach proceduralnym i technologii wspierających.

W zakresie działań proceduralnych w obszarze infrastruktury, zatrudniono eksperta w celu przygotowania procedur bezpieczeństwa gwarantujących bezpieczną ewakuację studentów z niepełnosprawnościami w przypadku zagrożenia. Procedury uwzględniają wskazania do działania w przypadku różnych dysfunkcji zdrowotnych, a ich wdrożenie jest obowiązkowe we wszystkich

budynkach WSB w Poznaniu (na wszystkich trzech wydziałach). Dodatkowo, każdy z wydziałów został wyposażony w sprzęt ratunkowy, a wskazani pracownicy wezmą udział w przeszkoleniu w zakresie jego korzystania.

Działania w tym zakresie obejmują również usytuowanie miejsca obsługi kandydatów na studia w budynkach wolnych od barier architektonicznych. W obecnej chwili zadanie to realizowane jest poprzez uproszczenie procedur formalnych oraz przejściu w okresie pandemii na obsługę zdalną interesariuszy (również przez Biuro Rekrutacji).

W ramach działań w obszarze technologii wspierających zaplanowano zakup wyposażenia wspierającego udział w zajęciach dla studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym m.in.:

- dla osób cierpiących na niedowład kończyn górnych - nakładek plastikowych z otworami na klawiaturę komputera BIG Keys; dla osób mających problem z poruszaniem rękoma - specjalistycznych myszy komputerowych Big Track,
- dla osób niedowidzących - programów powiększająco-udźwiękawiających typu ZOOM Tekst, powiększalników tekstów drukowanych ImageReader i notatników brajlowskich typu PAC Mate Omni;
- dla osób z dysfunkcją słuchu - przenośnych systemów FM, czyli bezprzewodowych, radiowych urządzeń służących do przesyłania sygnału mowy na odległość.

W ramach działań w zakresie technologii wspierających część w/w sprzętu będzie dostępna także dla studentów w wypożyczalni sprzętu wspomagając tym samym ich aktywne uczestnictwo w zajęciach - w tym min. dyktafony, lupy powiększające.

Zakończenie realizacji w/w działań projektowych przewidziane jest w I kwartale 2021 roku.

Należy nadmienić, że do wypożyczalni zaplanowano także zakup sprzętu (laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem) w ramach przyznanej Uczelni dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rok 2020 (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 lipca 2020 r. o wysokości dotacji ze środków finansowych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej przyznanych uczelniom niepublicznym na rok 2020). Ponadto, w czytelni oraz Biurze Karier zaplanowano przygotowanie stanowisk dla studentów z niepełnosprawnościami poprzez zakup stołów z regulowanym blatem oraz sprzętu komputerowego ze specjalistycznym oprogramowaniem powiększająco-udźwiękawiającym, a także specjalistycznej klawiatury Big Keys i myszy Big Track.

W odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, program kształcenia obejmuje praktyczną naukę projektowania usług dla tej grupy odbiorców. Studenci poznają dobre praktyki w zakresie dostosowywania programów i obiektów do potrzeb niepełnosprawnych. Podczas wizyt studyjnych realizowanych we współpracy ze *Stowarzyszeniem Na Tak*, studenci mają możliwość identyfikacji potrzeb podopiecznych organizacji, zaprojektowania imprezy turystycznej lub rekreacyjnej oraz przedstawienia i omówienia swoich propozycji z samymi zainteresowanymi.

Proces dydaktyczny wzbogacony jest o wyjścia studyjne podczas zajęć realizowanych w przedsiębiorstwach i obiektach turystyczno-rekreacyjnych. Korzystanie z infrastruktury profesjonalnych organizacji zewnętrznych umożliwia studentom ocenianego kierunku zapoznanie się z przyszłym środowiskiem pracy i nabycie doświadczenia praktycznego. Studenci zajęcia te realizują w ramach przedmiotów:

- Historia sztuki i architektury – Muzeum Narodowe,

- Turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnością – udział w przedsięwzięciach *Stowarzyszenia Na Tak*
- Zarządzanie atrakcjami turystycznymi – wizyty w Muzeum Etnograficznym i spotkania z kuratorem
- Przewodnictwo turystyczne – wycieczka z przewodnikiem po Poznaniu
- Krajoznawstwo – Brama Poznania i Ostrów Tumski jako analiza i interpretacja waloru turystycznego regionu
- Lotnisko Ławica – terminal Cargo.

Ocena i monitorowanie jakości bazy dydaktycznej (w tym systemu biblioteczno-informacyjnego) odbywa się wielopłaszczyznowo. Istotnym elementem tej kontroli są coroczne badania atrybutów marki (BAM) w ramach których różne grupy interesariuszy dokonują szczegółowej oceny funkcjonowania wydziału. Prowadzone od ponad 12 lat badania pozwalają na systematyczną kontrolę satysfakcji studentów i podejmowanie wielu działań zmierzających do poprawy jakości bazy dydaktycznej, w szczególności najślabiej ocenianych obszarów. W zakresie systemu biblioteczno-informacyjnego w rozwoju zasobów bibliecznych współuczestniczą zarówno studenci jak i pracownicy naukowo-dydaktyczni, którzy poprzez systematyczne zgłaszanie propozycji zakupów za pośrednictwem systemu bibliotecznego Prolib przyczyniają się do uaktualniania i kompletności zbiorów. Warto także podkreślić współpracę z menedżerem kierunku w tym obszarze. Dodatkowo Uczelnia co semestr udostępnia przez Extranet ankiety, które wypełniają studenci osobno dla wszystkich wykładów i ćwiczeń. Jednym z kryteriów jest ocena przekazanych przez wykładowców materiałów dydaktycznych na Moodle.

W obszarze pozostałej infrastruktury, biorąc pod uwagę wyniki badań BAM, planowana jest zmiana technologii w zakresie sprzętu (nowoczesne projektory bezprzewodowe do użytku dla każdego, zwiększenie liczby komputerów przenośnych ze względu na ich większą uniwersalność, sala wzorcowa do pracy w grupach) oraz zwracanie większej uwagi na odległości między budynkami wynajmowanymi na godziny. Wciąż doskonała baza dydaktyczna, komunikacja zdalna i ciągły dostęp do informacji pozwala dążyć do możliwości pracy własnej studenta bez ograniczeń miejsca i czasu.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Komórką odpowiedzialną za formalną koordynację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest Biuro Praktyk i Karier. Na Wydziale funkcjonuje Program Partnerstwa Biznesowego, który określa warunki współpracy pomiędzy Uczelnią a partnerami kierunku Turystyka i rekreacja z otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni. Współpraca oferowana w ramach tego Programu daje studentom możliwość zdobycia wiedzy opartej na realnym doświadczeniu przedsiębiorstw i instytucji, a przedsiębiorstwom i instytucjom możliwość kształtowania przyszłych kadr pracowników branży turystycznej.

Wśród najważniejszych obszarów współpracy w ramach partnerstwa biznesowego należy wymienić:

- organizację praktyk zawodowych i staży dla studentów kierunku (szczegóły opisano w kryterium dotyczącym praktyk zawodowych),
- przekazywanie ofert pracy do wydziałowego Biura Karier (BKIP WSB w Poznaniu wpisane jest do rejestru agencji zatrudnienia pod nr. 440, świadczy usługi **pośrednictwa pracy**. Pozwala to na gromadzenie i przekazywanie studentom i absolwentom aktualnych ofert

pracy, płatnych staży i praktyk. BKiP stara się pozyskiwać oferty dedykowane dla kierunku, np. w biurach podróży, hotelach, obiektach rekreacyjno-sportowych. Średniorocznie publikujemy około **30** bezpośrednio z branży turystycznej oraz inne pośrednio powiązane z praktyką w zakresie biznesu turystyczno- rekreacyjnego),

- prowadzenie szkoleń i warsztatów dla studentów w celu przygotowania ich do wejścia na rynek pracy (**Oferta szkoleniowa BKiP** to średniorocznie **36** szkoleń dedykowanych m. in. studentom Turystyki i rekreacji na dwóch poziomach kształcenia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych),
- zaangażowanie Partnerów jako mentorów dla studentów,
- prowadzenie zajęć dydaktycznych w ramach przedmiotów specjalnościowych, na podstawie odrębnych umów,
- organizacja wizyt studyjnych, mających na celu pokazanie realnych warunków pracy (proces dydaktyczny wzbogacony jest o wizyty w przedsiębiorstwach i obiektach turystyczno-rekreacyjnych, realizowane w celu umożliwienia studentom doświadczania praktycznego wymiaru omawianych tematów, m.in. w ramach przedmiotów:

Historia sztuki i architektury – Muzeum Narodowe,

Turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnością – udział w przedsięwzięciach *Stowarzyszenia Na Tak* (w kontekście wizyt studyjnych warto dodać, że w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, program kształcenia obejmuje praktyczną naukę projektowania usług dla tej grupy odbiorców. Studenci poznają dobre praktyki w zakresie dostosowywania programów i obiektów do potrzeb niepełnosprawnych. Podczas wizyt studyjnych realizowanych we współpracy ze *Stowarzyszeniem Na Tak*, studenci mają możliwość identyfikacji potrzeb podopiecznych organizacji, zaprojektowania imprezy turystycznej lub rekreacyjnej oraz przedstawienia i omówienia swoich propozycji z samymi zainteresowanymi.

Zarządzanie atrakcjami turystycznymi – wizyty w Muzeum Etnograficznym i spotkania z kuratorem.

Przewodnictwo turystyczne – wycieczka z przewodnikiem po Poznaniu Krajoznawstwo – Brama Poznania i Ostrów Tumski jako analiza i interpretacja waloru turystycznego regionu.

Lotnisko Ławica – terminal Cargo (w jako ekwiwalent wizyty w czasie nauki zdalnej na zajęciach online z przedmiotu Personel naziemny pojawili się goście: Łukasz Świętek, kierownik sekcji obsługi płytowej na lotnisku Ławica i Filip Nowakowski- dyrektor ds. technicznych i obsługi naziemnej lotnisko Zielona Góra)).

Oficjalnymi partnerami biznesowymi kierunku Turystyka i rekreacja są: Port Lotniczy Poznań-Ławica sp. z o.o., Poznań. Travel Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna, PURO Poznań Sp. z o.o., Termy Maltańskie sp. z o.o., Wielkopolska Izba Turystyczna, Grupa MTP.

Poza partnerami biznesowymi, menedżer kierunku aktywnie współpracuje z pracodawcami i organizacjami pracodawców (np. Lewiatan). Jednym z nadrzędnych celów współpracy z podmiotami z branży turystycznej jest włączenie przedstawicieli otoczenia do procesu kształtowania i doskonalenia programu kształcenia oraz upraktycznienie procesu kształcenia. Cele te realizowane są poprzez:

- - udział partnerów w identyfikacji pożądaných na rynku pracy kompetencji i umiejętności na branżowym rynku pracy,
- - opiniowanie kluczowych efektów uczenia się,
- - konsultowanie zmian w programie studiów,

- - współpracę przy projektowaniu oferty specjalności,
- - wymianę informacji dotyczących najnowszych trendów branżowych.

W praktyce, instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, a w szczególności pracodawcy mają realny wpływ na kształtowanie koncepcji kształcenia na kierunku Turystyka i rekreacja podczas konsultacji odbywających się przed każdym semestrem nauki. Przykładem efektywnej współpracy z Międzynarodowymi Targami Poznańskimi jest opracowanie koncepcji i uruchomienie w roku 2020/2021 nowej specjalności Menedżer eventów i turystyki biznesowej na II stopniu studiów. Na podstawie zgłoszonego przez partnera zapotrzebowania, bazującego na zidentyfikowanej na rynku pracy luki kompetencyjnej przy jednoczesnym wzroście potencjału obszaru, przygotowano program specjalności, który w opinii pracodawców dostarczy absolwentom pożądanym na rynku wiedzy, kompetencji i umiejętności. Poza współuczestnictwem w procesie projektowania specjalności, przedstawiciele organizacji partnerskiej wyrazili gotowość do prowadzenia wybranych zajęć w celu dzielenia się ze studentami praktycznymi doświadczeniami w przedmiotowym obszarze.

Warto dodać, że współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego obejmuje również opiniowanie przez partnerów treści konkretnych przedmiotów oraz sposobów kształtowania umiejętności praktycznych w czasie ich realizacji.

Zmiany programu studiów i aktualizacja efektów uczenia się są omawiane i rekomendowane w ramach powoływanej raz w roku Rady Programowej. W składzie Rady Programowej jest Partner kierunku/pracodawca, co oznacza jednocześnie konsultowanie programu i efektów uczenia się z przedstawicielem pracodawców. Coroczne spotkania mają na celu rozwój programu kształcenia i ocenę proponowanych zmian pod kątem aktualnych potrzeb branży turystycznej. Oferta programowa kierunku (przedmioty i specjalności) jest uaktualniana co roku, zgodnie z ustaloną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy. Menedżer kierunku (MK) jako przewodniczący Rady Programowej kierunku proponuje zmiany wcześniej skonsultowane z partnerami oraz uwzględnia głosy członków Rady, którymi są m.in. studenci danego kierunku, będący zwykle członkami RSS oraz wykładowcy praktycy posiadający aktualną wiedzę o wymogach stawianych absolwentom kierunku przez zmieniający się rynek pracy. Przykładami zmian w ofercie po konsultacjach z pracodawcami jest na przykład:

- uruchomienie nowej specjalności Manager eventów i turystyki biznesowej - po konsultacjach z przedstawicielami Międzynarodowych Targów Poznańskich
- wdrożenie przedmiotu w języku obcym Heritage Interpretation (kierunkowy) oraz International Business Negotiations (specjalnościowy) - na wniosek pracodawców zwracających uwagę na potrzebę zwiększenia kompetencji językowych absolwentów
- wprowadzenie przedmiotu specjalnościowego Sprzedaż usługi hotelowej - po sugestii wykładowcy-praktyka pracującego na stanowisku dyrektora hotelu

Wspomniane wcześniej Biuro Karier i Praktyk łączy dwie funkcje, po pierwsze organizację praktyk i staży rozumiane jako wsparcie studentów w dopasowaniu odpowiednich miejsc realizacji praktyk i staży w kontekście wybranego kierunku studiów, koordynacja realizacji praktyk i dbałość o zachowanie ich jakości. Druga funkcja to wsparcie studentów w zakresie pośrednictwa pracy, a także doradztwo zawodowe oraz doradztwo w zakresie przedsiębiorczości, warsztaty i szkolenia dla studentów, projekt coachingowi i mentoringowi.

Pośród najciekawszych inicjatyw Biura Karier i Praktyk dedykowanych i w szczególności przydatnych studentom ocenianego kierunku Turystyka i rekreacja warto wymienić:

- doradztwo zawodowe, które ma na celu pomoc studentom w poszukiwaniu pracy, w przekwalifikowywaniu się, zmianie pracy, a także aktywizacji po dłuższej przerwie, studenci mogą

przygotować profesjonalne, dopasowane dokumenty aplikacyjne, trening rozmowy kwalifikacyjnej oraz mogą wykonać badania preferencji zawodowych oraz testy kompetencyjne i diagnoza własnego potencjału. W ramach doradztwa indywidualnego mogą również przygotować z doradcą Indywidualny Plan Działania (IPD) w ramach ścieżki zawodowej oraz edukacyjno– zawodowej, coaching kariery.

- doradztwo w zakresie przedsiębiorczości studenci mogą odbywać indywidualne konsultacje w zakresie zakładania działalności gospodarczej, w tym ocena i wzmocnienie osobistych kompetencji przedsiębiorczych, tworzenie biznesplanu, poznanie trendów, aktualnej sytuacji na rynku pracy, możliwości uzyskania wsparcia finansowego (możliwość ubiegania się o fundusze na podjęcie działalności gospodarczej) jak i merytorycznego (start-up, inkubatory przedsiębiorczości). W ramach stałych działań BKiP co roku organizuje „Akademię Przedsiębiorczości WSB” w ramach której wraz z Partnerami, doradca przedsiębiorczości prowadzi cykl warsztatów w zakresie:

W latach **2017/18** Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „Bądź Przedsiębiorczy” (studenci zgłaszali swoje pomysły na biznes, które w trakcie Akademii były konsultowane z ekspertami) oraz odbyli spotkania z ekspertami z ZUS, KASa, radcą prawnym. Uczestniczyli też w warsztatach o temacie: postawy przedsiębiorcze a sukces firmy oraz w warsztatach z ekspertami Urzędu Miasta Poznania Wydział Działalności Gospodarczej Procedura rejestracji działalności – zakładanie działalności on-line. Partnerami tego przedsięwzięcia byli: **ZUS, Krajowa Administracja Skarbowa, Kancelaria "JK" Krzysztof Jankowski, Urząd Miasta Poznania Wydział Działalności Gospodarczej**.

W latach **2018/19** Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „**Startupy – od pomysłu do biznesu**” - cykl zadań i spotkań z zewnętrznymi ekspertami, w tym: poszukiwanie pomysłu na biznes, Lean Startup, przygotowanie idealnego modelu biznesowego, skuteczne sposoby zarządzania projektami, Budżetowanie, przygotowanie projektu budżetu, Demo Day, przedstawienie pomysłów biznesowych i ich ocena przez komisję. Partnerami edycji byli: **SpeedUp, PPNT, Plus Jeden Poznań**.

W latach **2019/20** Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „**Startupy – od pomysłu do biznesu**” - cykl zadań i spotkań z zewnętrznymi ekspertami, w tym: Startupy od pomysłu do biznesu, poszukiwanie i wybór pomysłu na biznes, instytucje wsparcia start-upów, Lean Startup, przygotowanie modelu biznesowego i zarządzanie projektem, budżetowanie, przygotowanie i zarządzanie budżetem projektu, komunikacja online, komunikacja w biznesie profesjonalne definiowanie najważniejszych komunikatów oraz grup odbiorców, dobór skutecznych kanałów komunikacji, prezentacja przed inwestorem, marketing i PR startupu Demo Day, prezentacja przygotowanych pomysłów biznesowych przez grupę przed komisją oceniającą. Partnerami edycji byli: **SpeedUp Venture Capital, Investment Analyst SpeedUp Venture Capital Group, PPNT, Plus Jeden Poznań, Huge Thing**.

- **Oferta szkoleniowa BKiP** proponowana dla studentów Turystyki i rekreacji to m.in. szkolenia:

W zakresie rozwoju osobistego: Szkolenie coachingowe, Wizerunek w social media, Sposoby radzenia sobie ze stresem – elementy Mindfulness, Budowanie marki osobistej – Personal Branding, Skuteczna komunikacja, Zarządzanie stresem, Zachowania asertywne, panowanie nad emocjami w relacjach trudnych, Jak się uczyć, żeby się nauczyć?, Trening kreatywności i twórczego myślenia, Wywieranie wpływu.

W zakresie zakładania/prowadzenia działalności gospodarczej: Założenie własnej firmy krok po kroku, Skąd brać pomysł na biznes?, Postawa przedsiębiorcza a sukces firmy, Profesjonalna obsługa klienta - sprzedaż, Wystąpienie publiczne z wykorzystaniem prezentacji, Księgowość małej firmy w pigułce, Skuteczna sprzedaż B2B, Inteligencja społeczna przedsiębiorcy.

W zakresie wprowadzenia do zarządzania: Kompendium menedżera, Ocena pracowników, Budowanie efektywnego zespołu pracowników, Odkryję w sobie skutecznego menedżera,

Teambuilding – dopasowanie zadań do kompetencji, Design Thinking, czyli jak tworzyć usługi, które pokochają klienci? Zwinnie, czyli jak? – nowoczesne metody zarządzania projektami (Agile, Scrum).

BKiP organizuje też dla studentów indywidualne projekty rozwojowe (coaching i mentoring) we współpracy z absolwentami studiów podyplomowych Coaching WSB w Poznaniu oraz przedstawicielami firm naszych partnerów biznesowych. Jest to program rozwojowy dla studentów podczas którego przez ponad pół roku studenci pracują nad określeniem swoich celów zawodowych z mentorami/coachami, Ci dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniem i warsztatem pracy. Programy te mają charakter non profit.

Projekt „Mentoring dla studenta” to program realizowany od roku ak. 2019/20, w ramach którego Mentorami stają się osoby z otoczenia gospodarczego naszego Wydziału (są to osoby pracujące w firmach, które są naszymi Partnerami biznesowymi lub ściśle z Wydziałem współpracującymi: Carlsberg, Grupa Tense, Semcore, Żabka, ING Bank Śląski, Miele Global Services, Contman, FILIPIAK BABICZ LEGAL, Rockwool Global Business Service Center, Volkswagen Group Services).

- Projekty z dofinansowaniem zewnętrznym EFS:

W latach 03.2017 – 09.2018 BKiP realizowało projekt **stażowy** z dofinansowaniem EFS „Staż = Kompetencje = Praca – dla studentów kierunku Turystyka i Rekreacja WSB w Poznaniu” (POWR.03.01.00-00-S301/15) w **(11)** firmach odbyło staże **(26)** stażystów, liczba ofert pracy po stażu **(5)**, liczba przyjętych ofert przez stażystów **(4)**, 19% uczestników projektu otrzymało propozycję pracy po stażu.

W latach 08.2018 – 09.2019 BKiP realizowało projekt **stażowy** z dofinansowaniem EFS „Program stażowy dla Studentów/ek kierunku Turystyka i Rekreacja I stopnia w Wyższej Szkole Bankowej” (POWR.03.01.00-00-S041/17) w **(8)** firmach staże odbyło **(20)** stażystów, liczba ofert pracy po stażu **(5)**, liczba przyjętych ofert przez stażystów **(3)**, 25% uczestników projektu otrzymało propozycję pracy po stażu.

W latach 01.2017 – 09.2019 BKiP realizowało projekt „Akademickie Biuro Karier przewodnikiem po ścieżkach karier zawodowych Studentów/ek i Absolwentów/ek Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu”

(POWR.03.01.00-00-B024/15) w ramach którego zatrudniono doradcę zawodowego oraz doradcę przedsiębiorczości, w ramach indywidualnych spotkań doradczych (240) studentów skorzystało ze wsparcia obu doradców, w wyniku doradztw (30) studentów otrzymało propozycję zatrudnienia, odbyło się (30) procesów mentoringowych, mentorami byli przedstawiciele firm w których zostali zatrudnieni uczestnicy projektu.

W ramach projektu „UMIĘDZYNARODOWIENIE I PRAKTYCZNOŚĆ - 2 filary kompleksowego, zintegrowanego programu internacjonalizacji i upracticznienia kształcenia WSB w Poznaniu” (POWR.03.05.00-00-2020/17), dla studentów ocenianego kierunku zorganizowane zostały bezpłatne szkolenia z tematów: Pracownik Biura Podróży oraz Rezydent Turystyczny. Studenci kierunku mają również możliwość ukończenia kursu pierwszej pomocy z certyfikatem First Aid Responder, kursu barmańskiego, kursu z nowoczesnych metod sprzedaży usług gastronomicznych lub hotelowych. Realizacja programu specjalności Obsługa ruchu turystycznego i pilotaż wycieczek, przygotowuje studentów do egzaminu certyfikującego na pilota wycieczek.

BKiP w celu dotarcia do studentów z informacją o swoich działaniach kierowanych do konkretnych grup studentów, wykorzystuje różne kanały komunikacji tj. Extranet (wewnętrzna platforma

komunikacyjna, dostępna dla studentów po zalogowaniu), www, FB działowy, tablice informacyjne, przekazywanie informacji poprzez platformę Moodle, a także poprzez kontakt z dydaktykami w ramach danego kierunku studiów. Studenci mają możliwość zgłaszania do BKiP swoich propozycji szkoleń i warsztatów, wspierające ich kompetencje, poprzez ankiety ewaluacyjne (poszkoleniowe). W miarę możliwości oferta szkoleniowa BKiP jest co roku modyfikowana i rozszerzana o te propozycje.

Ocena i monitorowanie form współpracy realizowane są w trybie ciągłym. Od strony organizacyjno-formalnej działania w tym zakresie podejmuje Biuro Praktyk i Karier, poprzez analizowanie ilości partnerów biznesowych dla poszczególnych kierunków i jakości realnej współpracy, w tym podejmowanych wspólnie inicjatyw. Pod względem merytorycznym, współpracę koordynuje i monitoruje menedżer kierunku, który pozostaje w stałym kontakcie w przedstawicielami instytucji partnerskich. Menedżer podejmuje również inicjatywy związane z powiększaniem bazy firm partnerskich, zapraszając wybrane organizacje do współpracy.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu ustawicznie dąży do intensyfikacji rozwoju umiędzynarodowienia kierunków. Wszystkie działania zmierzają do podnoszenia jakości kształcenia poprzez tworzenie międzynarodowego wymiaru edukacji i są odpowiedzią na wyzwania współczesnego rynku pracy w Polsce i na świecie. Początki umiędzynaradawiania WSB w Poznaniu sięgają 1999 r., kiedy to nastąpiła pierwsza wymiana studentów i wykładowców z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Socrates (obecnie Erasmus). Od tego czasu uczelnia prowadzi ożywioną działalność ukierunkowaną na wzmocnienie oraz rozwój współpracy międzynarodowej. Działalność ta początkowo ograniczała się do programów wymiany, by z czasem objąć swym zasięgiem szereg innych obszarów. Do najważniejszych działań w zakresie rozwoju i doskonalenia warunków procesu umiędzynarodowienia kształcenia należą:

- **programy wymiany w ramach projektu Erasmus+ i innych**

Wymiana studentów, kadry naukowo-dydaktycznej i kadry administracyjnej, odbywa się głównie w ramach programu Erasmus. W ramach tego programu WSB podpisała 48 umów bilateralnych z uczelniami z całej Europy oraz z 11 uczelniami spoza Europy (Australia, Bhutan, Chile, Gruzja, Indonezja, Kenia, Korea Południowa, Kazachstan, Kirgistan, Liban, Ukraina). Dotychczas ponad 720 studentów WSB skorzystało z tego programu realizując studia bądź praktyki za granicą. W tym samym czasie w WSB swój okres studiów odbyło blisko 260 studentów z zagranicy. Z programu z powodzeniem korzystają także wykładowcy i pracownicy administracyjni, którzy zdobywają cenne doświadczenia i dodatkowe umiejętności za granicą. W tabeli przedstawiono statystyki dotyczące wymiany studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych w latach 2014/15 – 2019/20 w ramach programu Erasmus+.

Rodzaj wymiany	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Studenci wyjeżdżający (studia)	20	22	19	19	20	25
Studenci przyjeżdżający (studia)	16	17	21	29	34	27

Studenci wyjeżdżający (praktyki)	21	12	10	10	17	9
Pracownicy administracyjni wyjeżdżający	5	9	15	19	21	0
Pracownicy naukowo-dydaktyczni wyjeżdżający	12	9	8	12	16	1

WSB w Poznaniu uczestniczy nie tylko w programie Erasmus, ale też w innych projektach mobilnościowych. Z projektów już zrealizowanych warto wspomnieć choćby projekt FSS (Fundusz Stypendialno-Szkoleniowy) realizowany w latach 2013-2014, Leonardo da Vinci skierowany do absolwentów i realizowany w latach 2013 – 2015, czy Fullbright Specialist Program w latach 2013-2014.

- **wspólne projekty dydaktyczne z uczelniami zagranicznymi**

Wspólne projekty dydaktyczne to przede wszystkim programy kształcenia, których ukończenie wieńczone jest wspólnym lub podwójnym dyplomem. W tym zakresie wydziały uczelni realizują własne projekty podejmując współpracę z uczelniami nie tylko europejskimi. W przypadku studiów wyższych na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu, podwójny dyplom realizowany jest we współpracy z University of Bedfordshire w Anglii. Studenci studiów I stopnia mają możliwość realizacji w nim ostatniego roku studiów, dzięki czemu po zakończeniu studiów otrzymują dwa dyplomy (ukończenia I stopnia studiów w WSB i Bachelor of Arts w Wielkiej Brytanii). W ramach studiów podyplomowych wspólny dyplom uzyskują absolwenci programu MBA (Franklin University).

- **wdrażanie specjalności i ścieżek studiów w języku obcym**

W roku akademickim 2020/21 Uczelnia oferuje studia w języku angielskim na kierunkach: Computer Science (studia inżynierskie), Engineering Management (studia inżynierskie), English Philology (studia licencjackie), International Trade (studia licencjackie), Management (studia licencjackie), Business Management (studia magisterskie). Dodatkowo dla kierunków Finanse i rachunkowość, Handel międzynarodowy i Zarządzanie prowadzona jest wspólna specjalność International Business.

Branża turystyczna w dużym stopniu poddawana jest wpływom i tendencjom globalizacyjnym, a jej cechą charakterystyczną jest międzynarodowy charakter. W odpowiedzi na te zjawiska, w planach rozwoju kierunku Turystyka i rekreacja jest uruchomienie ścieżki anglojęzycznej na studiach I stopnia *Tourism and Hospitality*. Ścieżka adresowana będzie do studentów zagranicznych i polskich, chcących kształtować kompetencje i umiejętności dopasowane do wymogów współczesnego międzynarodowego rynku pracy. Wraz z wdrożeniem ścieżki anglojęzycznej, planowane jest również nawiązanie współpracy z wykładowcami z zagranicy i zaangażowanie ich do prowadzenia zajęć na kierunku.

- **wdrażanie przedmiotów w języku angielskim**

Standardem przyjętym na WFiB jest wdrażanie i rozwijanie oferty przedmiotów w języku obcym, prowadzonych na studiach polskojęzycznych. Działanie to, ma na celu podniesienie kompetencji językowych studentów, ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa branżowego i umożliwienie im

wykorzystania nabytych umiejętności w warunkach zbliżonych do praktyki. Na kierunku Turystyka i rekreacja prowadzone są następujące przedmioty w języku obcym:

Studia I stopnia:

- Tourist Services (przedmiot kierunkowy)

Studia II stopnia:

- Contemporary Trends In Tourism And Recreation (przedmiot kierunkowy)
- Heritage Interpretation (przedmiot kierunkowy)
- International Business Negotiations (przedmiot specjalnościowy do wyboru, punktowany dla wszystkich specjalności)

W ramach stopniowego zwiększania poziomu umiędzynarodowienia na kierunku, ostatnie dwa z wymienionych przedmiotów, zostały wprowadzone do oferty od roku akademickiego 2020/21.

· **duża liczba godzin nauki języka obcego dla studentów**

Założeniem programu kształcenia na ocenianym kierunku jest kształtowanie silnych kompetencji i umiejętności językowych studentów. Założenie to, realizowane jest poprzez oferowanie w programie studiów nauki dwóch języków obcych:

- obowiązkowo języka angielskiego – w wymiarze 240 godzin na studiach stacjonarnych i 92 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 60h z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość)
- do wyboru: języka niemieckiego lub hiszpańskiego – w wymiarze 120 godzin na studiach stacjonarnych i 92 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 60h z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość).

W ciągu 2 semestrów nauki, studenci zdobywają przyrost kompetencji językowych o 1 poziom wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Dzięki intensywnej nauce języków obcych, ze szczególnym nastawieniem na naukę języka biznesowego, studenci otrzymują przygotowanie niezbędne do realizacji przedmiotów w języku angielskim przewidzianych w programie kształcenia (na ocenianym kierunku, przedmiot w języku angielskim realizowany jest na 4 semestrze studiów, czyli po zakończeniu dwóch semestrów nauki języka).

· **oferta kursów językowych dla pracowników**

W ramach doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia na WFIB organizowane są kursy językowe dla pracowników administracyjnych i dydaktycznych. W roku akademickim 2019/20 uruchomiono w tym obszarze dwa projekty:

- „Welcome to WSB - rozwój zdolności instytucjonalnej Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu do obsługi zagranicznych studentów i kadry akademickiej z zagranicy” (PPI/WTP/2018/1/00031/U/001)
- „WSB w Poznaniu- atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej - ATRAK” (PPI/WTP/2019/1/00044).

W ramach projektów, zakwalifikowani uczestnicy biorą udział w kursie języka angielskiego online z wykorzystaniem nowoczesnej platformy do nauczania (75 lekcji po ok 30-45 minut), kursie indywidualnym w formie konsultacji z języka angielskiego z lektorem (50 godzin) oraz/lub kursie stacjonarnym języka rosyjskiego w grupach 5-7 osobowych (75 godzin). Uczestnictwo w kursach językowych podnosi kompetencje językowe kadry, niezbędne do obsługi administracyjnej studentów

zagranicznych oraz prowadzenia zajęć w języku obcym, dzięki czemu bezpośrednio przyczynia się do kreowania warunków do rozwoju procesu umiędzynarodowienia.

· **aktywność naukowa pracowników dydaktycznych w skali międzynarodowej**

Pracownicy dydaktyczni, w ramach swojej działalności naukowej, zachęceni są do aktywności na polu międzynarodowym, która przejawia się m.in. poprzez:

- publikacje w języku obcym,
- udział w konferencjach międzynarodowych,
- realizację badań naukowych z partnerami zagranicznymi,
- udział w międzynarodowych seminariach naukowych,
- redakcję międzynarodowego czasopisma *Studia Periegetica* wydawanego przez Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (ISSN: 1897-9262, E-ISSN: 2658-1736, ICV: 100, MNiSW: 20 pkt)

Dodatkowym przejawem umiędzynarodowienia ocenianego kierunku, jest to, że studia cieszą się zainteresowaniem studentów zagranicznych, aktualnie tylko na 1 roku jest jedenastu cudzoziemców.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest regularnie monitorowane, poddawane ocenie i doskonalone. Dział Współpracy z Zagranicą monitoruje i ewaluje wyjazdy studentów i pracowników na programy wymiany oraz analizuje otoczenie pod kątem możliwości nawiązania współpracy międzyinstytucjonalnej. Na Wydziale powołano koordynatorów języków obcych, którzy czuwają nad zapewnieniem wysokiej jakości i wewnętrznej spójności zajęć w formach lektoratów. Zajęcia dydaktyczne w języku angielskim są hospitowane przez metodyka i menedżera kierunku. Celem hospitacji jest zidentyfikowanie słabych i mocnych stron realizowanych zajęć oraz zaprojektowanie działań doskonalących wybrane obszary. Szczególne znaczenie w procesie oceny i rozwoju stopnia umiędzynarodowienia na kierunkach mają Rady programowe. Na zebraniach dokonywana jest analiza i ocena przyjętych rozwiązań w aspekcie zapotrzebowania interesariuszy wewnętrznych (studentów) i zewnętrznych (przedstawiciele pracodawców). Efektem pracy Rady są rekomendacje dotyczące doskonalenia stopnia umiędzynarodowienia programu kształcenia, np. w postaci propozycji wdrożenia nowych przedmiotów w języku obcym.

Do najważniejszych rezultatów działań w obszarze umiędzynarodowienia mających wpływ na program kształcenia należą:

- znajomość wzorców i standardów kształcenia na uczelniach zagranicznych – dająca perspektywy do rozwoju procesu benchmarkingu,
- wzrost kompetencji językowych wykładowców i studentów – umożliwiający wdrażanie do programu kształcenia ścieżek, specjalności i przedmiotów w języku angielskim,
- nawiązanie kontaktów z podmiotami w otoczeniu międzynarodowym – dające perspektywy rozpoczęcia lub intensyfikacji współpracy, np. na polu dydaktycznym i projektowym,
- wzrost świadomości i wiedzy na temat zjawisk i uwarunkowań otoczenia międzynarodowego - pozwalający na włączenie do treści programowych zagadnień z nimi związanych (np. w obszarze różnorodności kulturowej lub najnowszych światowych trendów)

Z uwagi na pandemię COVID-19, aktywny rozwój umiędzynarodowienia został chwilowo zamrożony. Założono, że z uwagi na obowiązujące obostrzenia, mobilność studentów, wykładowców

i rekrutacja studentów zagranicznych będzie ograniczona. Po ustaniu pandemii, działania zmierzające do wzrostu umiędzynarodowienia całego Wydziału zostaną ponownie zintensyfikowane.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Warto zauważyć, że w roku akademickim 2020/21, mimo pandemii, uruchomione zostały ścieżki anglojęzyczne na trzech kierunkach I stopnia oraz jednym II stopnia. Łącznie zapisanych jest ponad 100 osób nie licząc Polaków.

Umiędzynarodowienie na Wydziale to również współpraca z partnerskimi uczelniami i wymiana dobrych praktyk. Wyjazdy studyjne obejmują również osoby pełniące funkcje administracyjne w tym menedżerowie kierunków, dziekani, kierownicy komórek administracyjnych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Misja Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (*Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej*) opiera się na deklaracji partnerstwa pomiędzy Uczelnią a studentami. Założenie to, jest podstawą do projektowania wszelkich form wsparcia studentów w obszarach związanych z ich nauką, rozwojem i uczestnictwem w życiu społecznym Uczelni.

Obsługa administracyjna studentów

Wsparcie studentów rozpoczyna się od przyjaznej i rzetelnej obsługi administracyjnej, realizowanej przede wszystkim przez Dziekanat. Studenci otrzymują w nim pomoc w załatwianiu bieżących spraw i rozwiązywaniu problemów związanych z organizacją studiów, a także kompleksową obsługę finansową w zakresie płatności oraz stypendiów. Dziekanat dostępny jest przez cały tydzień, w tym w weekendy, m.in. dzięki wprowadzeniu punktu informacyjnego dedykowanego nowoprzyjętym studentom (w budynku CP). Kontakt z pracownikami Dziekanatu następuje poprzez nowoczesny system kolejkowy, który znacząco usprawnia obsługę interesariuszy.

Na Wydziale wdrożono rozwiązania, które ułatwiają studentom funkcjonowanie w jego strukturach. Do najważniejszych z nich należą:

- dostęp do Extranetu – każdy student posiada indywidualne konto umożliwiające dostęp do szeregu kluczowych informacji, w tym: planu zajęć (studenta i wykładowcy), ocen, złożonych i rozpatrzonych podań itp. (szczegółowe funkcjonalności systemu opisano w Kryterium 9); w praktyce, większość spraw studenckich możliwych jest do rozwiązania zdalnie poprzez Extranet
- możliwość kontaktu mailowego z pracownikami Wydziału oraz ujednoczenie adresów e-mailowych – każdy pracownik posiada standardowy adres imie.nazwisko@wsb.poznan.pl, co usprawnia proces komunikacji
- spotkania z Prodziekanem odpowiedzialnym za dany kierunek studiów – realizowane w ramach tzw. "ABC studenta", będącego modułem przedmiotu Metodyka Pracy Projektowej. Dzięki temu studenci łatwiej poruszają się w obszarze administracyjnym, uczą się uczelnianego *savoir vivre'u*, a także nabywają wiedzy o możliwościach wykorzystania gotowych rozwiązań w sytuacjach wymagających standardowych interwencji (np. podania on-line)
- możliwość kontaktu z władzami Wydziału – w godzinach tzw. konsultacji (informacje o miejscu, formie i godzinach przyjęć są dostępne w Extranecie)

- spotkania organizacyjne przed rozpoczęciem studiów – na których udzielane są odpowiedzi na nurtujące nowoprzyjętych studentów pytania.

Wsparcie w procesie uczenia się

Proces uczenia się studentów wspierany jest przede wszystkim przez kadre dydaktyczną, która prowadzi zajęcia w sposób zrozumiały i zgodny z metodyką kształcenia osób dorosłych. Studenci na początku każdego zajęcia informowani są o celach kształcenia, efektach uczenia się, które osiągną i obszarach praktycznego zastosowania nabytej wiedzy i umiejętności. Wykładowcy, poprzez platformę Moodle udostępniają studentom materiały dydaktyczne, wskazują literaturę i inne źródła rozwijające dany zakres tematyczny. Nad wsparciem studentów w procesie uczenia się czuwa również pośrednio menedżer kierunku poprzez:

- monitorowanie jakości prowadzonych zajęć i ich zgodności z wskazanymi wyżej standardami,
- udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące programu studiów, specjalności, możliwości rozwoju w danych obszarach zawodowych,
- wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych z procesem dydaktycznym, w tym przyjmowanie skarg i uwag studentów oraz podejmowanie działań korygujących
- dążenie do zapewnienia możliwie najlepszej kadry prowadzącej zajęcia, w tym w szczególności angażowania wykładowców-praktyków, którzy wprowadzą studentów w tajniki przyszłego zawodu,
- wsparcie w organizacji form uatrakcyjniających i zwiększających efektywność procesu dydaktycznego, np. wyjść studyjnych, wykładów otwartych, spotkań z ekspertami i przedstawicielami pracodawców, konkursów itp.

Warto dodać, że wspieranie procesów uczenia się odbywa się również poprzez udoskonalanie i rozwój infrastruktury i dostępnych narzędzi. Naprzeciw potrzebom zespołów pracujących nad realizacją projektów dyplomowych, utworzono w bibliotece specjalne pomieszczenia do pracy grupowej. Wdrożono zintegrowaną platformę MS Teams, która poza ujednoczonym środowiskiem realizacji zajęć, oferuje studentom m.in. narzędzia do pracy zespołowej oraz dostęp do usługi Microsoft 365.

Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy

Kluczową komórką oferującą wsparcie w obszarze rozwoju zawodowego studentów i absolwentów jest Biuro Karier i Praktyk (BKIP). Do najważniejszych form wsparcia należą:

- pośrednictwo w zakresie praktyk, staży i ofert pracy (gromadzenie i przekazywanie aktualnych ofert, średnioroczna publikacja ok (900) ofert w tym ok (30) z zakresu kierunku)
- doradztwo zawodowe (aktywizacja, powrót na rynek pracy, przekwalifikowanie, Indywidualny Plan Działania, symulacje rozmów kwalifikacyjnych, coaching kariery, doradztwo w zakresie edukacji, badania potencjału, kompetencji i predyspozycji zawodowych)
- doradztwo przedsiębiorczości (zakładanie działalności, badanie predyspozycji przedsiębiorczych, biznesplan, trendy, poszukiwanie finansowania)
- szkolenia i warsztaty z zakresu: rozwoju osobistego, zakładania/prowadzenia działalności gospodarczej, wprowadzenia do zarządzania,

- szkolenia i kursy branżowe (przy wsparciu Działu Projektów i MK): w tym dla kierunku Turystyka i rekreacja np. Pracownik Biura Podróży, Rezydent Turystyczny, kurs pierwszej pomocy z certyfikatem *First Aid Responder*, kurs barmański, kurs z nowoczesnych metod sprzedaży usług gastronomicznych lub hotelowych,
- możliwość uczestnictwa studentów w procesach coachingowych (coaching jako metoda pracy z celami)
- możliwość uczestnictwa studentów w procesach mentoringowych (doradztwo doświadczonych osób z rynku pracy, mentorami są przedstawiciele firm w tym partnerów biznesowych Wydziału)
- dofinansowane projekty z EFS – w latach 2017 – 2019 w (19) firmach odbyło staże (46) stażystów kierunku Turystyka i rekreacja, liczba ofert pracy po stażu (10), liczba przyjętych ofert przez stażystów (7), 21% uczestników projektu otrzymało propozycję pracy po stażu.

Powyższa oferta jest dostosowana do potrzeb studentów trybu stacjonarnego i niestacjonarnego. Konsultacje odbywają się po indywidualnym umówieniu się z danym specjalistą (doradcą, mentorem, coachem). Szkolenia/warsztaty odbywają się w godzinach popołudniowych, a od III 2020 on-line. BKiP w celu dotarcia z informacją o swoich działaniach kierowanych do konkretnych grup studentów, wykorzystuje różne kanały komunikacji tj. Extranet, stronę internetową, fanpage na portalu Facebook, tablice informacyjne, platformę Moodle, a także poprzez kontakt z dydaktykami w ramach danego kierunku studiów. Studenci mają możliwość zgłaszania do BKiP swoich propozycji szkoleń i warsztatów, wspierające ich kompetencje, poprzez ankiety ewaluacyjne (poszkoleniowe). W miarę możliwości oferta szkoleniowa BKiP jest co roku modyfikowana i rozszerzana o te propozycje.

Studenci pragnący realizować mobilności zagraniczne (studia i praktyki) mogą to robić poprzez uczestnictwo w programie Erasmus+. Organizacją wyjazdów w ramach tego programu zajmuje się Dział Współpracy z Zagranicą, który nie tylko prowadzi rekrutację, ale również udziela wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i formalnego. Studenci zakwalifikowani do wyjazdu otrzymują stypendium z programu Erasmus+ oraz zostają zwolnieni z opłat czesnego na czas realizacji mobilności w uczelni partnerskiej. Rekrutacja do programu odbywa się zwykle na początku semestru letniego i jest poprzedzona akcją informacyjną poprzez plakaty, zebrania informacyjne, informacje w mediach WSB, takich jak prasa studencka i Extranet. O miejsce na studiach zagranicznych można ubiegać się, jeśli spełnia się kryteria kwalifikacyjne, na które składają się: ocena znajomości języka obcego, średnia ocen za cały okres studiów, wynik rozmowy kwalifikacyjnej oceniającej stopień znajomości uczelni partnerskiej, motywacji edukacyjnej, poziom wiedzy ogólnej.

Wsparcie aktywności sportowej

Aktywność sportową studentów wspiera funkcjonujące na Wydziale Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Działania SWFiS skierowane są na:

- utrzymanie sprawności fizycznej studentów i zdobytych umiejętności ruchowych,
- rozwijanie ich zainteresowań w zakresie sportowym,
- utrwalanie potrzeby wspomagania zdrowia, nawyków higienicznych w zależności od możliwości fizycznych i zdrowotnych studentów,
- przekazywanie informacji o znaczeniu kultury fizycznej z zaakcentowaniem problemów oceny i samooceny zdrowia,
- działanie na rzecz rozwoju sportu akademickiego w nawiązaniu do tradycji sportu akademickiego w środowisku uczelnianym,

- rozwijanie współzawodnictwa na różnym szczeblu rywalizacji (rozgrywki uczelniane, środowiskowe, ogólnopolskie) w oparciu o kalendarz ZG AZS , OŚ AZS, KU AZS WSB w Poznaniu,
- organizowanie rozgrywek uczelnianych studenckich jako formy aktywności i rywalizacji studentów w życiu sportowym uczelni;
- organizowanie zgodnie z zapotrzebowaniem różnych form aktywności studenckiej.

W ramach podstawowej działalności SWFiS prowadzi zajęcia obowiązkowe w zakresie wychowania fizycznego dla studentów II roku studiów stacjonarnych pierwszego stopnia. Program przyjęty i realizowany jest w oparciu o wiedzę na temat poziomu grup, stanu zdrowia, określonych predyspozycji oraz konkretnych zainteresowań. W roku 2020/21 zaplanowano, że zajęcia obowiązkowe będą prowadzone w następujących grupach:

- aerobik taneczny kobiet,
- aerobik fitness kobiet
- piłka siatkowa kobiet,
- piłka siatkowa mężczyzn,
- piłka koszykowa kobiet,
- piłka koszykowa mężczyzn,
- piłka nożna mężczyzn,
- pływanie (nauka i doskonalenie pływania oraz elementy treningu sportowego) dla kobiet
- pływanie (nauka i doskonalenie pływania oraz elementy treningu sportowego) dla mężczyzn
- siłownia (ćwiczenia siłowe, rekreacja dla kobiet),
- siłownia (ćwiczenia siłowe, rekreacja dla mężczyzn)
- samoobrona z elementami judo dla kobiet,
- samoobrona z elementami judo dla mężczyzn
- zajęcia rehabilitacyjne – grupa powstanie w przypadku zainteresowania studentów.

W ramach działalności sportowej, Studium wpiera aktywność fizyczną studentów poprzez zajęcia praktyczne na dostępnych obiektach sportowych. Studenci mogą uczestniczyć w zajęciach sekcji sportowych Klubu Uczelnianego AZS WSB, w następujących dyscyplinach:

- piłka koszykowa kobiet,
- piłka nożna mężczyzn,
- pływanie kobiet i mężczyzn,
- kulturystyka kobiet i mężczyzn,
- trójbój siłowy mężczyzn.

Studenci osiągający bardzo dobre wyniki w sporcie kwalifikowanym i reprezentujący WSB w zawodach sportowych mogą (od drugiego roku studiów) ubiegać się o stypendium rektora lub stypendium sportowe WSB na zasadach obowiązującego regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń dla studentów WSB w Poznaniu.

Wsparcie organizacji studenckich

W ramach rozwoju zainteresowań naukowych i zawodowych studentów ocenianego kierunku, na wydziale funkcjonuje Studenckie Koło Naukowe Student on tour kierunku Turystyka i Rekreacja. Pośród jego 18 członków znajdują się studenci I i II stopnia studiów. Podstawowym celem działania Koła jest szerzenie i rozwój wiedzy o turystyce i rekreacji. Do najważniejszych aktywności członków Koła w ostatnich latach należą:

- realizacja w roku akademickim 2019/2020 badań ankietowych wśród mieszkańców metropolii poznańskiej. Badania miały na celu ukazanie preferencji w rodzajach wypoczynku i podejmowanych form rekreacji a także ocenę wiedzy na temat walorów turystycznych i krajoznawczych metropolii. Pilotażowe wyniki uzyskane na podstawie 645 ankiet zaprezentowano podczas zajęć i spotkań Koła, a ostateczne wyniki zaprezentowane zostaną podczas konferencji naukowej,
- organizacja w roku akademickim 2019/2020 cyklu wykładów otwartych, spotkań z podróżnikami i projekcji filmów. Z uwagi na restrykcje związane z pandemią COVID-19 zrealizowano tylko 3 wykłady i 2 prelekcje (przykładowe tematy to: Tajemniczy Dolny Śląsk, Tatrzańskie Tajemnice, Poznań: miasto twierdza), a także dwie projekcje filmowe połączone z prelekcjami (tematy: Północna Ściana i K-2),
- organizacja czterech edycji konkursu krajoznawczego o Polsce pt. "Cudze Chwalicie...". W konkursie wzięło udział 152 studentów turystyki z różnych uczelni,
- organizacja (wraz z redakcją studenckiego czasopisma Żebyś Wiedział i Kołem Naukowym Tryb Manualny) II Edycji konkursu fotograficznego pt. 25 lat WSB,
- uczestnictwo w Interdyscyplinarnym Kongresie Akademickiego Ruchu Naukowego Ikona w Warszawie,
- przygotowanie warsztatów krajoznawczo – geograficznych dla młodzieży szkół średnich podczas konferencji naukowych organizowanych na WSB z zakresu turystyki i rekreacji,
- dodatkowo, członkowie Koła angażują się we wspólne projekty z pozostałymi kołami naukowymi istniejącymi na Wydziale, np. w organizacji Konkursu o Złote Pióro Rektora, Turnieju Bowlingowego o puchar Dziekana, Dni Krwiodawstwa i konkursu Wiedzy Ogólnej dla młodzieży szkół średnich pt. Wiem Wszystko (W ostatniej edycji w konkursie wzięło udział 435 uczniów).

System motywowania studentów i wsparcia studentów wybitnych

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu ma rozbudowany system stypendiów i nagród, które służą motywowaniu studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce na wszystkich kierunkach studiów. Działania w tym zakresie są finansowane ze środków fundowanych z budżetu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz budżetu własnego. Za pomocą Programu VIS – Very Important Student nagradzamy kandydatów na studiach I stopnia, którzy mogą pochwalić się świadectwem ukończenia szkoły średniej z wyróżnieniem. Do Programu VIS mogą również dołączyć studenci WSB, których wyniki w nauce są wyróżniające w pierwszym semestrze. Mają oni szansę studiować bez opłat za naukę. Po pierwszym roku studiów studenci mogą ubiegać się o stypendium za wyniki w nauce z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tzw. Stypendium rektorskie. Uczelnia docenia także sportowców. Po zaliczeniu pierwszego roku studiów mogą oni uzyskać stypendium MNiSW za dobre wyniki w sporcie we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym oraz przyznawane przez WSB stypendium za osiągnięcia sportowe i reprezentowanie barw uczelni w akademickim ruchu sportowym.

Po każdym roku akademickim na wniosek studentów Dziekan wraz z Kolegium Dziekańskim przyznaje nagrody dziekańskie dedykowane wyróżniającym się studentom. Wysoka średnia to nie jedne kryterium przyznawania wyróżnienia. Równie ważne są obszary takie jak: aktywność w życiu naukowo- akademickim, dbanie o dobre imię WSB oraz nieskazitelna postawa w życiu społeczno-akademickim. Szczególnie doceniane jest wyróżniające się zaangażowanie w działalność na rzecz społeczności naszej szkoły. Studenci, którzy są laureatami nagród cieszą się nienaganną opinią wśród wykładowców i kolegów ze studiów, są wzorem do naśladowania i dumą Wydziału. Odznaczają się

zapałem do realizowania lub kreowania różnych inicjatyw sprzyjających uatrakcyjnieniu życia akademickiego i innych związanych m.in. z niesieniem pomocy.

Na zakończenie studiów przyznawane są nagrody Dziekana dla absolwentów z najwyższą średnią i wyróżnienia za osiągnięcia sportowe, za działalności w kołach naukowych i zaangażowanie na rzecz społeczności szkolnej, np. pracę w samorządzie. Główną nagrodą na najwyższą średnią są bezpłatne studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub studia podyplomowe.

Wybitni studenci mogą na swój wniosek zakwalifikować się w drodze konkursu do programu rozwojowego Gramy o najlepszych. Rekrutacja obejmuje studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia, pierwszego roku jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia. Studenci mogą aplikować na jedną z wybranych przez siebie ścieżek rozwoju: naukową lub biznesową. Najlepszym studentom oferujemy zamkniętą listę szkoleń z Biura Karier i Praktyk oraz z Działu Studiów Podyplomowych, mają też pierwszeństwo w udziale w warsztatach i innych aktywnościach oferowanych z różnych działów Wyższej Szkoły Bankowej. Ważnym elementem wspierającym jest stała opieka wyznaczonego mentora oraz badania kompetencyjne i kursy językowe. Dotychczasowi uczestnicy mają liczne osiągnięcia, do których należą stypendia Ministra Nauki, Stypendia Marszałka Województwa oraz miejsce w grupie laureatów do nagrody Nobla studenckiego.

Wyróżniający się studenci mają możliwość publikacji swoich artykułów w Zeszytach Naukowych „Debiuty Naukowe Studentów Wyższej Szkoły Bankowej”. Pośród studentów Turystyki i Rekreacji swoje artykuły w numerze 19/2019 opublikowały 2 studentki:

- Sandra Kasprowiak, *Wpływ utożsamiania się, przywiązania i znajomości regionu przez turystę na percepcję zachowań innych osób w Tatrach*, s. 121-143
- Magdalena Misiurka, *Wizerunek Bornholmu w percepcji mieszkańców i polskich turystów*, s. 145-164.

O możliwościach uzyskania wsparcia, w tym w zakresie stypendiów i pomocy materialnej, informowani są poprzez Extranet, Dziekanat (w którym wydelegowano stałych pracowników ds. obsługi stypendiów), a także podczas zajęć w ramach modułu przedmiotu Metodyka Pracy Projektowej „ABC studenta”.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu wspiera również studentów z niepełnosprawnościami w ramach realizowanego projektu: „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych w celu pomocy i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami).

W ramach powyższego projektu, na każdym z trzech wydziałów, w tym również na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu, w marcu 2020 roku powołano Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami (dalej: PRSN), który został powołany odrębnie na każdym z trzech Wydziałów od 1 marca 2020 roku do 28 lutego 2021 roku w ramach Projektu, a w następnych latach jako stały pełnomocnik na każdym z Wydziałów (przez minimum 2 lata od zakończenia projektu).

Zadaniem osoby piastującej funkcję PRSN jest nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz udział w projektowaniu wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w WSB w Poznaniu w kontekście ich potrzeb. Działania te będą kontynuowane w ramach funkcji stałego pełnomocnika przez min. 2 lata od zakończenia realizowanego projektu.

Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami ma za zadanie niwelowanie barier dostępności w następujących obszarach:

- struktury organizacyjnej,
- architektury – poprzez identyfikację i likwidację barier architektonicznych,
- technologii wspierających,
- wsparcia edukacyjnego,
- procedur,
- szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

PRSN współpracuje z odpowiednimi jednostkami wydziału w celu realizacji powyższych zadań, między innymi w zakresie przygotowania informacji dla studentów I roku o działalności pełnomocnika (np. zamieszczonych na stronie uczelni, w formie plakatów, czy prezentacji dołączonej do kursu na Moodle w ramach przedmiotu "ABC studenta"). To także działania mające na celu ocenę specyficznych potrzeb edukacyjnych studentów z różnymi niepełnosprawnościami, w tym adaptacji egzaminów/zaliczeń do możliwości indywidualnych studenta.

Zakres działań w ramach zniwelowania barier w obszarze technik wspierających został szczegółowo przedstawiony w Kryterium 5 niniejszego raportu.

W zakresie wsparcia edukacyjnego PRSN ma za zadanie ustalić proces adaptacji procesu dydaktycznego dla danego studenta z niepełnosprawnościami zgodnie z następującymi zasadami wsparcia:

- indywidualizacja: adaptacja procesu studiowania w odpowiedzi na indywidualne potrzeby edukacyjne wynikające ze specyfiki stanu zdrowia i specyfiki danego kierunku studiów,
- podmiotowość: uwzględnienie autonomii i prawa do decydowania o sobie,
- rozwijanie potencjału w związku ze studiowaniem danego kierunku studiów: dobór adaptacji, które pozwolą studentom nabywać wiedzę i rozwijać praktyczne umiejętności,
- racjonalność dostosowania: proponowana adaptacja będzie racjonalna ekonomicznie oraz będzie skutecznie wyrównywać szanse i gwarantować zachowanie standardu akademickiego,
- utrzymanie standardu akademickiego: przygotowanie adaptacji studiów przy jednoczesnym utrzymaniu kryteriów merytorycznych obowiązujących wszystkich studentów danego kierunku/specjalności,
- adaptacje najbliższe standardowemu przebiegowi zajęć: nie mające charakteru przywilejów, a w sposób racjonalny wyrównujące szanse w dostępie do oferty kształcenia uznanej za optymalną na danym kierunku,
- równe prawa i obowiązki: realizowanie równych praw, ale też egzekwowanie wypełniania obowiązków studenckich na takim samym poziomie jak w przypadku studentów bez niepełnosprawności.

W zakresie procedur wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami przewiduje między innymi dostosowanie aktów prawa wewnętrznego do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami czy dostosowanie procedur i narzędzi rekrutacyjnych dla osób będących kandydatami na studia. Szczegóły związane z opracowaniem procedur bezpiecznej ewakuacji studentów z niepełnosprawnościami zostały przedstawione w punkcie 5.4. niniejszego raportu.

W zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności zaplanowano zorganizowanie szkoleń podnoszących wiedzę i świadomość na temat niepełnosprawności (i w nawiązaniu do przedstawionych powyżej 7 zasad wsparcia edukacyjnego), dla Władz Uczelni, pracowników administracyjnych oraz

wykładowców. Działania w tym obszarze obejmują także udział PRSN i Doradców Zawodowych-Konsultantów Zawodowych ds. Studentów z Niepełnosprawnościami w szkoleniach rozszerzających ich kompetencje w zakresie savoir-vivre w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami, a także współpracy i wsparcia osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Szczegółowy zakres zadań i obowiązków wynikających z funkcji Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami został przedstawiony w załączniku do niniejszego raportu.

W ramach powyższego projektu, na każdym z trzech wydziałów, w tym również na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu, powołany został także w/w Doradca Zawodowy – Konsultant ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Osoby te zostały powołane od 1 października 2020 roku do 28 lutego 2021 roku w ramach Projektu, z obowiązkiem utrzymania jego efektów przez minimum dwa lata. Zadaniem osoby piastującej tę funkcję jest wspieranie studentów w zakresie budowania i rozwoju ich ścieżki zawodowej, w tym pomoc studentowi w rozpoznaniu swoich predyspozycji zawodowych, określenie jego potencjału zawodowego i miejsca na rynku pracy, a także pomoc w przygotowaniu profesjonalnego CV oraz wyznaczenie kierunku rozwoju kariery zawodowej.

W ramach utrzymania efektów w/w projektu do głównych zadań należeć będzie wsparcie edukacyjne i zawodowe studentów z niepełnosprawnościami realizowane min. w ramach pełnionych dyżurów Pełnomocników Rektora i Doradców Zawodowych - Konsultantów - ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Szczegółowy zakres wsparcia zawodowego został przedstawiony powyżej. Natomiast działania PRSN w ramach wsparcia edukacyjnego obejmować mają min. wsparcie w procesie uczenia się, ustalenia formy i sposobu zaliczenia semestru w ramach indywidualnych potrzeb studenta, konsultacje w sprawie ułożenia planu działania studenta na studiach, jak również omawianie pomysłów na zaliczenie praktyk i ułatwienie aktywnego uczestnictwa w zajęciach. Ważny obszar stanowi także nie tylko bieżąca analiza problemów ograniczających lub uniemożliwiających uczestnictwo w procesie edukacji, ale także ich sukcesywna likwidacja w zakresie dostępu do zasobów informacyjnych i edukacyjnych na uczelni, a także w zakresie barier architektonicznych. Działania te wymagają również wsparcia z poszczególnymi jednostkami wydziałów.

Omawiając kwestię wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami, należy również wspomnieć o procedurach, jakie Uczelnia przewiduje w ramach Regulaminu Studiów wobec tej grupy studentów (i na ich wniosek) z tytułu niepełnosprawności - przyznawanie zgody na indywidualną organizację studiów, indywidualną organizację sesji egzaminacyjnej, jak również egzaminów, czy przyznawanie urlopu dziekańskiego. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, w tym Wydział Finansów i Bankowości w Poznaniu przywiązuje dużą wagę do jakości obsługi administracyjnej studentów, co ma na celu ułatwianie studiowania i zwiększanie efektywności działań. Wszystkie działy obsługowe mają godziny dostosowane do terminów i godzin realizowanych zajęć dydaktycznych, jak również są czynne zarówno w dni robocze, jak i w weekendy. Narzędziami ułatwiającymi komunikację studentów z niepełnosprawnościami z Uczelnią jest Extranet oraz poczta elektroniczna.

Rozstrzygnięcie skarg i wniosków

Rozstrzygnięcie skarg, wniosków i spraw wykraczających poza schemat dający się przetworzyć standardową drogą administracyjną, leży w zakresie kompetencji prodziekanów. Studenci mają kontakt z prodziekanami zajmującymi się danym kierunkiem w ramach konsultacji. Praktyka wskazuje, że skuteczność ścieżki administracyjnej i przyjęte rozwiązania pozwalają na rozstrzygnięcie spraw studenckich przy jak najmniejszym obciążeniu czasowym samych studentów jak i prodziekanów. W okresie pandemii, tj. od marca 2020 roku prodziekani są dodatkowo dostępni dla studentów na dyżurach organizowanych w wersji online (platformy ZOOM i Teams), co sprzyja bezpośredniemu

kontaktowi ze studentami zgłaszającymi skargi i przyczynia się do ich szybszego rozpatrywania. Rozwiązanie to będzie stosowane również w przyszłości, ze względu na jego liczne zalety.

Działania informacyjne i przeciwdziałanie nieprawidłowościom

Uczelnia realizuje działania informacyjne i edukacyjne dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa studentów. Wszyscy studenci pierwszego roku przechodzą obowiązkowe szkolenie BHP. W latach akad. 2014/15 – 2018/19 w ramach przedmiotu Techniki studiowania studenci byli zaznajamiani z obowiązującymi na uczelni procedurami związanymi z reagowaniem na wszelkie niepokojące zjawiska w obszarze dydaktyki i relacji pomiędzy samymi studentami. Przedmiot ten nadal funkcjonuje w wersji anglojęzycznej, gdzie problem potencjalnej dyskryminacji może wystąpić częściej. Z tego powodu w semestrze zimowym są organizowane dla studentów i pracowników warsztaty wskazujące na różnice kulturowe i obyczajowe.

Od roku akad. 2019/20 wprowadzono dodatkową formę tego rodzaju szkoleń w postaci „ABC studenta”, który wskazuje m.in. pożądane wzorce zachowań i postaw studenckich.

W trakcie spotkań z prodziekanami rekrutowani są starości grup i kierunków, z którymi współpracuje w szczególności prodziekan ds. jakości kształcenia. Okresowo organizowane są spotkania starostów z prodziekanami, w ramach których mogą oni zgłaszać dostrzeżone nieprawidłowości. Starości oraz Rzecznik Praw Studenta RSS mają możliwość bezpośredniego kontaktu z prodziekanem ds. jakości kształcenia, który pośredniczy w rozwiązywaniu zgłoszonych naruszeń, jeśli są one potwierdzone (np. poprzez dodatkowe doraźne ankiety w wybranych grupach studentów).

Istotnym źródłem informacji o przejawach dyskryminacji, czy też przemocy wobec studentów, są dyżury prodziekanów oraz opinie opisowe studentów wyrażane w ankietach studenckich i ankietach BAM. Formy reakcji na zgłoszenia są zwykle przedmiotem obrad Kolegium dziekańskiego. Wdrażane środki zaradcze zależą od rodzaju zgłaszanych problemów.

Współpraca z samorządem studenckim

Zgodnie z obowiązującymi w Wyższej Szkole Bankowej zasadami, wszelkie zmiany związane z procesem dydaktycznym muszą być i są konsultowane z Samorządem Studenckim (m.in. Samorząd Studencki każdorazowo opiniuje zmiany w programach studiów, a także wyraża opinię na temat programów studiów nowych kierunków). Wydział podejmuje starania związane z rozwijaniem samorządności studentów, zachęca ich do aktywnej działalności naukowej i organizacyjnej, w wymiarze nie tylko lokalnym, ale również ogólnokrajowym. Samorząd studencki animuje działalność kulturalną, towarzyską i integracyjną, organizując i współorganizując imprezy i konkursy, takie jak np.: Bankonalia, Studencki Turniej Negocjacyjny, Juwenalia, Andrzejki, Bal Karnawałowy. Wydarzenia organizowane przez Samorząd odbywają się dzięki wsparciu ze strony Wydziału, które przybiera postać: wsparcia organizacyjnego, możliwości korzystania z wydziałowej infrastruktury, a także wsparcia finansowego. W wymiarze indywidualnym, wyróżniający się swoją aktywnością i osiągnięciami studenci mogą ubiegać się o Nagrodę Dziekańską. Wśród laureatów jest wielu studentów działających w Kołach Naukowych i w Radzie Samorządu Studenckiego.

Monitorowanie systemu wsparcia studentów

Działania w zakresie monitorowania systemu wsparcia studentów i jego doskonalenia mają charakter ciągły. Oferty szkoleń, staży, warsztatów organizowanych przez koła naukowe są studentom przekazywane dwoma kanałami informacyjnymi. Głównym kanałem informacyjnym jest Extranet studencki, dodatkowym kursy e-learningowe na platformie Moodle dedykowane dla poszczególnych roczników studiów, pełniące funkcję informacyjną (Techniki studiowania, ABC studenta, Kurs

Starostów). Studenci o szczególnych potrzebach związanych ze swoim rozwojem naukowym, czy zawodowym kierowani są za pośrednictwem prodziekanów do właściwych komórek organizacyjnych uczelni. Dotyczy to zwłaszcza studentów z różnym stopniem niepełnosprawności, czy też studentów wykazujących chęć zaangażowania się w prace naukowe prowadzone przez Studenckie Koła Naukowe. Przez cały rok akademicki, a szczególnie w okresie obron prac dyplomowych i inżynierskich, wybrani studenci są zachęceni do publikowania swych prac w periodykach uczelnianych o charakterze stricte naukowym (Debiuty WSB – Zeszyt Naukowy) oraz popularnonaukowym (czasopismo studenckie - Żebyś Wiedział). Przykładem takich publikacji jest specjalny numer czasopisma Żebyś Wiedział, który ukazał się w początkowym okresie pandemii. Poruszono w nim problemy nauczania zdalnego i problemów z tym związanych. W przeszłości jeden z numerów w znacznej części poświęcono adaptacji studentów 1 roku. Numer przygotowany został przy współpracy z RSS. W piśmie tym uczelnia stale promuje osoby, które mogą pochwalić się swoimi sukcesami na uczelni, bądź w życiu zawodowym lub społecznym (m.in. sukcesy sportowe). Szczegółowe formy motywowania wyróżniających się studentów i członków kadry akademickiej opisano wyżej.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji zapewnia się poprzez wykorzystanie do tego celu innych kanałów komunikacji takich jak **strony zewnętrzne www** uczelni. Prezentują one ofertę dydaktyczną, programy studiów, kadre dydaktyczną, kierunki badań naukowych, otrzymane akredytacje międzynarodowe i inne bieżące informacje. Strony te stanowią główne źródło niezbędnych informacji dla **kandydatów na studia** (<https://tiny.pl/7sx1q>). Na stronach tych przedstawiono w szczególności zasady rekrutacji na poszczególne stopnie studiów, oraz zasady przyjmowania studentów z innych uczelni. Dodatkowym źródłem szczegółowych informacji dla kandydatów na studia są dostępne na stronach internetowych uczelni **informatory o kierunkach studiów I i II stopnia**. Informatory te są dystrybuowane na targach edukacyjnych oraz podczas takich wydarzeń jak: konferencje, seminaria, warsztaty, itp., a także wysyłane pocztą tradycyjną do maturzystów w okresie egzaminów maturalnych. W informatorze kandydat na studia znajdzie opis profilu absolwenta danego kierunku studiów, listę oferowanych specjalności oraz przykłady miejsc pracy oraz stanowisk, które po ukończeniu kierunku może objąć.

Podstawowym **źródłem informacji** dla studentów danego kierunku studiów jest **Extranet**. Zawiera on: harmonogram studiów, plany zajęć, elektroniczny indeks, informacje dotyczące płatności, zarządzenia dziekana, programy praktyk, propozycje staży, oferty wyjazdów w ramach programu Erasmus, semestralne ankiety oceny kadry dydaktycznej, moduł do składania podań online, informacje o dyżurach władz i nauczycieli akademickich, oraz inne istotne regulacje i procedury. Wszelkie ważne dla studentów danego kierunku komunikaty są publikowane w Extranecie. Łącznikiem pomiędzy studentami a wykładowcami jest **Intranet pracowniczy**, który umożliwia wykładowcom m.in.: wpisy do elektronicznych protokołów, ocenę prac dyplomowych i magisterskich czy też wgląd w raporty systemu antyplagiatowego (JSA). Extranet pozwala również na wyszukanie planu zajęć i adresu e-mail dowolnego wykładowcy, co usprawnia komunikację.

Istotnym narzędziem komunikacji oraz wspierania procesu uczenia się jest **platforma e-learningowa Moodle**. Każdy student WSB posiada konto w Extranecie, które jest jednocześnie jego kontem osobistym do platformy e-learningowej. Standardem nauczania WSB w Poznaniu jest wsparcie nauczania przedmiotu przez materiały i narzędzia umieszczone na dedykowanym do tego przedmiotu kursie e-learningowym (sylabus przedmiotu, szczegółowe opisy zajęć, modułów, testy sprawdzające,

zadania interaktywne). Wspecjalizowane kursy na platformie Moodle pełnią funkcję **platform informacyjnych** dla promotorów, starostów grup i kierunków, studentów objętych egzaminem semestralnym, kół naukowych, czy też funkcję szczególnego kanału komunikacji z prodziekanem ds. jakości kształcenia (np. kursy Technik studiowania, także w wersji anglojęzycznej oraz kurs „ABC studenta” wykorzystywane są m.in. do promocji oceny ankietowej wykładowców w każdym semestrze). Wzmacniają one komunikaty publikowane w Extranecie studenckim.

W okresie pandemii Covid-19 Extranet stał się podstawowym źródłem informacji o sposobie logowania się na zajęcia zdalne (linki do zajęć w standardowym planie studenta), natomiast platformę Moodle wykorzystano jako bazę do szkoleń i informacji o sposobach nauczania zdalnego przy pomocy różnorodnych narzędzi.

Ocena studenta w WSB w Poznaniu jest wynikiem zgromadzonych przez niego punktów (maksymalnie 100 pkt z przedmiotu). Szczegółowe informacje o uzyskanych przez studentach wynikach w systemie punktowym zawiera **dziennik ocen** na kursach platformy Moodle. Od roku akad. 2018/19 zapewniono automatyzację przenoszenia wyników w systemie punktowym do protokołów w Extranecie, gdzie przybierają one tradycyjną postać. System ten minimalizuje możliwość wystąpienia błędów w wystawianiu ocen. Bieżący podgląd uzyskanych ocen zapewnia studentowi Extranet (oceny wstępne i ostateczne). Zarówno protokoły jak i indeks studenta mają od wielu lat postać elektroniczną.

Wsparcie publicznego dostępu do informacji następuje dzięki działaniu innych kanałów komunikacji ze studentami takich jak Facebook uczelniany (<https://tiny.pl/7sx23>), Instagram <https://tiny.pl/7sx8q>, Twitter <https://tiny.pl/7sx8x>, LinkedIn <https://tiny.pl/7sx8m> czy kanał na Youtube <https://tiny.pl/7sx8g>.

Istotne informacje bieżące są również publikowane przy wykorzystaniu ekranów komunikacyjnych w budynkach uczelni oraz plakatów. Uczelnia ma także możliwość komunikowania się ze studentami kanałami typu: mailing, sms oraz mms. Na potrzeby studentów opracowana została aplikacja mobilna, która pokazuje plany zajęć oraz pełni funkcję elektronicznego indeksu.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu współtworzy z innymi uczelniami wirtualne biuro prasowe, w którym można przeczytać komunikaty dotyczące kierunków studiów, bieżących wydarzeń oraz artykuły. Na stronie <https://tiny.pl/7sx8r> znajdują się także profile eksperckie wykładowców uczelni, gotowych do współpracy z mediami.

Wsparcie w procesie trafnego wyboru kierunku studiów kandydat na studia może uzyskać korzystając internetowej Platforma Kierunek Rozwoju <https://tiny.pl/7sx89>, która oferuje testy predyspozycji dla uczniów.

Studenci Wydziału Finansów i Bankowości WSB mają również możliwość pozyskania szczegółowych informacji bezpośrednio od pracowników wydziału pracujących w Biurze Rekrutacji, Biurze Praktyk i Współpracy z Zagranicą, Dziekanacie, Dziale Obsługi Dydaktyki, jak również oczywiście od Menedżera Kierunku i wykładowców.

Szczególnym źródłem istotnych informacji o życiu uczelni i samych studentów jest czasopismo studenckie „Żebyś wiedział”, którego numery ukazują się od 2001 roku (ukazało się ponad 100 numerów). W piśmie tym, będącym obecnie kwartalnikiem, publikowane są artykuły autorstwa studentów z Kół Naukowych, Rady Samorządu Studenckiego, innych studentów, jak też w niektórych przypadkach pracowników administracji uczelni, w tym pionu dziekańskiego. Opiekę nad pismem sprawuje prodziekan ds. jakości kształcenia i Pełnomocnik Dziekana ds. organizacji studenckich. Część publikowanych materiałów ma charakter doradczy (sprawy stypendialne; zasady funkcjonowania

dziekanatu; nauka zdalna w czasie pandemii). Pismo jest dystrybuowane w wersji papierowej i elektronicznej (<https://tiny.pl/7smbw>).

Narzędziem **oceniającym dostęp do informacji publicznych** są coroczne Badania Atrybutów Marki (pytania dot. m.in.: Moodle, Extranetu). Zawierające przygotowane w różnym zakresie i w różnym stopniu szczegółowości wnioski z wyników badania ankietowego (wśród kandydatów na studia, studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich i pracodawców) stanowią podstawę do oceny transparentności procesów i procedur. Na podstawie tych wyników poszczególne podmioty i działy przygotowują propozycje działań naprawczych i doskonalących, których celem poprawa m.in. sposobów efektywnej komunikacji ze studentami. Przykładem wdrożenia działań naprawczych była instalacja ekranów informacyjnych na uczelni oraz wprowadzenie możliwości informowania studentów przez sms i aplikację mobilną.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Politykę jakości kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, w ujęciu formalnym, określa **Zarządzenie nr 49/2020 Rektora** Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Zgodnie z nim Uczelnia deklaruje w szczególności **zgodność polityki kształcenia z jej misją**, której istotą jest wspieranie kariery zawodowej studentów w ramach partnerskich relacji. Wyrazem tej polityki jest dążenie do kształtowania postaw sprzyjających podnoszeniu jakości kształcenia, jakości badań naukowych oraz zarządzania sferą dydaktyki. Nadrzędnym i długoterminowym celem polityki jakości kształcenia jest zbudowanie w całej organizacji **kultury jakości**.

Warunki realizowania polityki jakości kształcenia w odniesieniu do procesu dydaktycznego precyzuje **System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK)** przyjęty odrębnym zarządzeniem rektora (Zarządzenie nr 43/2020 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu). Jego podstawową zasadą jest uwzględnianie wyników **cyklicznej oceny procesu dydaktycznego**, tak przez instytucje zewnętrzne jak i w ramach funkcjonowania uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. SZJK uwzględnia wymogi i kryteria zawarte w przepisach obowiązującego prawa oraz szereg regulacji wewnętrznych, wśród których kluczowe znacznie mają regulaminy Uczelni i zarządzenia organów jednoosobowych, takich jak Rektor Uczelni i Dziekan Wydziału. Na uwagę zasługuje fakt, że SZJK w WSB w Poznaniu uwzględnia również regulacje „*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*”.

Zgodnie ze Statutem WSB w Poznaniu za działalność dydaktyczną na wydziale odpowiada **Dziekan**. W jego kompetencji leży sprawowanie nadzoru nad procesem dydaktycznym oraz nad działalnością komórek organizacyjnych wydziału. Dziekan sprawuje również nadzór nad osobami, które są bezpośrednio odpowiedzialne za kierunek, jakimi są ich **menedżerowie**. W sferze organizacyjnej i administracyjnej związanej z funkcjonowaniem kierunku część kompetencji i odpowiedzialności przypisano została innym organom działającym w ramach działającej od roku akad. 2019/20 nowej struktury organizacyjnej uczelni. Nadzór nad administracją uczelni sprawuje **Kanclerz**. W przypadku spraw administracyjnych związanych z Wydziałem Finansów i Bankowości w Poznaniu, zadanie to spoczywa w znacznym stopniu na **Wicekanclerzu**, który jest zwierzchnikiem Dziekana Wydziału oraz kierowników innych jednostek organizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania SZJK opracowuje i **wprowadza Rektor**, po zasięgnięciu opinii Dziekana i Senatu. Zgodnie z nimi ogólną odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia **na kierunku ponosi Dziekan**. Realizując zadania wynikające z SZJK na kierunku studiów **Dziekan działa przy pomocy** m.in: komisji wydziałowych (np.

Komisja ds. Zapewniania Jakości Prac Dyplomowych, Rady Programowe poszczególnych kierunków studiów), Kolegium Dziekańskiego, prodziekana odpowiedzialnego za jakość kształcenia, menedżera kierunku i jego zespołu dydaktycznego, koordynatorów przedmiotów kierunkowych, Działu Metodyki Nauczania oraz zespołów roboczych związanych z SZJK powołanych przez Dziekana. Doskonalenie jakości kształcenia na danym kierunku studiów jest jednym z głównych zadań menedżera kierunku, który współpracuje z **Działem Metodyki Nauczania** (wsparcie metodyczne) oraz prodziekanem ds. jakości kształcenia (opiniowanie przez studentów kadry dydaktycznej, opiniowanie rozwoju i modyfikacji narzędzi dydaktycznych).

Studia na określonym kierunku tworzy Rektor, na wniosek Senatu, po uzyskaniu zgody Założyciela Uczelni i opinii Senatu. Program studiów, który określa oczekiwane **efekty uczenia** studenta na danym kierunku, ustala Senat na wniosek Dziekana. Efekty uczenia, rozumiane jako zbiór pożądanych cech absolwenta kierunku (wiedza i kompetencje), są opiniowane na potrzeby Senatu przez samorząd studencki oraz Radę Akademicką, która reprezentuje środowisko pracowników nauki i dydaktyków Uczelni. Wniosek Dziekana poprzedzony jest ustaleniem zbioru efektów dokonywanym przez menedżera kierunku wraz z Radą Programową kierunku.

W procesie monitorowania stopnia osiągnięcia **efektów uczenia** uczestniczą: koordynator przedmiotu, metodyk, menedżer kierunku, prodziekan oraz Komisja ds. Zapewniania Jakości Prac Dyplomowych. W wyniku analizy wyników sesji, ze szczególnym uwzględnieniem statystyki ocen negatywnych oraz wyników egzaminów, jak też egzaminu semestralnego (na wybranych kierunkach studiów) koordynatorzy przedmiotów we współpracy z metodykiem i menedżerem dokonują ewaluacji i modyfikacji programów i metod kształcenia. Wyniki sesji egzaminacyjnej oraz egzaminu semestralnego monitoruje prodziekan ds. jakości kształcenia na podstawie: zbiorczych wyników sesji egzaminacyjnej generowanych w Intranecie (uniwersalna statystyka sesji), wyników egzaminu semestralnego, opinii przekazywanych przez menedżerów kierunku i koordynatorów przedmiotów, raportów dostępnych w systemie **Oceny Kadry Dydaktycznej** (oceny studentów) ze szczególnym uwzględnieniem raportu pytań otwartych. Raporty te analizuje dziekan. Wnioski z raportów są podstawą potencjalnych zmian modyfikacji treści kształcenia, obsady zajęć i zasad zaliczania przedmiotów. Bieżące problemy dydaktyczne są przedmiotem obrad Kolegium Dziekańskiego, które odbywa się cyklicznie (4 razy w miesiącu). Prodziekan monitoruje jakość prac dyplomowych przy wykorzystaniu efektów prac Komisji ds. Zapewnienia Jakości Prac Dyplomowych. Źródłem opinii o ich jakości jest również czynne uczestnictwo prodziekanów w obronach na różnych kierunkach studiów.

Okresowy pomiar stopnia osiągnięcia **założonych efektów uczenia** następuje w sposób wskazany przez koordynatora przedmiotu przy współpracy z metodykiem. Szczególnym narzędziem ewaluacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia przez studentów na części kierunków (m.in. Zarządzanie, Finanse i Rachunkowość) jest tzw. **egzamin semestralny**, który pozwala w sposób zobjektywizowany ocenić stopień osiągnięcia części efektów uczenia zawartych w programie studiów (wiedza). Egzamin semestralny przeprowadzany jest przy pomocy platformy e-learningowej Moodle. Egzamin semestralny jako forma weryfikacji efektów uczenia w kolejnych latach akademickich jest stopniowo wprowadzany na kolejne kierunki studiów.

Kierunkowe efekty uczenia są wypracowywane przez menedżera kierunku wraz z Radą Programową i konsultowane w gronie menedżerów danego kierunku z innych szkół bankowych pod nadzorem Dziekana (fora menadżerów). Menedżerowie w procesie określania kierunkowych efektów uczenia biorą również pod uwagę opinie **praktyków biznesu** i **absolwentów danego kierunku** studiów, których przedstawiciele są stałymi członkami Rad Programowych. Ponadto korzystają oni z wyników badania opinii studentów danego kierunku oraz jego absolwentów gromadzonych i analizowanych

przez Założyciela w ramach kompleksowego, corocznego masowego badania ich opinii (tzw. **BAM – Badanie Atrybutów Marki**). Menedżerowie mają również dostęp do generowanych w Za sformułowanie **przedmiotowych efektów uczenia** w oparciu o efekty kierunkowe odpowiada koordynator przedmiotu oraz metodyk. Powiązanie kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia wskazuje karta przedmiotu opracowana przez jego koordynatora. W proces zaangażowani są studenci biorąc udział w **pracach ciał kolegialnych Uczelni** (Rada Akademicka) i Wydziału oraz Radzie Programowej. Karty przedmiotów, w tym przedmiotowe efekty kształcenia są regularnie przeglądane **przez koordynatorów przedmiotów**, menedżera kierunku oraz metodyka w celu ich ew. modyfikacji. Co do zasady przeglądu takiego **dokonyuje się raz w roku**.

Oferta programowa kierunku jest korygowana co roku, zgodnie z ustaloną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy. Menedżer kierunku (MK) jako przewodniczący Rady Programowej kierunku proponuje zmiany oraz uwzględnia głosy członków Rady, którymi są m.in. studenci danego kierunku, będący zwykle członkami RSS. W ofercie uwzględniane są np. zmiany wynikające ze wzrostu wymagań wobec absolwentów kierunku, jak również potrzeby podnoszenia kompetencji absolwentów w zakresie umiejętności miękkich.

Ocena tendencji rynkowych dokonywana jest również m.in. poprzez opiniowanie przez pracodawców efektów kształcenia na kierunku oraz specjalności czy bezpośrednio zbierane przez MK opinii od prowadzących zajęcia praktyków.

Interesariuszy zewnętrznych reprezentuje formalnie Rada Partnerów Biznesowych, w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele związków pracodawców. Czynione są starania, aby udział tej grupy podmiotów wykraczał poza wskazywanie ogólnych zaleceń co do kształtu programów studiów i miał charakter bardziej operacyjny. Przykładem tego typu działań, jest stworzenie bazy tematów projektów dyplomowych rekomendowanych przez interesariuszy zewnętrznych.

6. Wnioski wyciągane z analizy efektów procesu dydaktycznego na kierunku i obserwowanych trendów na rynku pracy i w gospodarce służą w średnim okresie do **modyfikacji oferty programowej** dla danego kierunku, zwłaszcza w zakresie **oferowanych specjalności** dla kolejnych roczników studiów.

Propozycje nowych specjalności studiów dla danego kierunku przygotowuje Dziekan wraz menedżerami kierunku, których zadaniem jest m.in. włączenie do współpracy w tym procesie partnerów biznesowych.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

POZYTYWNE	NEGATYWNE
-----------	-----------

Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doświadczona kadra dydaktyczna, której istotną część stanowią praktycy z branży 2. Praktyczny i interdyscyplinarny charakter programu studiów, łączący wiedzę z dyscyplin: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauk o zarządzaniu i jakości 3. Oferta specjalności dopasowana do bieżącego zapotrzebowania rynku pracy i trendów w otoczeniu 4. Utylitarny charakter i forma projektów dyplomowych, wzmacniająca umiejętności łączenia aspektów teoretycznych i praktycznych, jak również rozwijająca kompetencje społeczne 5. Możliwość indywidualnego kształtowania ścieżki studiów przez studentów poprzez dokonywanie indywidualnych wyborów przedmiotów specjalnościowych 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niski poziom umiędzynarodowienia kierunku, w tym brak specjalności w języku angielskim i brak rozwiniętej współpracy z nauczycielami akademickimi z zagranicy 2. Spadająca motywacja kadry dydaktycznej spowodowana ograniczeniami w możliwościach realizacji praktycznych zajęć (w tym wizyt studyjnych) 3. Niskie zaangażowanie studentów w proces dydaktyczny realizowany zdalnie (trudność w pożądanej aktywizacji studentów i osiąganiu przez nich kompetencji społecznych) 4. Ograniczone kompetencje i brak doświadczenia niektórych wykładowców w wykorzystaniu metod kształcenia na odległość 5. Wewnętrzne problemy związane z dostępnością wykładowców realizujących ćwiczenia terenowe (duże natężenie zajęć dydaktycznych w trakcie weekendów zjazdowych)
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rosnąca świadomość i zaangażowanie instytucji rynku pracy w proces kształtowania koncepcji studiów (większe wsparcie interesariuszy zewnętrznych w przygotowaniu oferty dopasowanej do realnych potrzeb rynku pracy) 2. Zwiększający się popyt społeczeństwa na profesjonalne usługi turystyczne i rekreacyjne, których świadczenie wymaga posiadania specjalistycznej wiedzy i umiejętności 3. Prognozowany rozkwit branży turystycznej i rekreacyjnej po zakończeniu pandemii, spowodowany intensywnym dążeniem konsumentów do zaspokojenia potrzeb (zjawisko to może doprowadzić do wzrostu liczby miejsc pracy w branży) 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zamrożenie branży turystyczno-rekreacyjnej w okresie pandemii COVID-19, które może doprowadzić do zmniejszenia liczby chętnych do kształcenia się w tym kierunku (obawa o brak miejsc pracy) 2. Społeczne przekonanie o niższej jakości kształcenia zdalnego w porównaniu do formy tradycyjnej (szczególnie dotkliwe dla praktycznego profilu programu studiów charakterystycznego dla Turystyki i rekreacji) 3. Niska dostępność praktyków z branży, chętnych do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku 4. Silna marka głównego konkurenta (AWF w Poznaniu) 5. Śladowe zainteresowanie kandydatów podejmowaniem studiów stacjonarnych na

<p>4. Duże zainteresowanie studentów z zagranicy możliwościami studiowania w Polsce (szansa dla powodzenia rozwoju ścieżki anglojęzycznej na kierunku)</p> <p>5. Zmiany w organizacji procesu dydaktycznego wywołane pandemią COVID-19 uruchamiają procesy uczenia się organizacji oraz kształtują cenne doświadczenia uczelni w zakresie wykorzystania technik nauczania na odległość i nowoczesnych narzędzi komunikacyjno-informacyjnych, co w przyszłości przyczyni się do unowocześnienia procesu dydaktycznego</p>	<p>poziomie magisterskim (nastawienie na szybsze rozpoczęcie pełnowymiarowej kariery zawodowej)</p>
--	---

Wyższa Szkoła Bankowa
w Poznaniu (17)
ul. Powstańców Wielkopolskich 5
61-895 Poznań, tel. (61) 655-33-33
ident. 630245248 NIP 778-10-28-941

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
WYDZIAŁU FINANSÓW I BANKOWOŚCI
Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu

RŁ
dr Roman Łosiński

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR

J. Orczyk
prof. dr hab. Józef Orczyk
(podpis Rektora)

Poznań, dnia 18.12.2020

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	68	52	85	115
	II	21	55	36	86
	III	27	28	33	67
	IV				
II stopnia	I			46	36
	II			74	50
Razem:		116	135	274	354

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w w danym roku
I stopnia	2020	68	29	88	57
	2019	24	18	53	29
	2018	37	22	56	29
II stopnia	2020			47	24
	2019			65	27
	2018			76	37
Razem:		129	69	385	203

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

Nazwa wskaźnika	Stacjonarne I stopnia	Niestacjonarne I stopnia	Niestacjonarne II stopnia
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 184 punkty ECTS	6 semestrów, 184 punkty ECTS	4 semestry 123 punkty ECTS
łącna liczba godzin zajęć	2973	2420	1330
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	109	88	85
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	134	134	78
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne			
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	86	86	79
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	32	32	20
Wymiar praktyk zawodowych	960	960	480
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia	60	nie dotyczy	nie dotyczy

i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.			
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:			
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2973/116	2420/265	1330/45
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Tabela 4.1. Studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Język angielski	C	240	12
Język obcy II (niemiecki lub hiszpański)	C	120	6
Przedmioty specjalnościowe	W, C, P, L	290	30
Praktyka zawodowa		960	32
Seminarium dyplomowe	C, P	124	10
Geografia i kartografia turystyczna	W, C, P, E	80	1
Fizjologia człowieka	W, C	30	2

Podstawy ekonomii	W, C	30	1
Podstawy turystyki	W, E	30	1
Socjologia w turystyce i rekreacji	W, C, P	50	1
Teoria i metodyka rekreacji	W, C, P	65	4
Regiony turystyczne świata	W, C	45	3
Psychologia w turystyce	W, C	30	2
Podstawy zarządzania	W, C	30	2
Technologia informacyjna	L	30	3
Ekologia z ochroną środowiska	W, C, P	65	2
Pedagogika czasu wolnego	W, C	30	1
Podstawy dietetyki	W, C, P	50	2
Ekonomika turystyki i rekreacji	W, C	30	1
Krajoznawstwo	W, C, P	80	3
Tourist services	W, C, P	65	2
Turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnością	W, C, P	50	1
Podstawy hotelarstwa	W, C	30	1
Przedsiębiorczość	W, C	30	2
Komunikacja społeczna w turystyce	W, C, P	50	2
Prawo w turystyce i rekreacji	W	30	1
Ćwiczenia terenowe		48	6
Razem:		2712	134

Tabela 4.2. Studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Język angielski	C, E	92	12
Język obcy II (niemiecki lub hiszpański)	C, E	92	6
Przedmioty specjalnościowe	W, C, P, L	242	30
Praktyka zawodowa		960	32
Seminarium dyplomowe	C, P	98	10

Geografia i kartografia turystyczna	W, C, P, E	64	1
Fizjologia człowieka	W, C, E	24	2
Podstawy ekonomii	W, C, E	24	1
Podstawy turystyki	W, E	16	1
Socjologia w turystyce i rekreacji	W, C, P	40	1
Teoria i metodyka rekreacji	W, C, P	48	4
Regiony turystyczne świata	W, C	24	3
Psychologia w turystyce	W, C	24	2
Podstawy zarządzania	W, C, E	24	2
Technologia informacyjna	L	16	3
Ekologia z ochroną środowiska	W, C, P	48	2
Pedagogika czasu wolnego	W, C	24	1
Podstawy dietetyki	W, C, P	40	2
Ekonomika turystyki i rekreacji	W, C	32	1
Krajoznawstwo	W, C, P	6	3
Tourist services	W, C, P	48	2
Turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnością	W, C, P	40	1
Podstawy hotelarstwa	W, C	24	1
Przedsiębiorczość	C, E	32	2
Komunikacja społeczna w turystyce	W, C, P	32	2
Prawo w turystyce i rekreacji	W	16	1
Ćwiczenia terenowe		48	6
Razem:		2178	134

Tabela 4.3. Studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Przedmioty specjalnościowe	W, C, P	242	20
Praktyka zawodowa		480	20
Seminarium magisterskie	C, P	120	10

Turystyka i rekreacja w polityce państwa	W, E	16	1
Marketing usług turystycznych i rekreacyjnych	C, P, E	32	2
Protokół dyplomatyczny	C, P, E	32	1
Regiony turystyczne Polski	W, C, P, E	40	3
Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne	W, C, P, E	48	2
Heritage interpretation	W, C	24	2
Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym i produktem turystyczno-rekreacyjnym	W, C	32	3
Fundusze europejskie i zarządzanie projektami	W, C, P	40	2
Kręgi kulturowe świata i wielokulturowość	W, C	24	1
Promocja zdrowia w miejscu pracy	W, P	32	1
Podstawy analizy statystycznej	W, L	24	1
Contemporary trends in tourism and recreation	C, E	32	1
Badania rynku turystycznego	W	16	1
Ćwiczenia terenowe		32	4
Razem:		1266	75

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela - **Nie dotyczy**

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi) <i>(nabór 20/21)</i>
Tourist services	W, C, P	IV	stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	angielski	S: 52 (10) NS: 115 (1)
Heritage interpretation	W, C	II	niestacjonarne II stopnia	angielski	36 (0)
Contemporary trends in tourism and recreation	C, E	III	niestacjonarne II stopnia	angielski	36 (0)
International business negotiations (przedmiot do wyboru w ramach przedmiotów specjalnościowych punktowanych dla wszystkich specjalności)	C	IV	niestacjonarne II stopnia	angielski	max 35 /przedmiot wybieralny/ (0)